vlaams nationaal

Weekblad — 18e jaargang — Nr 2 15 januari 1972
Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, 1070 Brussel, tel. 02/23.11.98
Beheer : Voldersstraat 71, 1000 Brussel, tel. 02/12.51.60, prk. 1711.39
Prijs per nummer : 10 fr. Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers

het schoolpakt moet een onderwijspakt worden

Op een persconferentie te Brussel heeft de Volksunie vorige donderdag bij monde van senator Maurits Coppieters haar standpunt bekend gemaakt tegenover de geplande herziening van het 12 jaar oude schoolpact, dat destijds werd afgesloten tussen vertegenwoordigers van de CVP, de BSP en de PVV. De Volksunie beschikte toen in Vlaanderen nog maar over één enkel parlementslid, terwijl dit er inmiddels 40 zijn geworden. Het spreekt dus vanzelf dat de pluralistische VU in deze belangrijke aangelegenheid haar woordje wil meepraten.

Aan de perslui werd een memorandum bezorgd van 16 pagina's, dat op ruime schaal ook in onderwijsmiddens zal worden verspreid, en een persnota die wij hieronder afdrukken. Volgende week zal de h. Coppieters in ons blad de draagwijdte van de VU-voorstellen nader toelichten.

De VU is niet gelukkig met de enge en voorbijgestreefde visie op het onderwijsvraagstuk en -beleid, waarvan de woordvoerders van CVP en BSP opnieuw blijk gaven tijdens de informatie- en formatieopdrachten van de heren Eyskens en Leburton.

De VU kan geen vrede nemen met een beperkte — vooral financiële — heraanpassing van het twaalf jaar oude « Schoolpact », maar dringt erop aan een breed ONDERWIJSPACT tot stand te brengen, na inspraak van alle betrokkenen en belanghebbenden.

Bepaalde billijke financiële regelingen in verband met wedden, pensioenen, werkings- en uitrustingskosten kunnen met bekwame spoed vastgelegd worden in een bijvoegsel aan het bestaande Schoolpact, in afwachting dat een ONDERWIJSPACT het toekomstig onderwijsbeleid laat stoelen op interne demokratizering en op rationele planning, en laat besturen in het kader van nieuwe structuren waardoor de ministers van Nationale Opvoeding zich op gelijke wijze verhouden tot alle netten. Het onderwijspact moet eveneens de evolutie naar de pluralistische gemeenschapsschool mogelijk maken. Dringend moeten het wetenschappelijk onderzoek inzake onderwijs en de pedagogische experimenten georganiseerd binnen één centraal pedagogisch studiecentrum voor iedere kultuurgemeenschap. Het met de mond beleden pluralisme moet dààr beginnen !

De VU wil eerst over het ONDERWIJS praten... en pas daarna over SCHOLEN.

De gewijzigde verhoudingen in de mentaliteit en in de politieke opstelling laten thans toe te mikken naar een breed ONDERWIJSPACT.

Het voorliggend onderwijsmemorandum van de VU beperkt de problematiek opzettelijk tot de onderwijsniveaus die door het bestaande « Schoolpact » werden geviseerd, met name het lager en het voortgezet (secundair) onderwijs.

Het hoger (niet-universitair en universitair) onderwijs komt hierin niet ter sprake, evenmin als de problematiek van de veralgemeende deelneming aan hogere onderwijsvorming (open universiteit) als vorm van durende vorming.

Als federalistische partij eist de VU dat het onderwijsbeleid in de ruimste mate zou gaan behoren tot de bevoegdheid van de Nederlandse, respectievelijke Franse kultuurraad. Slechts op deze wijze kan de opbouw en de ontplooiing ingepast worden in een Nederlands en Europees perspectief.

1. inspraak - verantwoordelijkheid van het parlement - eerbiediging van alle gemeenschappen en groepen.

Het moet uit zijn met de geheimzinnige cenakels en met de benauwende macht van de S.P.-commissie.

Het onderwijsbeleid — incluis het toekomstig ONDERWIJSPACT — moet voorbereid worden vanonderuit op een brede basis en voortdurend gecontroleerd door de wetgevende kamers.

Aan het wettelijk bekrachtigen van een ONDERWIJSPACT moet dus een brede informatieve en adviserende faze voorafgaan, die uiteindelijk samenloopt in een ontwerptekst van een « nationale adviesraad ». Op basis van deze ontwerptekst kunnen de politieke partijen een nieuw ONDERWIJSPACT afsluiten, dat nadien door decreten een wettelijke vorm aanneemt.

(lees door blz. 3)

MET DE DEMOKRATIE IN DIT LAND WORDT STEEDS SLORDIGER OMGESPRONGEN

De politici van de BSP en de CVP, die nu al maanden over een regeringsprogramma onderhandelen zoals tapijtenleurders dit plegen te doen, bieden de publieke opinie een erbarmelijk schouwspel. Je hoort op kantoor, in trein en werkplaats steeds meer sarkastische opmerkingen maken aan het adres van de beroepspolitici en daar hoeft warempel geen mens meer verwonderd over te zijn. De twee grootste partijen van het land, die zich zo graag opwerpen als de grote verdedigers van de demokratie, zijn met al hun onwaardig gesjacher druk doende een diepe put te graven voor die zo geprezen demokratie.

Het volk begrijpt het niet dat de vorming van een regering zolang op zich moet laten wachten, temeer daar de partners precies dezelfde zijn gebleven. Bovendien was hun officiele motief voor de vervroegde parlementsontbinding : de spoedige vorming van een stevige regering die dan met bekwame spoed de zogenaamde « grote » problemen zou aanpakken. Ja, dag Jan !

Het is bepaald ondemokratisch zoals deze partijen met het kiezersvolk 'n loopje hebben genomen en dat elke dag opnieuw doen. Want het volk heeft er zelfs geen flauw benul van wat nu precies de vorming van de regering verhindert, waarvan genoemde partijen exclusief willen deel uitmaken. Het is een barre tijd voor parlementaire verslaggevers, want ook die moeten maar gissen wat er achter gesloten deuren van de partijcenakels en van de Wetstraat allemaal bedisseld wordt. En wanneer zij dan toch pogen een beeld van de situatie te vormen met de schaarse gegevens die doorsijpelen, worden zij onmiddellijk op de vingers getikt door een mede-voorzitter van de meest conservatieve partij die België momenteel kent. Volgens deze heer zijn het allemaal kwakkels of kwaadwillige fiction, maar hij vertikt het zelf voor enige informatie van betekenis te zorgen, ook al zit hij vlakbij de bron en al schrijft hij dagelijks een stuk in zijn krant over de politieke toestand.

De politiek wordt steeds meer in cenakels bedreven tussen een zeer beperkt aantal partijbonzen. Die doen maar alsof het volk geen zaken heeft met hun bedrijf, want zelfs de parlementsleden van hun eigen partijen weten niet eens waar de klepel hangt.

Mogen het niet weten, want zij dienen al geruime tijd nog enkel als induwers van stemknopjes. Medezeggenschap hebben ook zij al niet meer, zoals onlangs nog wetenschappelijk werd vastgesteld. Niet te verwonderen dat zij zwaar gefrustreerd worden, want elk kontakt met de kiezers is voor hen in deze omstandigheden een ware kwelling : zij weten niets en toch moeten zij maar doen alsof dit nog te verdedigen is ook...

In hun vakbonden hebben de arbeiders al lang het gevoel dat er geen rekening meer gehouden wordt door de bonzen met wat zij willen. In de partijen zelf bestaat de demokratie nog slechts in schijn en bij het uitstippelen van het beleid worden nu zelfs de verkozen parlementsleden niet meer betrokken. Is het dan te verwonderen dat brede lagen van het volk alle belangstelling voor het politieke bedrijf dreigen te verliezen. Dat men steeds meer hoort « dat he: allemaal dezelfde sjacheraars en profiteurs zijn ». Het verklaart misschien het groeiend aantal blanco-stemmers. Straks klinkt misschien weer de roep om een sterke man die de Augiasstal moet zuiveren. Is het dat wat de heren van de CVP en de BSP beogen ?

Paul Martens.

DE ABONNEMENTENSLAG

**voor « Wij »
woedt in alle hevigheid.
De nieuwe abonnees
komen bij bosjes tegelijk
toe op ons sekretariaat.
Op p. 4 kunt u lezen
wie daar het hardst
aan werken.
Misschien inspireert dit
u ook, lezer, tot
grootse daden ten bate
van ons weekblad ?**

lees verder in dit nummer

- hoe de Belgische Socialistische Partij radio en televisie naar haar partijdige hand wil zetten (p. 5)
- en hoe de massale aangroei van ons autopark sinds de tweede wereldoorlog stad en land dreigt te verstikken (p. 9)
- in het programma dat de CVP en de BSP moeilijk bijeenharken komen punten voor die herinneringen oproepen aan de tijd van Camille Gutt (p. 3)
- op p. 6 vertelt een medewerker wat een « zweeppartij » in de Oostkantons zoal vermag
- en op p. 8 deden wij nogmaals een greep in de uitgebreide « verlanglijst » die de Vlaamse Volksbeweging aan de formateur bezorgde
- terwijl de agenda van de reeks meetings die het Overlegcentrum van Vlaamse verenigingen in de loop van deze maand in Vlaanderen houdt is te vinden op p. 6
- en natuurlijk zijn er verder ook, zoals elke week, de vertrouwde rubrieken « buitenland » (p. 10-11), « cultuur » (p. 15 en 16), « maatschappij » (p. 14), « sport » (p. 18), « persspiegel » (p. 20) en de « bewegingswijzer » (p. 21-22). De reportage op de middenpagina's gaat deze week over de wapenhandel, en wij ontvingen ook weer wat nieuws over het gebeuren in Nederland (p. 7)
- Ten slotte zijn er nog de mededelingen van onze adverteerders (p. 2, 7, 17, 19, 20 en 23) die alle aandacht van onze lezers verdienen : ook zij helpen « Wij » immers.

Wij en gij

vlaams nationaal

de vloek van 1830

De Belgische staat van 1830 gebouwd op frankofoon imperialisme heeft van onze politieke onmondigheid gebruik gemaakt om ons te brengen tot een machteloos volk en ons beroofd van wat voor ons het kostbaarste was : ons nationaal zelfbesef. Die unitaire staat heeft zich gedragen als een sluwe, onwaardige stiefouder die de belangen van zijn pupil opoffert voor diens halfbroeder « de Waal ».

Nu wij manbaar geworden zijn en tot zelfbewustzijn komen na meer dan 170 jaar achteruitstelling vorderen wij op wat ons ontfutseld of onthouden werd : ons grondgebied, onze bevolking en ons rechtmatig deel van de nationale koek, inkluis gelijkberechtiging. De mythe van de nationale solidariteit (een Waalse uitvinding van recente datum) kenden onze overheersers niet in de jaren dat o.a. de Kempen, de Westhoek e.a. Vlaamse gebieden verkommerden van armoe : de zwaarindustrie was geen spek voor onze bek ! Uit eigen belang hebben zij deze ontdekking gedaan sedert het ekonomisch klimaat milder werd voor Vlaanderen.

Wij zijn nochtans geen egoisten en willen ons niet gedragen als de hardvochtige «mier» in de fabel van La Fontaine ; we willen onze buurman met wie we vriendschappelijk onder hetzelfde dak wonen, niet onheus de rug toekeren in de nood, maar die liefde kan niet zo ver reiken dat wij het gros van onze eigen « mondbehoeften » mateloos en gedwongen ! moeten afstaan ten kosteloze titel. Zoveel dankbaarheid zijn we onze stiefgenoot niet verschuldigd.

Op persoonlijk en internationaal vlak zou deze onafgemeten en verplichte solidariteit tot een onhoudbare toestand leiden. « Solidariteit » is een beperkt begrip en moet binnen zekere perken en voorwaarden gehouden worden. Overigens een deel van ons eigen gewin moet kunnen aangewend worden als « ruilmidel » bij het afsluiten van compromissen en akkoorden met de tegenpartij, in plaats van als tegenprestaties goederen in natura (grondgebied) te moeten offeren of aan fundamentele rechten te moeten verzaken (vrijheid van het gezinshoofd).

Zonder een gezonde verhouding tussen beide volksgroepen, gebouwd op wederkerigheid en eerlijkheid is een gelukkig en vruchtbaar samenleven onmogelijk. Waar schendingen van grondgebied, inbreuken op de gewestelijke taalhomogeniteit, verkrachting van de demokratische gelijkheid en gelijkberechtiging mogelijk zijn wordt de lieve binnenlandse vrede standvastig bedreigd.

Als het in den lande niet over een andere boeg wordt gegooid, als men in het zuiden zogezegd federalistisch gaat voelen, maar unitair blijft denken en handelen zal de vloek van 1830 blijven voorwegen op ons politiek lotsbestel ten nadele van het establishment.

J.V. te Hofstade.

verschoven kolonisatie

In uw blad « Wij » van 18-12-71 heb ik uw artikel gelezen over « Tijl en de BRT-RTB » gelezen. Ik weet niet of het de ongelijkheid is in de bedeling van de gelden, welke onze Vlaamse achterstand is. Ofwel de warboel in het Vlaamse huishouden zelf, welke we trachten te ontvluchten door al onze onheilen op de rug der ongelijkheid 50 % - 50 % te schuiven. De Frankofonenzender is volgens mij veel beter dan de Vlaamse zender. Volgens mij is wat TV betreft het Vlaamse programma voor 80 % het zien niet waard. Er zit niets sociaals of kultureels in, nooit ziet men een kritische uitzending zoals « situation 71 » of een Henri Gillemin of een exploratie over vreemde landen zoals de Fransen de zondagavond krijgen. Voor ons Vlamingen is de kolonisatie juist verschoven, vroeger Frans wat toch een inhoud had. Nu Amerikaans, wat werkelijk het schuim der aarde is. In Vlaanderen is alles nog patriachaal en klerikaal en ik zie niet in, wie deze kliek zal verwijderen uit ons leven, zonder drastische maatregelen. Vlaanderen is verkocht aan Vlaamse vuilbakken, en zolang men deze niet uitroeit is er geen hoop op een vernieuwing. Gewoonlijk wisselt men een rotte peer tegen een rotte appel.

Z.M. te Erps-Kwerps.

het vlaamstalig paradoks

Alles wel overlegd is het maar goed dat onze frankofonen, naar men zegt, geen Nederlands willen leren. Het tegenovergestelde zou voor ons « onaardig » kunnen uitvallen !

Zo onlangs hoorde ik vertellen dat een reislustige Waal een bezoek wilde brengen aan Vlaanderen met het inzicht zijn moeilijk verworven Nederlands te toetsen aan de taalrealiteit van het Vlaamse land.

Gewapend met het grondplan van Gent kwam hij op een zonnige dag per auto in deze stad aan en vroeg aan de Keizersbrug, zekerheidshalve, de kortste weg naar de Vrijdagmarkt, dit, wel te verstaan, in de taal (eerder iets meer Hollands dan Vlaams getint) die hij op school en door zelfstudie na lange jaren voldoende machtig geworden was om deze proef te wagen. Helaas, ondanks al zijn kennis van onze taal was er geen enkele voorbijganger die hem in een verstaanbare taal te woord stond. (De Gentenaar houdt nu immers hardstikke aan zijn kleurig dialekt).

Ten einde raad en ontmoedigd als hij was, kreeg hij plots een lumineuze idee ! Hij zelf sprak een politieagent aan in « Algemeen beschaafd Frans » en tot zijn grote verbazing schoot hij ditmaal roos : de man van de wet antwoordde hem beschaafd en begrijpelijk in diens bloedeigen taal. Een poos later stond onze autotoerist op het plein, waar Jacob van Artevelde troont, in groot ornaat.

Verrast en verontwaardigd over dit parodoksaal gebeuren in Vlaanderen hoofdstad (wat hem langs geheimzinnige ethergolven ter ore kwam) opende de « Wijze man van Gent » eensklaps de mond en sprak met bronzen stem, de arm strak uitgestrekt :

« Dierbare volksgenoten !
Spreek ook gij Uw tale keurig,
jent en net ;
't Schenkt U heus meer fierheid, aanzien en cachet ! »

Heus ! Zou het voor ons, geboren Vlamingen, geen beschamende situatie zijn, indien de frankofonen op zekere dag, door hun sprekend voorbeeld ons op eigen erf de les kwamen lezen in het ABN (Algemeen Beschaafd Nederlands) ?

M.

kat telefoonbel aanbinden

Ongeveer 5 maanden geleden hebben wij een telefoonaanvraag gedaan in ons nieuwe huis, vroeger had er al een telefoontoestel gestaan. Deze aanvraag werd schriftelijk ingediend bij de RTT, Broekstraat, Brussel. Eerst verwezen ze ons naar begin oktober '71 om het te komen plaatsen, dan naar begin december '71, om vervolgens begin '72 te beloven als mogelijke plaatsingsdatum.

Toen hebben wij verdere pogingen opgegeven. Wij stellen alleen maar vast dat wij wél formulieren kregen voor het betalen van de telefoonhuur, niettegenstaande wij er geen meer hadden !

Welke van onze volksvertegenwoordigers of senatoren wil de kat de bel eens aanbinden om de diktatuur van de RTT eens grondig aan te klagen.

Ook met de telegrafie is het erbarmelijk gesteld, als U weet dat van een 80-tal telegrammen er slechts een paar waren zonder fouten.

Eén van de zovele sektoren van ons openbaar leven, waar alles verknoeid wordt door dat partijpolitieke postjesgeven.

E.K. te Asse.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd.

M. Van Haegendoren | Nationalisme en Federalisme

DORPSPOLITIEKERS wensen wij niet te zijn, hoewel ook de gemeentelijke politiek onze volle aandacht krijgt. Maar wij staan toch in de eerste plaats aktief in de Volksunie omdat wij deze staat willen hervormen om aan ons volk eindelijk zijn volle ontplooiingskansen te geven. Wij zijn volksnationalisten en federalisten. Over de verhouding nationalisme en federalisme heeft nu een van onze aktiefste senatoren een lezenswaardig boek geschreven dat eigenlijk thuishoort in de biblioteek van elk VU-kaderlid. U heeft het nog niet ? Dan is het in deze « mlle » nieuwjaarsmaand de gelegenheid om het aan te schaffen en vooral : het aandachtig te lezen. Je kan het in elke boekhandel bestellen.

Maurits Van Haegendoren

Nationalisme en Federalisme

Politieke bedenkingen

De Nederlandsche Boekhandel

de volksunie en het " schoolpact "

(vervolg van blz. 1)

2. beginselen voor een gezond onderwijsbeleid

— *Interne demokratizering* van de schoolgemeenschap met het oog op kwaliteitsonderwijs.
— *De externe demokratizering* voltooien.
— *De samenwerking tussen de schoolnetten* bevorderen door structurering, zodat rationalisatie, coördinatie en planning het toekomstig onderwijsbeleid kunnen kenmerken.

De VU stelt dat de materiële zorg voor àlle bij wet georganiseerd en erkend onderwijs een opdracht is voor de gehele gemeenschap (het Rijk). De enige afdoende oplossing voor het nijpend probleem van de schoolgebouwen en -uitrusting ligt in een geleidelijke patrimoniale overdracht van alle schoolgebouwen aan het Rijk, dat dan ook geleidelijk de totale zorg voor nieuwbouw en modernizering van scholen op zich neemt.

— De bestendige samenwerking tussen de schoolnetten moet gestructureerd worden in de lokale, regionale en nationale *adviesraden* en practisch tot uiting komen in *bestendige didactische eksperimenten* inzake nieuwe onderwijsvormen en methoden. Ook de pluralistische gemeenschapsschool kan aldus uit ruime en wetenschappelijk gewaarborgde eksperimenten worden mogelijk gemaakt.
Pluralistische scholencampussen vormen wellicht een mogelijke overgang naar eigenlijke gemeenschapsscholen.

3. gelijke rechten en plichten politieke onafhankelijkheid

Wanneer de gemeenschap alle materiële lasten draagt, moeten ook alle sociale voorzieningen gelijk zijn. Geen enkele discriminatie kan hier worden geduld.

Ook het statuut van de leerkrachten moet volstrekt gelijk zijn voor allen. Wij denken hier onder meer aan de politieke rechten, aan de stabiliteit van het ambt, enz.

Het Rijk heeft vanzelfsprekend een volledig financieel controlerecht.

De politieke onafhankelijkheid van de onderwijsnetten kan alleen afdoende gewaarborgd worden door een *herstructurering van de inrichtende machten.*

Enerzijds, een gefedereerde paritaire inrichtende macht voor alle officieel onderwijs (Rijk, provincie, gemeente), dat van een autonoom statuut geniet, en totaal onafhankelijk staat ten opzichte van de minister van Nationale Opvoeding ; anderzijds ; een inrichtende macht voor het vrij onderwijs.

De minister van Nationale Opvoeding krijgt aldus een coördinerende taak, terwijl uiteindelijk het onderwijsbeleid en het toezicht op de toepassing van het onderwijspact onder de uitsluitende bevoegdheid van de wetgever blijft.

4. planning, rationalisering en beraad

Aan de ongebreidelde en dikwijls onverantwoorde inplanting van scholen en oprichting van nieuwe afdelingen dient een einde gesteld door gepland onderwijsbeleid.

De VU-onderwijsnota duidt een eerste reeks maatregelen aan, die onmiddellijk kunnen worden doorgevoerd.

De gehele planning en rationalizatie moet echter uitgaan van lokale, gewestelijke en nationale adviesraden, samengesteld uit vertegenwoordigers van alle netten, die aangeduid worden door verkiezingen.

5. kwaliteitsonderwijs

Bij het invoeren van het VSO werden de kwalitatieve aspekten onvoldoende onderzocht. Vooral op een herwaardering van het leraarsambt komt het aan, zowel op het geestelijk als op het materieel vlak.

Hierbij dient onmiddellijk gevoegd de organisatie van een ernstige en steeds vernieuwende pedagogische begeleiding én van de leerkrachten én van de leerlingen.

Wat de pedagogische begeleiding van de leerkrachten betreft, bevat het VU-memorandum zeer konkrete wenken onder meer inzake studiecentra, recyclage, inspectie en dergelijke meer.

6. een brussels onderwijsluik

De bijzonder hachelijke situatie van de Vlamingen in de hoofdstad Brussel maakt ons inziens bepaalde aparte maatregelen noodzakelijk. Hierbij laat de VU zich leiden door haar algemene politieke lijn :

1. het niet-aanvaarden van de zogeheten « vrijheid van het gezinshoofd » ;
2. het invoeren van de sub-nationaliteit.

Principieel stelt de VU dat het Nederlands onderwijs te Brussel onttrokken wordt aan de gemeentelijke macht en ook niet kan afhangen van tweetalige inrichtende machten.

De gemeenschapsschool biedt de beste oplossing voor de Vlaamse situatie te Brussel, terwijl een speciaal gebouwenfonds voor Vlaamse scholen moet fungeren op de begroting Nationale Opvoeding.

besluiten

In het raam van een ruim kultuurbeleid moeten het Vlaamse en het Waalse volk hun eigen onderwijsbeleid volstrekt zelfstandig bepalen, financieren en beheren, vanzelfsprekend met uitzondering van de levensbeschouwelijke waarborgen en de gelijkwaardigheid en geldigheid van de studies en hun wettelijke sanctionering.

In het raam van Benelux en Europa moet het Vlaams onderwijsbeleid aansluiting zoeken bij dat van Nederland.

De schoolgemeenschap zelf moet een demokratisch-gestructureerde en open gemeenschap worden, vooral niet afgesloten van het durend sociaal-cultureel werk.

Wetenschappelijk onderzoek en begeleiding moeten steeds de kwalitatieve verfijning van het onderwijs verzekeren en aldus de dreigende nivellering van het onderwijspeil naar beneden toe onmogelijk maken.

zoals in de tijd van gutt...

(ACU) — Er werd door de onderhandelaars van de twee verschillende partijen ontzaglijk veel papier beschreven, in voorbereiding van een regeringsprogamma. De nieuwe regering zal haar bestaan beginnen zoals de vorige, nl. met in haar bruidschat een onoverzichtelijke en onleesbare brochure vol beloften, een brochure die niemand helemaal kan verteren en waarover de h. Eyskens destijds in besloten krig sarkastisch heeft gesproken.

Het is de verdienste van « De Standaard » dat zijn redakteurs in de dagen der opperpste geheimhouding althans een voorlopige blauwdruk van dit gouvernementeel proza aan de openbaarheid overgeleverd hebben. Niet alleen de gewone burger van dit land, maar ook de overgrote meerderheid van de in totale onwetenheid gelaten parlementsleden vernamen aldus toch iets over wat in geheime partijsanhedrins door enkele opperpriesters en bonzen werd bedisseld.

btw-bedrog

We zullen onze lezers niet lastig vallen met een eindeloos langgerokken dokument. Maar enkele wel bepaalde punten zijn zo alarmerend, dat we dadelijk moeten reageren.

Zo bij voorbeeld de door « De Standaard » onder de hoofding « begroting » in het vooruitzicht gestelde BTW-lening. De tekst luidt als volgt : « De belastingen op de voorraden per 31 december 1970 worden terugbetaald, mits ze meer dan 100.000 fr. bedragen, door middel van verhandelbare en rentende obligaties ».

Voor buitenstaanders is dit misschien een sybillijnse tekst. De betrokkenen zullen echter dadelijk weten van waar de wind komt. De regering is namelijk niet in staat haar belofte te houden : de door de oude omzetbelasting bezwaarde goederen, die op 31 december 1970 in stock waren, moesten van die bij middel van zegels betaalde taksen ontlast worden, om ze op voet van gelijkheid met de nieuwe goederen te kunnen inschakelen in de kringloop waarop alleen de BTW van toepassing was. Larie, van die terugbetaling komt blijkens de Standaard-indiskretie niets in huis. De rechthebbende zullen geen speciën ontvangen, en evenmin kunnen overgaan tot een aftrek van de verschuldigde BTW. De Staat zal hun, zoals destijds minister Gutt, speciale obligaties in handen stoppen : « obligaties die rentend en verhandelbaar zullen zijn » lezen we, met het grootste wantrouwen. Rentende tegen hoeveel ? En verhandelbaar op welke markt, tegen welke koers en vervallend en uitkeerbaar op welke termijn ?

In zakenkringen had men al weinig redenen tot opgeruimdheid. Dit akelige nieuws zal de stemming niet verbeteren.

chaotische machteloosheid

De andere elementen van de voorlopige Standaard-blauwdruk zijn om de beurt breedsprakerig en veelbelovend, zoals elke regering uitbazuint als ze van wal steekt.

De BTW-aanslagvoet op investeringen zal tot 7,5 % verlaagd worden. Er zullen allerlei stimulansen worden uitgedacht om de openbare werken en de partikuliere woningbouw op peil te krijgen. Er komt een fonds voor conjunktuurondersteuning. Natuurlijk wordt het eeuwige verslag van de onmisbare commissie De Voghel weer uit het archief gehaald, en beloven de aspirant-ministers de bescherming van het spaarwezen !

In die trant gaat het verder, tot en met de regionalisatie op economisch gebied. In welke zin het nu wel zeer berucht geworden artikel 107-quater zal toegepast worden wordt in het vage gelaten. Er zal geen meerderheid zijn om te voorzien in de oprichting van de bevoegde organen. Maar de regering zal naar die meerderheid op zoek gaan (!).

Er komen drie gewestelijke raden, samengesteld uit kamerleden, en er zullen drie ministers zijn, elk voor één gewest bevoegd. Dit kan mooi klinken, Maar ten eerste zit hier andermaal de adder van het pseudofederalisme met drie onder het gras, met het gevaar dat slechts één gewest in België werkelijk autonoom zal optreden : Brussel.

En ten tweede blijkt nergens de ernstige wil om de drie economische gewesten af te lijnen overeenkomstig het territorium van elk der twee grote volksgemeenschappen in dit land.

We zouden er nog moeten aan toevoegen dat de passus over de Voerstreek (die « bij het Nederlandse taalgebied blijft ») een voorbeeld van brutaal cynisme is. De aangekondigde versmelting van twee ministers van Streekeconomie met twee ministers van Communautaire Zaken (oud-model) tot drie ministeries met gewestelijk-economische competenties geeft een idee van de chaotische machteloosheid van véél te talrijke instellingen van diensten die alleen elkaars machteloosheid zullen bevestigen.

Die chaos is onvermijdelijk zolang deze unitaire Staat slechts de façade van een paar regionalistische organen wil oprichten, maar niets méér.

dosfelinstituut oost-vlaanderen

OPLEIDING VAN GEMEENTE- EN PROVINCIERAADSLEDEN EN ANDERE GEINTERESSEERDEN

PROGRAMMA :

23 januari (9 u. 30) : de Commissie van Openbare Onderstand.
6 februari : de huisvuilverwerking.
20 februari : sociale huisvesting.
12 maart : agglomeratie en federaties van gemeenten.
9 april : milieuverontreiniging.

De cyclus gaat door in het VTB-lokaal, 1e verdieping, Kalandenberg (ingang Paddenhoek) te Gent.
Er worden ook twee bezoeken voorzien : aan een COO-instelling en aan een bedrijf voor huisvuilverwerking.
Inschrijven door storting van 200 fr. op prk 3791.48 van ASLK-Ledeberg, voor rekening nr 165/77340/57 van het Dosfelinstituut Oost-Vlaanderen.
Verdere inlichtingen bij Henk Leysele, Zwijnaardsesteenweg 698 te Gent (9000).
Warm aanbevolen.

eyskens bankroete nalatenschap

De verkiezingen voor de agglomeraties en de federaties van de gemeenten in het Brusselse was de donderslag waarmee de leegheid en de gevaren van de Eyskensiaanse grondwetsherziening voor iedereen is duidelijk geworden.

De rotheid van het andere deel van Eyskens' bankroete grondwettelijke nalatenschap zal weldra blijken in de economisch-institutionele sector. Dat zal overschaduwd worden door een wanhopige strijd tegen een veel te laat erkende, en ook op dit ogenblik nog niet efficiënt bestreden economische krisis.

lintjes knippen

Groooote inhuldiging van de E 5-weg Leuven-Bertem! Hoe dat kon, wist niemand : de beton lag er, dat was alles ! Verkeersveiligheid : nul... Ook de volksvertegenwoordigers en senatoren moesten er bij zijn : lintjes knippen is een hoge bezigheid. VU-volksvertegenwoordiger Willy Kuijpers belde naar Openbare Werken en beloofde een fikse rel indien er bij het « openingske » geen verkeerslichten aan de Ring te Leuven en aan de Celestijnenlaan te Heverlee zouden staan. Resultaat : de BOB bracht hem een bezoek en informeerde « wat de VU van plan was ». De VU was niets van plan, maar een kamerlid moet zijn werk goed doen en « opent » slechts datgene wat « af » is. Twee dagen en nachten werd er druk gewerkt : de verkeerslichten stonden er ! De opening ging door met een zenuwachtige minister en de BOB in reserve !

Een van onze lezers schoot bovenstaand kiekje tijdens zijn vakantie in Ierland, in het Iers sprekende gedeelte van het land dan. De tweetaligheid op zijn Brussels, zo in de aard van « Schaerbeek - Schaarbeek » valt ook bij de echte Ieren blijkbaar niet in de smaak.

huiszoekingen

Rond 5 november 1970 werden er in het Leuvense een hele serie potsierlijke huiszoekingen verricht n.a.v. « het geval Laken ». De meest onvoorstelbare dingen werden meegenomen : siersabels van 1870 van zowat 1 meter lang, berichtenbladen van de VVB, het gedenkboek van Wim Maes, « Nieuw Vlaanderen »-nummers, enzomeer.

Nog altijd kregen de eigenaars niets terug ; ook geen deftig woordje van de Heren van het Poelaertplein die dit alles heel normaal schijnen te vinden. VU-volksvertegenwoordiger Willy Kuijpers informeerde wanneer de teruggave zou gebeuren en welke maatstaf er bestond om beslagnemingen uit te voeren. Dat de antwoorden prettig waren, hoeven we je niet te vertellen.

Personen die nog altijd wat missen kunnen best een briefje richten aan: Onderzoeksrechter Albers, ministerie van Justitie, Poelaertplein, 1000 Brussel.

jorissen zit niet stil

In 1962 werd de taalgrens vastgelegd volgens de politieke machtsverhoudingen, die toen voor Vlaanderen nog erg ongunstig waren.

De VU-Senaatsfraktie wil die taalgrens laten herzien en ze administratief laten samenvallen met de dialectgrenzen.

Zo is er een wetsvoorstel om de gemeenten Edingen en Mark en een deel van de Platdietse streek (de gemeenten rond Aubel, gelegen tussen de Voerstreek en Duitstalig Oost-België) bij Vlaanderen te voegen.

Anderzijds diende VU-senator Wim Jorissen twee wetsvoorstellen in om de eentaligheid van Vlaanderen consequent door te voeren : in de Voerstreek en in de zes Vlaamse randgemeenten van Brussel dienen de faciliteiten te worden afgeschaft.

Mario Roymans, beter gekend als Tijl van Limburg, veroordeeld tot vierentwintig maanden gevangenis. Een dan toch nog zware straf hoewel haast iedereen de menslievende intenties van deze jongeman heelwat belangrijker achtte dan de diefstal.

HET GAAT STEEDS BETER !

De solidariteit met ons weekblad « Wij » neemt onder de VU-kaderleden en sympathisanten verheugende vormen aan. Steeds meer mensen doen oprecht hun best om ons abonnentenbestand flink te doen aangroeien. De laatste dagen kwamen de namen van nieuwe abonnees op ons sekretariaat met bosjes van zowat vijftig per dag toe, wat reeds een mooi gemiddelde is.

Onder de topwervers is een ware strijd om de ereplaatsen losgekomen (zie lijst hierbij) tussen enkele mannen-met-ervaring en sommige biezonder aktieve nieuwkomers. Joris Depré van Tervuren wil kennelijk zijn « gele trui » van vorig jaar opnieuw veroveren, maar ook de « nieuweling » Laurent De Backer van St. Katherina-Lombeek heeft zich niet laten doen. Bovendien blijft de kampioen-aller-tijden Jef Vincx uit Erps-Kwerps gevaarlijk in de buurt van de top !

Biezonder verheugend is het feit dat wij nu reeds 3 dames tellen in onze top-20. Vorig jaar wist alleen Mieke Op de Beeck uit Koningshooikt dit klaar te spelen, en met brio, want zij werd tweede in de eindrangschikking. Nu schijnt ook Marleen Schoutteden uit Herent daar serieus werk van te maken, terwijl VU-gemeenteraadslid Jacqueline De Caster uit Ledeberg deze week een buitengewone prestatie leverde. Proficiat, dames !

Nog zijn er geen parlementsleden te bespeuren in de top-20, maar men heeft ons verzekerd dat dit nu niet lang meer kan duren want o.m. volksvertegenwoordiger Raskin zit al dicht in de buurt.

Joris Depré

Laurent De Backer

Wij zouden sommige afdelingen onrecht aandoen met enkel en alleen maar melding te maken van de prestaties van individuele abonnementenwervers. Die worden op vele plaatsen bij hun aktie weliswaar goed geholpen door medestanders uit afdeling of streek (adressentips en zo), maar in andere afdelingen geeft men er de voorkeur aan tot een collectieve prestatie van betekenis te komen. In dit verband hebben wij al gewezen op de verdiensten van de afdeling Antwerpenstad, die nu reeds 54 nieuwe abonnementen instuurde. De kleine afdeling Beersel bij Brussel, waar een franskiljons gemeentebestuur de plak zwaait, stuurde er dit jaar ook al 12 in nadat daar vorig jaar al flink werd gewerkt. Ook voor deze « collectivisten » een hartelijk proficiat !

In de rangschikking van de 17 Vlaamse arrondissementen liggen Brussel, Antwerpen en Leuven nu totaal los aan de leiding. Brussel heeft zijn voorsprong op Antwerpen zelfs licht verbeterd en Leuven komt het grote Antwerpen nu bedreigen.

In de Westvlaamse arrondissementen — Kortrijk is hier de « goede » uitzondering — moet men kennelijk nog loskomen...

Het gaat steeds beter overigens. Worden de volgende weken de « hoogzomer » van onze abonnementenslag '72 ?

top 20

1.	Joris Depré (Tervuren)	38
2.	Laurent De Backer (St. Katharina-Lombeek)	31
3.	Jef Vincx (Erps-Kwerps)	26
4.	Albert Aendenboom (St.Niklaas)	25
5.	Marleen Schoutteden (Herent)	19
	Leo Van Hoeylandt (St. Niklaas)	19
7.	Jacqueline De Caster (Ledeberg)	18
8.	Jozef Labaere (Kortrijk)	15
9.	Piet De Pauw (Vurste)	14
	Fernand Schruers (Hasselt)	14
11.	Ferre De Beuckelaar (Kontich)	13
12.	Jan Verbeke (Mariakerke)	12
13.	Jaak Gabriëls (Bree)	11
14.	Mieke Op de Beeck (Koningshooikt)	10
	Romain Bogaerts (Dworp)	10
	Jozef Haelterman (Aspelare)	10
17.	Marcel De Boeck (Vilvoorde)	9
	Van Hoof (Eppegem)	9
19.	L. Beliën (Mol)	8
	Cor Bouchet (Opglabbeek)	8
	A. De Schrijver (Gent)	8
	Walter Van den Brande (Desselgem)	8
	Jan Verbelen (Evere)	8

De onderhandelaars van de CVP en BSP vergaderen vaak omheen een tafel die de vorm heeft van een doodskist. Wordt uiteindelijk de demokratie daarin begraven ?

de bsp wil radio en televisie naar haar partijdige hand zetten

(pm) — De « socialisten » schijnen vastbesloten te zijn de kadaverdiscipline, die in hun eigen rangen reeds zovelen ontmoedigde, op te leggen aan de BRT-journalisten. Zij willen over de radio en televisie alleen nog horen en zien wat hen welgevallig is, wat zij als « objectief » aanzien. En wij weten allen uit onze ervaring met BSP-bonzen en -ministers wat dit betekent. Dorheid en partijdigheid zullen méér dan ooit de BRT-berichtgeving gaan kenmerken. Als de huilebalken van de BSP ten minste hun slag thuishalen... Die dreiging lijkt reëel, want in de tekst van het ontwerpakkoord tussen BSP en CVP, zoals die in « De Standaard » van 6 januari stond afgedrukt, komt volgende verdachte passage voor : « Herziening van het statuut van de BRT-RTB o.m. wat de samenstelling betreft van de raden van beheer, de benoeming en het statuut van de beheerders, de waarborgen voor een permanent verzekerde en objektieve berichtgeving, het personeelsstatuut, inzonderheid met betrekking tot zijn onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid, organisatie van mededelingen van openbaar belang ».

Het is allemaal vrij onschuldig geformuleerd maar wat de « socialisten » met de BRT voor hebben blijkt al heel wat duidelijker uit een hysterisch artikel dat Wim Geldolf in het nummer 6 (jaargang 1971) van « Socialistische Standpunten » liet verschijnen. De titel van dit stuk, waaruit wij hieronder een belangrijk gedeelte citeren, geeft al dadelijk de toon aan : « Nationalistisch gehuil zal ons niet van mening doen veranderen ». ...

Geldolf vertrekt van volgende premisse : « We geloven dat nationalisme aftands en verwerpelijk is en dat onze communautaire problematiek meer en meer dienen moet als handig afleidingsmeuver om de werkelijke grote problemen van deze tijd uit de weg te gaan ».

Waarschijnlijk is het daarom dat de Waalse socialisten, daarin geholpen door hun « Vlaamse » kameraden, het Voerstatuut à la Dehousse als een voorafgaande voorwaarde tot regeringsdeelname stelden... Maar daarover willen wij het vandaag niet hebben. Wat ons momenteel interesseert is even na te gaan hoe Geldolf het uitlegt dat dit « aftandse en verwerpelijke nationalisme » bij elke verkiezing vooruitgaat, ook ten koste van de « socialisten ». Met betrekking tot de verkiezingen van 7 november 1971 in Vlaanderen legt hij het zo uit : « In het Vlaamse land is men er met de medeplichtigheid van machtige media in geslaagd een deel van de mensen te doen geloven dat de Vlamingen in Brussel door de regering verraden werden en de Vlaamse gemeenschap in haar geheel financieel tekort gedaan. Dat en dat alleen kan verklaren dat de Volksunie, die in de voorbije verkiezingen volgens alle redelijke vooruitzichten een klinkende nederlaag tegemoet ging, haar posities kon handhaven en zelfs lichtjes verbeteren ».

Ha, nu weten wij het dus : de Volksunie ging in Vlaanderen «lichtjes » vooruit (80.000 stemmen winst en 6 parlementszetels meer) dank zij de medeplichtigheid van machtige media, ondanks alle «redelijke vooruitzichten » (van de regeringspartijen). Welke die « machtige media » zijn die zo'n ondienst aan het land bewezen vertelt Geldolf in « Socialistische Standpunten » als volgt. Wij citeren :

Welke dag- en weekbladen, al of niet doelbewust, aan die deformatie hebben meegeholpen wensen we in het midden te laten. Zeker is dat ze machtige financiële middelen (afkomstig van wie en van waar ?) te hunner beschikking hadden. Maar in het kader van de heersende opvattingen over persvrijheid mag men hen dat zelfs niet eens ten kwade duiden.

Iets helemaal anders wordt het als die deformatie in de hand wordt gewerkt door instellingen als BRT en RTB, die volgens hun statuten gehouden zijn 's lands instellingen te doen eerbiedigen en een maximum aan objectiviteit na te streven.

Die goed georganiseerde deformatie in onze « nationale omroepinstituten » is er reeds lang. Ze werd alleen in de laatste weken vóór de verkiezingen nog wat geaccentueerd.

Dat verklaart waarom dat, daar waar een ganse reeks opiniepeilingen had aangetoond dat op het moment van de parlementsontbinding de aandacht van de publieke opinie totaal elders lag dan bij de communautaire problemen, in enkele weken tijd, handige maneuvranten in die media, alles op haren en snaren hebben gezet om het economische, het sociale en het financiële, dat wij als socialisten, (maar wij niet alleen) steeds het belangrijkste hebben geacht, te verdrinken in het communautaire.

De kwaal ligt echter dieper. Onder voorwendsel van culturele autonomie (en wat heeft internationale, economische, sociale, financiële en zelfs politieke voorlichting in 's hemelsnaam te maken met culturele autonomie ?) is het ondermijningswerk in onze omroepinstituten al vele jaren bezig.

Het is bijna een axioma geworden dat men tot een minderheidsgroepje moet behoren om van de bijzondere gunsten van de meesters van de massamedia te genieten.

Met een willekeur die bijna geen grenzen kent wordt in deze instellingen omgesprongen met begrippen als « nieuwswaarde » of « gebrek aan nieuwswaarde ». Hebben in BRT normen b.v. (per definitie zouden we zeggen) geen of uiterst geringe nieuwswaarde : begrotingsbesprekingen in het Parlement.

(Wij dachten nochtans, naïef, dat de budgetaire controle de bazis zelf was van ons parlementair systeem) ; wetsontwerpen hoe belangrijk ook die geen duidelijk communautaire aspecten vertonen ; interpellaties die niet uitgaan van VU-leden of « sterk Vlaamsdenkende CVP-ers» ; manifestaties van representatieve organisaties die duizenden mensen op straat of in besloten ruimten bijeenbrengen, maar die niet IJzerbedevaart of Vlaams Nationaal Zangfeest heten ; communiqués van socialistische Kamer- of Senaatsfracties, die maar 1½ miljoen mensen vertegenwoordigen !).

Hebben daarentegen altijd nieuwswaarde persconferenties van minderheidsgroepen of zelfs van individuen die er de nodige financiële middelen tegenaangooien. (Kan men zich een grotere aanfluiting van de beginselen zelf van de gelijke kansen en van het zo duur betaalde algemeen stemrecht voorstellen ?) ; manifestaties van allerlei organisaties die in feite niemand vertegenwoordigen, maar helpen bewijzen wat moet bewezen worden.

Zijn, in se, altijd verdacht en worden dus steeds verminkt of verzwegen : mededelingen van gemeentelijke of openbare instanties met socialistisch bestuur of met socialistisch medebestuur.

Grote partijen zijn in BRT-terminologie « traditionele » partijen, een woordkeuze afkomstig van dezelfden die de vooroorlogse grote partijen als «kleurpartijen» betitelden.

Het summum van dit alles vindt men de avond van de verkiezingsdag zelf. Alle VU-vedetten komen vóór 23 uur op het scherm. De eerste fragmentarische uitslagen worden als een formidabele VU-overwinning voorgesteld. De kijker is dan ook verrast de volgende dag te vernemen dat de totale uitslag iets heel anders is en de BSP ZELFS kamerzetels wint.

Een der voorzitters van de BSP, toevallig de Vlaamse, « vergeet » men te interviewen, zelfs na middernacht, wanneer de kijkdichtheid al veel minder is. De reporter van dienst vertelt tussen de saaie cijfers door ontspannende « mopjes » over VU-broden die, met politieke commentaar, als geschenk aan kiezers uit een klein dorp worden aangeboden.

Bij de uitslagen over Komen en Moeskroen, wordt argeloos toegevoegd : « nu in Henegouwen, vroeger in Vlaanderen ».

En bij de aanvankelijk minder goede BSP-uitslagen van het kiesarrondissement Leuven hoort de kijker toegevoegd : « het arrondissement van minister Vranckx». Maar, zodra het getij keert, spreekt men daar niet meer over...

Onze conclusie kan kort zijn. Er zullen in de onderhandelingen met het oog op de vorming van een regering, van socialistische zijde vele en duidelijke eisen worden gesteld op sociaal, economisch en cultureel gebied. Ons programma zal aan bod moeten komen. Maar ook dit : geen socialistische regeringsdeelneming zonder herstel van het politiek evenwicht in alle BRT-geledingen en een terugkeer naar evenwichtige berichtgeving.

Er staan de « fascisten van de BRT-nieuwsdienst harde tijden te wachten als een BSP-er, Louis Major bijvoorbeeld, ooit minister van Voorlichting zou worden.

Wij zullen vandaag op deze BSP-eis (« herstel van het politiek evenwicht in alle BRT-geledingen en terugkeer naar evenwichtige berichtgeving ») niet dieper ingaan. Wij krijgen nog ruimschoots de gelegenheid daarop terug te komen zodra de definitieve teksten van het volgende regeringsakkoord bekend zijn. Uit het proza des heren Geldolfs kunnen onze lezers alvast leren wat de « socialisten » onder objektiviteit verstaan. Wij willen er enkel nog even aan herinneren dat de huidige BRT-beheerraad uitsluitend is samengesteld uit BSP-ers, CVP-ers en PVV-ers. Niemand van de VU maakt er deel van uit, terwijl onze partij in Vlaanderen toch sterker staat dan de PVV en bijna zo sterk als de BSP. Wij willen er ook nog even op wijzen dat de socialisten onder het BRT-personeel en onder de journalisten van de nieuwsdienst wel degelijk over betrouwbare mannetjes beschikken vanuit partijstandpunt gezien. Maar ook die zijn in de ogen van de BSP-top niet betrouwbaar genoeg. Louis Major vindt sommigen onder hen zelfs fascisten...

Als de Geldolfs het morgen in de BRT kunnen klaarkrijgen zoals hen dat zint, dan zal er in den lande wel wat meer te horen zijn dan alleen maar « nationalistisch gehuil ». Een BSP-dictatuur is zowat het ergste wat de BRT kan overkomen. En hoewel dat reeds al te zeer verpolitiekte instituut bij ons zeker in geen geur van heiligheid staat, dàt wensen wij haar echt niet toe !

En dit is dan de Volksunie-fraktie in de Provincieraad van West-Vlaanderen, zoals zij eruit ziet sinds de verkiezingen van 7 november 1971.

wat een "zweeppartij" al niet vermag !

Uit de publikatie van de half-geheime stukken waarmee « De Standaard » zijn lezers aangenaam en de onderhandelaars die een regering aan 't ineenknutselen zijn onaangenaam verrast heeft, is weinig te halen i.v.m. de Oostkantons. Het enige wat men er uit kan leren is dat er werk zou gemaakt worden van een Duitse kulturele raad. Deze werd immers niet bij de grondwet opgericht, maar moet door een wet tot stand komen. De uitvoering van dit grondwettelijke voornemen zou dus het enige vermeldenswaardige gebaar zijn dat de BSP-CVP-partijleiding over haar unitaire hart kan krijgen als tegemoetkoming tegenover de Duitstaligen in België.

Zijn zij dan niet op de hoogte van de stormachtige politieke ontwikkeling die daar aan de gang is ? Of denken zij dat die zal koelen zonder blazen ? Dat het slechts om het gestook van een rumoerige maar kleine minderheid gaat ? Wij zouden in hun plaats toch opletten !

Zelfs een unitaire, onverdacht belgicistische krant als « Grenzecho » vindt dat een regeringsverklaring anno 1972 geen vrede meer mag nemen met algemeenheden zoals « tenslotte zal ook het Duitse taalgebied onze volle sprachige Belgier »).

Zij eist een oplossing voor de drie volgende basisproblemen :

1° definitieve regeling van alle oorlogsnaweeën ;

2° volledige gelijkberechtiging van de Duitse taalgroep inzake kultuurautonomie ;

3° zekerstelling van een parlementaire vertegenwoordiging der Duitse groep (zij zegt natuurlijk « deutschsprachtige Belgier »).

Wel, wij hebben de indruk dat wij aardig opgeschoten zijn sedert de laatste regeringsverklaring terzake. Zelfs in een nog veel dichterbij verleden heeft bovenvermelde krant alles gedaan wat in haar bereik lag (en dit is niet weinig) om elke neiging tot Duitse zelfstandigheid de kop in te drukken. Toen heette het dat het in België al slecht genoeg ging met die « gemeenschapskwesties » dan dat men er nog een moest bij voegen, dat het zeer gevaarlijk ware voor de kleine Duitse groep, zich in zulk woelig water te begeven, dat men dan zou moeten kiezen (« Genzecho » heeft altijd voor de Walen gekozen ! »), dat men er beter aan deed te doen vergeten dat men er was, enzomeer.

En nu wordt plots de oplossing geëist (en zelfs de vermelding ervan in de regeringsverklaring) van drie basisproblemen, waarvan tenminste twee al een paar decennia aanslepen. Wat een « zweeppartij » (in dit geval de PDB) al niet vermag !

karel jansegers.

goed om weten...

Een nieuwe wet betreffende « gewaarborgde gezinsbijslag » voorziet in kinderbijslag, eventuele leeftijdsbijslag en kraamgeld voor de kinderen die er tot nu toe van verstoken bleven. Deze wet trad in werking op 1 januari 1972.

In feite zullen o.a. volgende groepen hiervan kunnen genieten, in zover zij geen recht hebben op kinderbijslag vanuit een andere regeling :

- **kinderen van sommige ongehuwde moeders ;**
- **kinderen van sommige verlaten vrouwen ;**
- **sommige weeskinderen ;**
- **kinderen van sommige werknemers, die uitgesloten zijn uit het regime van de werkloosheid of van de ziekteverzekering ;**
- **kinderen van personen, die in het kader van de ontwikkelingshulp naar het buitenland vertrekken.**

voorwaarden :

- **Zij moeten Belg zijn en in België werkelijk verblijven. De minister van Nationale Voorzorg kan, in behartingswaardige gevallen, op advies van de Kommissie voor betwiste zaken, afwijken van deze voorwaarden of van één ervan.**
- **Zij mogen geen recht hebben op gezinsbijslag krachtens een Belgische, een buitenlandse of een internationale regeling.**
- **Zij moeten uitsluitend of hoofdzakelijk ten laste zijn van natuurlijke personen.**
- **Zij moeten ten laste zijn van personen met onvoldoende bestaansmiddelen.**

De aanvraag tot het bekomen van de kinderbijslag moet gericht worden tot de Rijksdienst voor kinderbijslagen van werknemers, Trierstraat 70, 1040 Brussel.

De aanvraag om kraamgeld moet worden ingediend binnen de negentig dagen na de geboorte.

Gezinnen met een gehandicapt kind.

Vanaf 1 september 1971 mag bij de aangifte voor belastingen het gehandicapte kind opgegeven worden voor twee personen ten laste.

Dit kan aanleiding geven tot belastingsvermindering voor die gezinnen.

wijziging let op :

De meeting te Brugge op 29 januari a.s. vangt te 15 u 30 aan (i.p.v. te 20 u) en ze gaat door in het Concertgebouw, Sint Jakobsstraat, in plaats van in de Stadsschouwburg.

OPROEP VAN HET OVERLEGCENTRUM DER VLAAMSE VERENIGINGEN

NEEM DEEL AAN ONZE VIJF GROTE PROVINCIALE MEETINGS

THEMA'S	GENT	HASSELT	LEUVEN	BRUGGE	ANTWERPEN
BRUSSELSE VLAMINGEN GETUIGEN	FRANS DE PAUW (Vermeylenfonds)	HUGO VAN EECKE (V.V.B.)	JAN VAN DE PONTSEELE (Davidsfonds)	JAAK DELBARRE (W.A.B.O.)	RENAAT ROELS (Lod. de Raet)
	HOE LEVEN VLAMINGEN TE BRUSSEL ?				
GEEN VERVALSTE STRUKTUREN TE BRUSSEL	ADRIAAN VERHULST (Willemsfonds)	ADRIAAN VERHULST (Willemsfonds)	JAAK VAN WAEG (V.V.B.)	ARSEEN MAJOR (Vermeylenfonds)	ALOIS GERLO (Vermeylenfonds) — ADRIAAN VERHULST (Willemsfonds) — PAUL DAELS (V.V.B.)
EKONOMISCH GEWEST BRUSSEL EN VLAAMS BRABANT	PAUL DAELS (V.V.B.)	RAYMOND DERINE (Davidsfonds)	GUIDO DE BLAERE (Ek. Raad Vl. Brab.) HERMAN BAEYENS (Mens en Ruimte)	RAYMOND DERINE (Davidsfonds)	
VOORZITTER DER VERGADERING	DENISE DERDE (Davidsfonds)	JEROME WEEKERS (V.V.A.)	FERNAND HUTS (K.V.H.V.)	MARC BOEY (V.V.B.)	RAYMOND DERINE (Davidsfonds)
MET DENDEREND KLEINKUNSTINTERMEZZO DOOR JEF BURM.					
DATUM	20 januari	24 januari	27 januari	29 januari	31 januari
ZAAL	CASINO (Park)	PLAZA (nabij Grote Markt)	DE VALK (Tiensestraat)	STADS-SCHOUWBURG (Vlamingstraat)	ARENBERG (nabij K.N.S.)
AANVANG	20 uur	20 uur	20 uur	20 uur	20 uur

rondom het schoolpakt

Het hoofdbestuur van de Vereniging van Vlaamse Leerkrachten, in vergadering bijeengekomen op zondag 9 januari jongstleden
— vraagt met klem dat de regeringsonderhandelaars geen vaste verbintenissen zouden aangaan omtrent de herziening van het huidige Schoolpakt, zonder voorafgaandelijke raadpleging van alle betrokkenen ;
— eist dat in de regeringsverklaring zou opgenomen worden dat ter bespreking van de herziening van het Schoolpakt een nationale adviesraad zou worden opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de leerkrachtenorganisaties, oudersverenigingen, leerlingen, vertegenwoordigers van de PMS-centra en van de bedrijfswereld ;
— beklemtoont dat de eerste vereiste voor kwaliteitsonderwijs, rationele planning en geest van open samenwerking onder de diverse netten de opheffing is van alle financiële discriminaties in welk net die zich mogen voordoen ;
— stelt inzake het probleem van de scholenbouw van het vrij onderwijs dat progressief het gebouwenpakket naakte eigendom van het Rijk zou worden, mits de nodige garanties van vruchtgebruik. Als overgangsmaatregel ziet zij als enige oplossing dat het Rijk elke verantwoorde nieuwbouw ten zijnen laste neemt, mits overdracht van het eigendomsrecht van de oude school door de inrichtende macht aan het Rijk. De VVL verwerpt de voorstellen van renteloze leningen aan het vrij onderwijs of het verstrekken van premies om de jaarlijkse bouwschulden te doen slinken, aangezien het hier zou gaan om het uitkeren van Rijksgelden aan private instellingen ;
— vraagt verder met aandrang dat de regeringsonderhandelaars zich niet zouden blind staren op de louter financiële kwesties van het onderwijs, maar beklemtoont dat een nieuw Schoolpakt in ieder geval moet werken aan de depolitisering, de pluralistische openheid en de herwaardering van lerarenambt en inspectiesysteem.

In onze grote steden dienen steeds meer bomen te worden geveld omdat zij stikten door gasontsnappingen in de bodem.

UNIVERSITEIT ANTWERPEN
VACANTE BETREKKINGEN

Het onderwijs op het niveau van licentiaat en doctoraat wordt vanaf oktober 1972 georganiseerd in de volgende richtingen :

rechten, politieke en sociale wetenschappen, germaanse en romaanse filologie, scheikunde met inbegrip van de biochemie, natuurkunde, wiskunde, geneeskunde, farmacie.

In de nabije toekomst worden leden van het academisch personeel aangeworven in de graden van :

assistent
eerst-aanwezend assistent
werkleider
faculteitsgeaggregeerde
docent en geassocieerd docent
hoogleraar en geassocieerd hoogleraar
gewoon en buitengewoon hoogleraar

Geïnteresseerden worden verzocht schriftelijk in contact te treden vóór 1 maart 1972 met

De Rector van de Universitaire Instelling Antwerpen

Frankrijklei 64 - 2000 Antwerpen (België)

onder opgave van specialiteit, bekwaamheden, curriculum, gewenste graad, bereidheid het full-timeschap al of niet te aanvaarden.
Details aangaande de departementale structuur, de curricula en wedden worden individueel medegedeeld.

wij in nederland

krantenoorlog dreigt rond dagblad « trouw »

(jeeveedee) In de Nederlandse krantenwereld, speciaal de hoek van de nationale bladen (met verspreiding dus over het hele land) blijft het ook in het nieuwe jaar rommelen. Een poging van de grootste krant van het land, « De Telegraaf », om zich binnen te dringen in de uitgeversmaatschappij Audet die 'n serie sterke provinciale kranten op de markt brengt, kon de afgelopen week worden afgeslagen, maar inmiddels is er al weer nieuw gerucht. Ditmaal gaat het om het Amsterdamse dagblad « Trouw », in de oorlogsjaren ontstaan en na 1945 uitgegroeid tot de krant voor het Protestantse volksdeel.

« Trouw » is een krant die met haar tijd is meegegaan. Van een wat benauwd kristelijk blad dat op de maandag met geen letter melding maakte van de op zondag bedreven sport (zelfs de uitslag van de voetbalwedstrijd Nederland-België kon men er destijds niet in aantreffen) en dat uitvoerig stilstond bij de benoeming van een nieuwe dominee in een of ander Hollands dorp, ontplooide « Trouw » zich tot een volwaardig dagblad met de beste buitenland-rubriek van alle Nederlandse kranten, met royale aandacht voor de dagelijkse sport, een kritische tv-rubriek, enz. Momenteel telt het blad ongeveer honderdduizend lezers en hoort het tot de reeks nationale kranten waarin we ook « De Volkskrant », « De Tijd », « Het Parool », «Handelsblad NRC » en natuurlijk ook « De Telegraaf » aantreffen.

« Trouw » is echter eigendom van de stichting De Christelijke Pers, die eveneens de baas is over een viertal Protestantse dagbladen in Rotterdam en omgeving. En daarin schuilen de moeilijkheden die zopas in alle felheid naar buiten zijn gekomen. Onder de druk van de malaise in de hele Nederlandse pers (verminderd advertentie-aanbod, dure investeringen, hoge lonen) besloot de stichting De Christelijke Pers een jaar geleden tot nauwere samenwerking tussen « Trouw » en de vier kleinere kranten. De algemene rubrieken, zoals binnen- en buitenlands nieuws, financiën, kunst, enz. werden min of meer samengevoegd, echter zonder dat de kleinere kranten — in de wandeling aangeduid als « Het Kwartet » — volledig in het grotere « Trouw » opgingen.

Maar in het najaar viel de beslissing van de stichting De Christelijke Pers om « Trouw » en de Kwartet-kranten samen te voegen tot één Protestants ochtendblad met regionale edities in de buurt van Rotterdam. Tevens ging men onderhandelingen aan met het concern « Perscombinatie » dat « De Volkskrant » en « Het Parool » (samen 400 duizend abonnees) uitgeeft en dat ook betrokken is bij « Het Vrije Volk », het vroegere socialistische partijblad dat sinds enige tijd als Rotterdams plaatselijk blad verschijnt.

aktie voor « eigen identiteit »

Vanaf dat moment gingen de poppen aan het dansen. Personeelsleden van de Kwartet-bladen die meenden dat de lezers hun vroegere vertrouwde krant niet meer zouden herkennen, maakten bezwaar, gingen aktie voeren en vonden een komitee bereid om zich voor hun zaak in te zetten. Het welbespraakte tweede-kamerlid M. Schakel van de Anti-Revolutionaire Partij spande zich voor de wagen en verkondigde voor radio en televisie dat het nieuwe gekombineerde ochtendblad niet voldoende garanties zal kunnen bieden voor de « eigen identiteit » van de bestaande Kwartet-bladen.

Bovendien gingen Schakel en konsoorten op eigen houtje besprekingen aan met het familieconcern Sijthoff dat in Den Haag en Rotterdam eveneens dagbladen uitgeeft. (Ondanks fusies en koncentraties wemelt het in Nederland nog steeds van de dagbladen !)

En zo kon afgelopen zaterdag het komitee van de heer Schakel met een kommuniqué verschijnen waarin aangekondigd werd dat de plannen rond zijn voor een nieuwe krant die in de plaats moet komen van de Kwartet-kranten. Die nieuwe krant zal in samenwerking met het Sijthoff-concern in het verspreidingsgebied van het Kwartet worden gelanceerd. Schakel en zijn komitee houden echter een slag om de arm : ze zullen de nieuwe krant slechts uitgeven als blijkt dat het nieuwe ochtendblad (van « Trouw » en het Kwartet samen) niet voldoende garanties biedt dat de Kwartet-bladen er hun oude krant in herkennen. Het dreigement houdt tevens in dat de advertentie-werving zal gebeuren in samenwerking met de bestaande Sijthoff-kranten, zodat, aldus Schakel, « de nieuwe krant met een oploge van dertigduizend eksemplaren per dag al ekonomisch kan draaien ».

Vanzelfsprekend is de stichting De Christelijke Pers tegen het Schakel-plan in het geweer gekomen. De samenvoeging van « Trouw » en het Kwartet immers is gebaseerd op de 200 duizend abonnees die deze kranten samen tellen. Zouden er nu veel lezers overlopen naar de nieuwe krant die Schakel zich voorstelt uit de geven, dan komt de hele ekonomische opzet van de samenvoeging in gevaar. Vandaar dat in « Trouw » zaterdag een groot artikel stond afgedrukt waarin met klem werd gewaarschuwd tegen het uitvoeren van het gesmede plan.

krachtige waarschuwing

« Trouw » staat met deze waarschuwing zeer sterk omdat zij in het verleden al eens met de Sijthoff-groep had onderhandeld. Daarbij was toen echter gebleken dat het tot een zeer nauwe binding zou komen tussen de liberale kranten van Sijthoff en de kristelijke Kwartet-bladen. Deze onderhandelingen werden juist om deze reden gestaakt, want van de « eigen identiteit » van het Kwartet zou dan niets overblijven.

Daarvandaan dat de stichtig De Christelijke Pers samen met het dagblad « Trouw » stelt dat het plan-Schakel :

1. de identiteit van de Kwartetbladen niet veilig stelt ;
2. leidt tot de uitgave van een « kristelijk dagblad » dat hoogstens voor een paar paginas' die naam verdient ;
3. het voortbestaan van een landelijk protestants ochtendblad hachelijker maakt dan nodig is.

Het is de vraag of het komitee-Schakel nu zijn plannen toch zal doorzetten. Wij voor ons menen dat het veel beter zou zijn om er niet aan te beginnen. Niet alleen omdat de knap gemaakte krant « Trouw » niet voor Nederland verloren mag gaan. We zijn het dan ook grondig eens met de twee zinnen waarmee de waarschuwing van de stichting De Christelijke Pers besluit : « Als in polarisatie en hokjesgeest de grootheid van het protestants-kristelijk Nederland ligt, moet het initiatief van de groep-Schakel worden toegejuicht. Maar wie van oordeel is, dat de eenheid der protestanten, ook in Nederland, veeleer bevorderd dan afgebroken moet worden, kan in de plannen van het komitee-Schakel alleen maar reden vinden tot droefenis ».

En dit is dan de Volksunie-fraktie in de Provincieraad van West-Vlaanderen, zoals zij eruit ziet sinds de verkiezingen van 7 november 1971.

wat een "zweeppartij" al niet vermag !

Uit de publikatie van de half-geheime stukken waarmee « De Standaard » zijn lezers aangenaam en de onderhandelaars die een regering aan 't ineenknutselen zijn onaangenaam verrast heeft, is weinig te halen i.v.m. de Oostkantons. Het enige wat men er uit kan leren is dat er werk zou gemaakt worden van een Duitse kulturele raad. Deze werd immers niet bij de grondwet opgericht, maar moet door een wet tot stand komen. De uitvoering van dit grondwettelijke voornemen zou dus het enige vermeldenswaardige gebaar zijn dat de BSP-CVP-partijleiding over haar unitaire hart kan krijgen als tegemoetkoming tegenover de Duitstaligen in België.

Zijn zij dan niet op de hoogte van de stormachtige politieke ontwikkeling die daar aan de gang is ? Of denken zij dat die zal koelen zonder blazen ? Dat het slechts om het gestook van een rumoerige maar kleine minderheid gaat ? Wij zouden in hun plaats toch opletten !

Zelfs een unitaire, onverdacht belgicistische krant als « Grenzecho » vindt dat een regeringsverklaring anno 1972 geen vrede meer mag nemen met algemeenheden zoals « tenslotte zal ook het Duitse taalgebied onze volle sprachige Belgier »).

Zij eist een oplossing voor de drie volgende basisproblemen :

1° definitieve regeling van alle oorlogsnaweeën ;

2° volledige gelijkberechtiging van de Duitse taalgroep inzake kultuurautonomie ;

3° zekerstelling van een parlementaire vertegenwoordiging der Duitse groep (zij zegt natuurlijk « deutschsprachtige Belgier »).

Wel, wij hebben de indruk dat wij aardig opgeschoten zijn sedert de laatste regeringsverklaring terzake. Zelfs in een nog veel dichterbij verleden heeft bovenvermelde krant alles gedaan wat in haar bereik lag (en dit is niet weinig) om elke neiging tot Duitse zelfstandigheid de kop in te drukken. Toen heette het dat het in België al slecht genoeg ging met die « gemeenschapskwesties » dan dat men er nog een moest bij voegen, dat het zeer gevaarlijk ware voor de kleine Duitse groep, zich in zulk woelig water te begeven, dat men dan zou moeten kiezen (« Genzecho » heeft altijd voor de Walen gekozen ! »), dat men er beter aan deed te doen vergeten dat men er was, enzomeer.

En nu wordt plots de oplossing geëist (en zelfs de vermelding ervan in de regeringsverklaring) van drie basisproblemen, waarvan tenminste twee al een paar decennia aanslepen. Wat een « zweeppartij » (in dit geval de PDB) al niet vermag !

karel jansegers.

goed om weten...

Een nieuwe wet betreffende « gewaarborgde gezinsbijslag » voorziet in kinderbijslag, eventuele leeftijdsbijslag en kraamgeld voor de kinderen die er tot nu toe van verstoken bleven. Deze wet trad in werking op 1 januari 1972.

In feite zullen o.a. volgende groepen hiervan kunnen genieten, in zover zij geen recht hebben op kinderbijslag vanuit een andere regeling :

- **kinderen van sommige ongehuwde moeders ;**
- **kinderen van sommige verlaten vrouwen ;**
- **sommige weeskinderen ;**
- **kinderen van sommige werknemers, die uitgesloten zijn uit het regime van de werkloosheid of van de ziekteverzekering ;**
- **kinderen van personen, die in het kader van de ontwikkelingshulp naar het buitenland vertrekken.**

voorwaarden :

- **Zij moeten Belg zijn en in België werkelijk verblijven. De minister van Nationale Voorzorg kan, in behartingswaardige gevallen, op advies van de Kommissie voor betwiste zaken, afwijken van deze voorwaarden of van één ervan.**
- **Zij mogen geen recht hebben op gezinsbijslag krachtens een Belgische, een buitenlandse of een internationale regeling.**
- **Zij moeten uitsluitend of hoofdzakelijk ten laste zijn van natuurlijke personen.**
- **Zij moeten ten laste zijn van personen met onvoldoende bestaansmiddelen.**

De aanvraag tot het bekomen van de kinderbijslag moet gericht worden tot de Rijksdienst voor kinderbijslagen van werknemers, Trierstraat 70, 1040 Brussel.

De aanvraag om kraamgeld moet worden ingediend binnen de negentig dagen na de geboorte.

Gezinnen met een gehandicapt kind.

Vanaf 1 september 1971 mag bij de aangifte voor belastingen het gehandicapte kind opgegeven worden voor twee personen ten laste.

Dit kan aanleiding geven tot belastingsvermindering voor die gezinnen.

wijziging

let op :

De meeting te Brugge op 29 januari a.s. vangt te 15 u 30 aan (i.p.v. te 20 u) en ze gaat door in het Concertgebouw, Sint Jakobsstraat, in plaats van in de Stadsschouwburg.

OPROEP VAN HET OVERLEGCENTRUM DER VLAAMSE VERENIGINGEN

NEEM DEEL AAN ONZE VIJF GROTE PROVINCIALE MEETINGS

THEMA'S	GENT	HASSELT	LEUVEN	BRUGGE	ANTWERPEN
BRUSSELSE VLAMINGEN GETUIGEN	FRANS DE PAUW (Vermeylenfonds)	HUGO VAN EECKE (V.V.B.)	JAN VAN DE PONTSEELE (Davidsfonds)	JAAK DELBARRE (W.A.B.O.)	RENAAT ROELS (Lod. de Raet)
	HOE LEVEN VLAMINGEN TE BRUSSEL ?				
GEEN VERVALSTE STRUKTUREN TE BRUSSEL	ADRIAAN VERHULST (Willemsfonds)	ADRIAAN VERHULST (Willemsfonds)	JAAK VAN WAEG (V.V.B.)	ARSEEN MAJOR (Vermeylenfonds)	ALOIS GERLO (Vermeylenfonds) — ADRIAAN VERHULST (Willemsfonds) — PAUL DAELS (V.V.B.)
EKONOMISCH GEWEST BRUSSEL EN VLAAMS BRABANT	PAUL DAELS (V.V.B.)	RAYMOND DERINE (Davidsfonds)	GUIDO DE BLAERE (Ek. Raad Vl. Brab.) HERMAN BAEYENS (Mens en Ruimte)	RAYMOND DERINE (Davidsfonds)	
VOORZITTER DER VERGADERING	DENISE DERDE (Davidsfonds)	JEROME WEEKERS (V.V.A.)	FERNAND HUTS (K.V.H.V.)	MARC BOEY (V.V.B.)	RAYMOND DERINE (Davidsfonds)

MET DENDEREND KLEINKUNSTINTERMEZZO DOOR JEF BURM.

DATUM	20 januari	24 januari	27 januari	29 januari	31 januari
ZAAL	CASINO (Park)	PLAZA (nabij Grote Markt)	DE VALK (Tiensestraat)	STADS-SCHOUWBURG (Vlamingstraat)	ARENBERG (nabij K.N.S.)
AANVANG	20 uur	20 uur	20 uur	20 uur	20 uur

rondom het schoolpakt

Het hoofdbestuur van de Vereniging van Vlaamse Leerkrachten, in vergadering bijeengekomen op zondag 9 januari jongstleden

— vraagt met klem dat de regeringsonderhandelaars geen vaste verbintenissen zouden aangaan omtrent de herziening van het huidige Schoolpakt, zonder voorafgaandelijke raadpleging van alle betrokkenen ;

— eist dat in de regeringsverklaring zou opgenomen worden dat ter bespreking van de herziening van het Schoolpakt een nationale adviesraad zou worden opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de leerkrachtenorganisaties, oudersverenigingen, leerlingen, vertegenwoordigers van de PMS-centra en van de bedrijfswereld ;

— beklemtoont dat de eerste vereiste voor kwaliteitsonderwijs, rationele planning en geest van open samenwerking onder de diverse netten de opheffing is van alle financiële discriminaties in welk net die zich mogen voordoen ;

— stelt inzake het probleem van de scholenbouw van het vrij onderwijs dat progressief het gebouwenpakket naakte eigendom van het Rijk zou worden, mits de nodige garanties van vruchtgebruik. Als overgangsmaatregel ziet zij als enige oplossing dat het Rijk elke verantwoorde nieuwbouw ten zijnen laste neemt, mits overdracht van het eigendomsrecht van de oude school door de inrichtende macht aan het Rijk. De VVL verwerpt de voorstellen van renteloze leningen aan het vrij onderwijs of het verstrekken van premies om de jaarlijkse bouwschulden te doen slinken, aangezien het hier zou gaan om het uitkeren van Rijksgelden aan private instellingen ;

— vraagt verder met aandrang dat de regeringsonderhandelaars zich niet zouden blind staren op de louter financiële kwesties van het onderwijs, maar beklemtoont dat een nieuw Schoolpakt in ieder geval moet werken aan de depolitisering, de pluralistische openheid en de herwaardering van lerarenambt en inspectiesysteem.

In onze grote steden dienen steeds meer bomen te worden geveld omdat zij stikten door gasontsnappingen in de bodem.

UNIVERSITEIT ANTWERPEN
VACANTE BETREKKINGEN

Het onderwijs op het niveau van licentiaat en doctoraat wordt vanaf oktober 1972 georganiseerd in de volgende richtingen :

rechten, politieke en sociale wetenschappen, germaanse en romaanse filologie, scheikunde met inbegrip van de biochemie, natuurkunde, wiskunde, geneeskunde, farmacie.

In de nabije toekomst worden leden van het academisch personeel aangeworven in de graden van :

assistent
eerst-aanwezend assistent
werkleider
faculteitsgeaggregeerde
docent en geassocieerd docent
hoogleraar en geassocieerd hoogleraar
gewoon en buitengewoon hoogleraar

Geïnteresseerden worden verzocht schriftelijk in contact te treden vóór 1 maart 1972 met

De Rector van de Universitaire Instelling Antwerpen

Frankrijklei 64 - 2000 Antwerpen (België)

onder opgave van specialiteit, bekwaamheden, curriculum, gewenste graad, bereidheid het full-timeschap al of niet te aanvaarden.
Details aangaande de departementale structuur, de curricula en wedden worden individueel medegedeeld.

wij in nederland

krantenoorlog dreigt rond dagblad « trouw »

(jeeveedee) In de Nederlandse krantenwereld, speciaal de hoek van de nationale bladen (met verspreiding dus over het hele land) blijft het ook in het nieuwe jaar rommelen. Een poging van de grootste krant van het land, « De Telegraaf », om zich binnen te dringen in de uitgeversmaatschappij Audet die 'n serie sterke provinciale kranten op de markt brengt, kon de afgelopen week worden afgeslagen, maar inmiddels is er al weer nieuw gerucht. Ditmaal gaat het om het Amsterdamse dagblad « Trouw », in de oorlogsjaren ontstaan en na 1945 uitgegroeid tot de krant voor het Protestantse volksdeel.

« Trouw » is een krant die met haar tijd is meegegaan. Van een wat benauwd kristelijk blad dat op de maandag met geen letter melding maakte van de op zondag bedreven sport (zelfs de uitslag van de voetbalwedstrijd Nederland-België kon men er destijds niet in aantreffen) en dat uitvoerig stilstond bij de benoeming van een nieuwe dominee in een of ander Hollands dorp, ontplooide « Trouw » zich tot een volwaardig dagblad met de beste buitenland-rubriek van alle Nederlandse kranten, met royale aandacht voor de dagelijkse sport, een kritische tv-rubriek, enz. Momenteel telt het blad ongeveer honderdduizend lezers en hoort het tot de reeks nationale kranten waarin we ook « De Volkskrant », « De Tijd », « Het Parool », «Handelsblad NRC » en natuurlijk ook « De Telegraaf » aantreffen.

« Trouw » is echter eigendom van de stichting De Christelijke Pers, die eveneens de baas is over een viertal Protestantse dagbladen in Rotterdam en omgeving. En daarin schuilen de moeilijkheden die zopas in alle felheid naar buiten zijn gekomen. Onder de druk van de malaise in de hele Nederlandse pers (verminderd advertentie-aanbod, dure investeringen, hoge lonen) besloot de stichting De Christelijke Pers een jaar geleden tot nauwere samenwerking tussen « Trouw » en de vier kleinere kranten. De algemene rubrieken, zoals binnen- en buitenlands nieuws, financiën, kunst, enz. werden min of meer samengevoegd, echter zonder dat de kleinere kranten — in de wandeling aangeduid als « Het Kwartet » — volledig in het grotere « Trouw » opgingen.

Maar in het najaar viel de beslissing van de stichting De Christelijke Pers om « Trouw » en de Kwartet-kranten samen te voegen tot één Protestants ochtendblad met regionale edities in de buurt van Rotterdam. Tevens ging men onderhandelingen aan met het concern « Perscombinatie » dat « De Volkskrant » en « Het Parool » (samen 400 duizend abonnees) uitgeeft en dat ook betrokken is bij « Het Vrije Volk », het vroegere socialistische partijblad dat sinds enige tijd als Rotterdams plaatselijk blad verschijnt.

aktie voor « eigen identiteit »

Vanaf dat moment gingen de poppen aan het dansen. Personeelsleden van de Kwartet-bladen die meenden dat de lezers hun vroegere vertrouwde krant niet meer zouden herkennen, maakten bezwaar, gingen aktie voeren en vonden een komitee bereid om zich voor hun zaak in te zetten. Het welbespraakte tweede-kamerlid M. Schakel van de Anti-Revolutionaire Partij spande zich voor de wagen en verkondigde voor radio en televisie dat het nieuwe gekombineerde ochtendblad niet voldoende garanties zal kunnen bieden voor de « eigen identiteit » van de bestaande Kwartet-bladen.

Bovendien gingen Schakel en konsoorten op eigen houtje besprekingen aan met het familieconcern Sijthoff dat in Den Haag en Rotterdam eveneens dagbladen uitgeeft. (Ondanks fusies en koncentraties wemelt het in Nederland nog steeds van de dagbladen !)

En zo kon afgelopen zaterdag het komitee van de heer Schakel met een kommuniqué verschijnen waarin aangekondigd werd dat de plannen rond zijn voor een nieuwe krant die in de plaats moet komen van de Kwartet-kranten. Die nieuwe krant zal in samenwerking met het Sijthoff-concern in het verspreidingsgebied van het Kwartet worden gelanceerd. Schakel en zijn komitee houden echter een slag om de arm : ze zullen de nieuwe krant slechts uitgeven als blijkt dat het nieuwe ochtendblad (van « Trouw » en het Kwartet samen) niet voldoende garanties biedt dat de Kwartet-bladen er hun oude krant in herkennen. Het dreigement houdt tevens in dat de advertentie-werving zal gebeuren in samenwerking met de bestaande Sijthoff-kranten, zodat, aldus Schakel, « de nieuwe krant met een oploge van dertigduizend eksemplaren per dag al ekonomisch kan draaien ».

Vanzelfsprekend is de stichting De Christelijke Pers tegen het Schakel-plan in het geweer gekomen. De samenvoeging van « Trouw » en het Kwartet immers is gebaseerd op de 200 duizend abonnees die deze kranten samen tellen. Zouden er nu veel lezers overlopen naar de nieuwe krant die Schakel zich voorstelt uit de geven, dan komt de hele ekonomische opzet van de samenvoeging in gevaar. Vandaar dat in « Trouw » zaterdag een groot artikel stond afgedrukt waarin met klem werd gewaarschuwd tegen het uitvoeren van het gesmede plan.

krachtige waarschuwing

« Trouw » staat met deze waarschuwing zeer sterk omdat zij in het verleden al eens met de Sijfhoff-groep had onderhandeld. Daarbij was toen echter gebleken dat het tot een zeer nauwe binding zou komen tussen de liberale kranten van Sijthoff en de kristelijke Kwartet-bladen. Deze onderhandelingen werden juist om deze reden gestaakt, want van de « eigen identiteit » van het Kwartet zou dan niets overblijven.

Daarvandaan dat de stichtig De Christelijke Pers samen met het dagblad « Trouw » stelt dat het plan-Schakel :

1. de identiteit van de Kwartetbladen niet veilig stelt ;
2. leidt tot de uitgave van een « kristelijk dagblad » dat hoogstens voor een paar paginas' die naam verdient ;
3. het voortbestaan van een landelijk protestants ochtendblad hachelijker maakt dan nodig is.

Het is de vraag of het komitee-Schakel nu zijn plannen toch zal doorzetten. Wij voor ons menen dat het veel beter zou zijn om er niet aan te beginnen. Niet alleen omdat de knap gemaakte krant « Trouw » niet voor Nederland verloren mag gaan. We zijn het dan ook grondig eens met de twee zinnen waarmee de waarschuwing van de stichting De Christelijke Pers besluit : « Als in polarisatie en hokjesgeest de grootheid van het protestants-kristelijk Nederland ligt, moet het initiatief van de groep-Schakel worden toegejuicht. Maar wie van oordeel is, dat de eenheid der protestanten, ook in Nederland, veeleer bevorderd dan afgebroken moet worden, kan in de plannen van het komitee-Schakel alleen maar reden vinden tot droefenis ».

de nieuwe regering moet een federale grondwetsherziening voorbereiden

De nieuwe regering moet een federale grondwetsherziening voorbereiden.
Enkele weken geleden stuurde de Vlaamse Volksbeweging een uitgebreide nota aan de regeringsformateur met de voornaamste Vlaamse desiderata. De VVB-standpunten in verband met de verdere uitwerking van de grondwetsherziening drukten wij af in ons nummer van 18 december.
Nu het ernaar uitziet dat er binnenkort dan toch een nieuwe CVP-BSP-regering van wal zal steken, lijkt het wel nuttig er de heren even aan te herinneren dat er naast de veel genoemde « knelpunten » (Voer, artikel 107 quater, cultuurautonomie en schoolpact) nog andere zaken zijn die de volle aandacht verdienen. Met name de verbetering der politieke structuren en de strikte toepassing van de taalwetten. In sommige kringen van de regeringspartijen geeft men na de (mislukte) grondwetsherziening wel eens de indruk als zou dat allemaal van minder belang geworden zijn. Het is goed dat de VVB daar nog eens de nadruk op heeft gelegd in haar urgentieprogramma. Ziehier dan wat zij terzake van de nieuwe regering verwacht in de komende legislatuur.

struktuurwijziging

De VVB aanziet een federale, tweeledige struktuur, met een speciaal statuut voor het hoofdstedelijk gebied, als de enige goede voor België. Nu duidelijk gebleken is dat de Vlamingen bij de laatste grondwetsherziening bedrogen werden, eist de VVB met des te meer klem dat een nieuwe grondwetsherziening door het parlement en de nieuwe regering zou voorbereid worden en dat het volgende parlement tot konstituante zou uitgeroepen worden.

In afwachting daarvan moeten onverwijld een aantal strukturele wijzigingen doorgevoerd worden, die zonder grondwetsherziening mogelijk zijn en die een aantal wantoestanden kunnen doen verdwijnen :

★ Invoering der subnationaliteit te Brussel op basis van gescheiden bevolkingsregisters, met alle gevolgen vandien (onderwijs, administratie, justitie, gesplitste kieskolleges, benoemingen in overheidsdiensten en parastatalen, enz.).

★ Splitsing van het huidig kiesarrondissement Brussel in een arrondissement Halle-Vilvoorde en de agglomeratie der 19 gemeenten, alsook de oprichting van een provincie Vlaams-Brabant.

★ Vergroting der randfederaties rond Brussel en opneming in deze federaties van alle gemeenten van het bestuurlijk arrondissement Halle-Vilvoorde.

taalwetgeving

In de centrale administratie en de parastatalen moet de onmiddellijke splitsing van de diensten van laag tot hoog worden uitgevoerd. De gesplitste diensten moeten de regel en de unitaire de uitzondering worden. Over deze uitzonderingen moet een hervormde Vaste Kommissie voor Taaltoezicht met beslissingsmacht beslissen.

De diensten met bevoegdheid over het ganse land moeten bij wet onmiddellijk tot gewestelijke diensten worden omgevormd, tenzij na andersluidende gemotiveerde beslissing van de Vaste Kommissie voor Taaltoezicht.

In de Brusselse gemeentediensten en kommissies van openbare onderstand moet het onverwijld tot een taalevenwicht komen, desnoods met benoemingen buiten de gemeentebesturen om, ofwel moeten deze administraties gesplitst worden na invoering van de subnationaliteit. Hetzelfde moet gelden voor de administratie van de agglomeratieorganen.

Door de invoering van deze subnationaliteit dienen ook de nadelige gevolgen van de invoering van de zogenaamde vrijheid van het gezinshoofd opgeheven te worden.

Afschaffing van de asociale taalfaciliteiten in de Voerstreek, evenals in de zes randgemeenten, om er tot homogene federaties te komen.

De ambtsgebieden der heterogene gewestelijke diensten in en rond Brussel moeten herzien worden en uitsluitend bestaan uit gemeenten uit de agglomeratie, of uitsluitend uit gemeenten uit de randfederaties of er buiten tot hetzelfde taalgebied behorend.

In het leger dienen taalkaders ingevoerd te worden en moet het aantal eentalige eenheden zo groot mogelijk zijn ; in de tweetalige eenheden moeten alle officieren tweetalig zijn.

Op het ministerie van Buitenlandse Zaken moet tot eerlijke taalverhoudingen gekomen worden, in plaats van op een schrijnheilige manier franstalige ambtenaren te bevriezen op een tijdelijke personeelsrol.

Uitvaardiging van het speciaal uitvoeringsbesluit voor de Sabena en taalevenwicht door werving van buiten uit.

De Vaste Kommissie voor Taaltoezicht moet een rechtskollege worden afhangend van de wetgevende macht. De bevoegde Kamer bij dewelke een klacht aanhanging wordt gemaakt beslist wanneer het gaat om toestanden in Brussel-Hoofdstad. Voor het overige geldt het lokalisatiebeginsel.

De funktie van de Vice-Goeverneur moet geherwaardeerd worden ; hij moet ten minste het recht krijgen in Brussel-Hoofdstad een annulatieberoep bij de Raad van Sate in te stellen. De notie « belang » in taaltoestanden moet voor de partikulier breder worden opgevat wanneer men voor de Raad van State wil optreden.

Strafsankties moeten tegen overtreders voorzien worden.

wij zijn er nog niet...

taalwetgeving en openbare diensten

Acht jaar na het goedkeuren van de taalwetten staan we nog steeds in het beginstadium en men handelt alsof er geen vuiltje aan de lucht is. Nog tientallen uitvoeringsbesluiten moeten getroffen worden. Nog in tientallen parastatale instellingen staat men nergens. Slechts in enkele departementen bestaan (onbevredigende) taalkaders, behalve in de diensten waar het werkvolume in het voordeel is van de Franstaligen. In de direktie Waters en Bossen heeft de Ministerraad een personeelsbezetting van 25 N tegen 75 F aanvaard van laag tot hoog en in het NWOI wil men een verhouding 67 F tegen 33 N invoeren. In de diensten waar het werkvolume in het voordeel van de Nederlandstaligen is (dit is het geval in 90 % der diensten) worden taalkaders neergelegd met 50 F tegen 50 N, behalve in het ministerie van Openbare Werken, waar een verhouding van ± 46 F weer te vinden is, die dan nog meestal ongedaan gemaakt wordt door de werving van Franstalige tijdelijken en kontraktuelen. In de Brusselse gemeentebesturen en kommissies van openbare onderstand is de toestand gewoon schandalig te noemen. Sinds 1963 werd nog geen stap voorwaarts gezet en dit wijl er op 1 september 1973 vanaf de graad van afdelingschef wettelijk pariteit moet zijn.

In de Sabena wordt sinds 1 september 1963 gewacht op het speciaal uitvoeringsbesluit, zonder dat men een stap opschiet en dit terwijl men aan de top nog geen 10 % Nederlandstaligen heeft en in de middenkaders nog geen 20 %.

Rond Brussel krioelt het van heterogene gewestelijke diensten (vooral in Vlaams Brabant), hetgeen tot gevolg heeft dat op gans het ambtsgebied het taalregime van Brussel-Hoofdstad toepasselijk is. Het aantal van dergelijge heterogene gewestelijke diensten neemt met de jaren toe. hoewel de minister van Binnenlandse Zaken tijdens de besprekingen van de taalwet in het parlement uitdrukkelijk verklaarde dat hun aantal moest verminderd worden. Wat de diensten betreft waarvan de bevoegdheid zich uitstrekt over het ganse land bepaalt de taalwet zelfs dat hun aantal vóór 1 september 1968 moest verminderd worden. We wachten nog altijd op enig resultaat.

In de centrale administratie is alles gebaseerd op de dwaze fiktie van de « eentaligheid van de ambtenaar en de tweetaligheid van de diensten ». Hoe kan men tussen ambtenaren samenwerken, als iedereen zich op dat beginsel stelt ?

Het is onzinnig een administratie in stand te houden die op dat beginsel stoelt. De realiteit en de eerbied die men verschuldigd is aan de Vlaamse ambtenaar en zijn Nederlandstalig diploma (als gevolg van de vernederlandsing van het onderwijs van laag tot hoog), alsmede de valorisering van het Nederlands als bestuurstaal vereisen een grondige hervorming van de administratie. Doet men dit niet dan blijft de vernederlandsing van het onderwijs in het dak steken.

De uitvoerende macht weigert halsstarrig de besluiten te trekken uit de rechtspraak van de Raad van State volgens dewelke de verdiensten van de ambtenaren slechts mogen beoordeeld worden door personen die een objektief bewezen reële kennis hebben van de taal van deze ambtenaren, hetgeen moet leiden tot de splitsing van de administratie.

De nieuwe strukturen voor de Brusselse agglomeratie blijven bij onstentenis van een volwaardige representativiteit van de Vlamingen een karikatuur en het valt te vrezen dat de randfederaties van gemeenten rond Brussel omwille van de aanwezigheid van randgemeenten met speciaal statuut de verfransing rondom Brussel niet zullen kunnen indijken.

In het leger is vanaf de graad van luitenant-kolonel tot de generaal de verhouding ± 25 N tegen ± 75 F.

Tenslotte mag niet vergeten worden dat in het ministerie van Buitenlandse Zaken een papieren taalevenwicht werd tot stand gebracht, doordat Franstalige ambtenaren op een tijdelijke personeelsformatie werden bevroren.

De vice-goeverneur werd door de wet op de agglomeraties op een weinig elegante manier van alle macht beroofd.

DE AUTO VERSTIKT STAD EN LANDSCHAP

En Amerikaanse planoloog,
die op verzoek van de gemeente
Amsterdam, aan het onontwarbare
verkeersnet aldaar een oplossing
moest geven, riep,
na twee uur in een Amsterdamse
verkeersopstopping te hebben gezeten :
« Dàt is de oplossing :
er kan geen kat meer bij ».
Die planoloog bedoelde daarmee
dat de huidige crisissituatie,
wat betreft de verkeerschaos,
een ideaal aangrijpingspunt is om
naar wisseloplossingen te zoeken.
Een en ander daarover is te vinden in
een uitstekend synthetisch
artikel van Evert Lagrou,
dat handelt over « Overwaardering van
de wegenplanning ». (1)
E. Lagrou is duidelijk een voorstander
van het herdenken van gans de
verkeersplanning, rekening
houdend met waarden die
tot nog toe schromelijk werden
veronachtzaamd, zoals de nood aan
openbaar vervoer, de behoefte aan een
veilig leefmilieu,
de zorg voor leefbare stadscentra,
het in de hand houden van de kosten.

Lagrou wijst daarbij — gestaafd door cijfers — op heel wat gevaren die een eenzijdige « autovisie » inhoudt (= het aanvaarden van de voorrang van het privévervoer en de continue aanpassing van het wegennet daaraan). Zo citeert de auteur o.m. als *negatieve effecten van de automaatschappij :*

1.De enorme oppervlakte die auto's innemen leiden tot totale verstikking en onleefbaarheid van de stad. (Een verkeersdeelnemer heeft 0,7 m2 ruimte nodig te voet, en 40 m2 per auto).

Dode, verstikte steden zijn al lang niet meer zo'n futuristische onheilsbeelden (zie New-York).

2. Ontwriching van de steden door uitsplitsing van normaal samengaande levensfuncties (wonen, werken, verzorging), door het groeien van slums in de kernen en door het ontstaan van zielloze randcentra (shoppings, industriekernen, e.d.).

Gevaren voor voetgangers.

3. Teloorgang — in uitzinnig tempo — van het leefmilieu door aanleg van nieuwe wegen, die thans gevaarlijk door de groene restzones gaan, zones die zelf liggen tussen de geurbaniseerde assen van de bestaande wegen.

Lagrou vermeldt terloops dat deze autowegen vaak rijk, té rijk zijn aan bruggen en opritten... Er moet gekozen worden en tot nog toe waren de keuzen negatief : E-10 door Peerdsbos, E-5 door Heverleebos, etc.

4. In een verdere argumentering heeft Lagrou het dan nog over de veiligheidsverstoring (prognose voor 2000 : 140.000 doden per jaar !) en de gezondheid : uitlaatgassen en stookolie-rampen als verwijderde oorzaak.

5. Louter *economisch* zijn er echter ook wat argumenten. De kosten voor het aanpassen van het wegennet en de baten moeten goed bestudeerd worden in het licht van alle waarden en niet alleen van die thans in hoofdzaak het beleid bepalen.

6. Het *openbaar vervoer* is nooit een haalbare kaart indien men zich overgeeft aan het involgen van de explosieve groei van het privaat autoverkeer. Dan treden er deficits op die weer een stijging van de prijs van het openbaar vervoer (N.M.B.S.) tot gevolg hebben, wat bijzonder zwaar aankomt in de kleine budgetten.

visie en oplossingen

Goed zult u zeggen : Maar wat stelt u in de plaats ?

Lagrou schetst eerst een visie en eindigt met concrete interessante voorstellen. Hij acht de ideale oplossing : volledige uitbouw van het openbaar vervoer en beperking in tijd en ruimte van het privaat verkeer, niet helemaal doenbaar en dus utopisch.

Dat neemt niet weg dat in ons land een beleid wordt gevoerd dat aan de uitbouw van wegen een té grote hiërarchie toekent t.a.v. andere waarden, zoals leefmilieu, recreatie, verbruiker, openbaar vervoer, e.a.

De auteur geeft dan volgende praktische richtlijnen voor een oplossing :

1. *De verkeersverwekkers* (steden, kernen) *moeten beheerst en geleid ontwikkeld worden.* In ons land moet dit bestaan uit het bundelen van woonzones en industriezones op microvlak en een deconcentreren van de verstedelijking op het macrovlak. De bundeling van de functies (zoveel mogelijk in de centra's moeten stedelijke functies worden verzameld — dus geen shoppingcentra, recreatiecentra e.d. langs grote verbindingswegen — zal de persoonlijke vrijheid beperken maar anderzijds ook compensaties geven : gezelliger binnensteden, meer collectieve groene zones, gezonder leefmilieu, e.d.

2. Hiertoe moet een nationale planoptiek worden ontwikkeld met als hoofdkenmerken :

— *globaal streefdoel t.a.v. groeikernen :* Hoever wil en mag men gaan met de ontwikkeling van Antwerpen, Zeebrugge, Groot-Brugge, Gent-Kanaalzone, Brussel ?

Ondingen en monstersteden (urbanistisch dan) zoals Parijs en New-York moeten ons op onze hoede stellen.

— *een nationale beheersing van de infrastruktuur*

— openheid en participatie bij vastlegging van *tracés* + grondige voorafgaande studie van voor- en nadelen ;

— nationale *planoptiek voor industrieparken :* Lagrou ironiseert het naïeve « dynamisme » van elke Vlaamse burgervader om « zijn » industrieterrein in « zijn » dorp en wijst tevens op de nefaste plannen om de industriezones van Brussel en Antwerpen via Brussel zeekanaal te verbinden (o.m. komt daardoor het 250 ha. grote bos van de Aa (Zemst) in gevaar ! En dit tegen elke planologische logica in.

— hetzelfde geldt voor de *nationale natuurparken.* Planoptiek en snelle verwezenlijking zijn nodig.

— op het microvlak (dus stad - gemeente) moet bij inplanting gedacht worden aan bundeling van het verkeer op enkele assen, met daartussen gedeeltelijke of geheel verkeersvrije ruimten (terug naar de fiets).

Lagrou verwijt onze (Vlaamse) gemeentebesturen dat ze voornamelijk brede wegen aanleggen (12 m. - weg voor de subsidie) voor een maximale autocapaciteit, gewoonlijk met toelating van bebouwing. Zo'n politiek wordt bovendien nog door de mensen gevraagd ! Deze « false friends of the city »-politiek moet gebarreerd worden door andere subsidieregelingen van de overheid, waarbij toegang tot autowegen van woningen, winkels, scholen wordt verhinderd.

3. Op het *economisch vlak* geeft Lagrou even te bedenken dat de kosten-batenraming van een keuze openbaar vervoer / privaat vervoer nauwkeuriger moet worden gemaakt.

4. *Technisch* tipt Lagrou, met de nodige relativering, op het uittesten van sommige nieuwe verplaatsings- en communicatietechnieken :

— veralgemening van de beeldtelefonie (gevolg : minder verplaatsing) ;
— het hangspoor (zie Japan) ;
— openbaar vervoer naar behoeften (telefoonbus, taxibus) ;
— individueel « collectief » vervoer : *De witte auto* (zie het witte fietsenplan)
— lopende voetpaden.

Hiertoe dient de overheid initiatieven te nemen.

5. *Sociologisch*

Lagrou opteert voor een mentaliteitsverandering. Afbraak van de automythe door voorlichting van het publiek.

De overheid moet terzake ook een gewetensonderzoek doen.

Verder dienen onderzoekingen te gebeuren naar 't breekpunt : namelijk het saturatiepunt van de automobilist i.v.m. het opgeven van zijn persoonlijk autobezit om over te schakelen naar openbaar verkeer.

besluit

De visies en voorstellen geven kans tot nadenken : vooral onze VU-mensen die in gemeentebesturen of in de oppositie verantwoordelijkheid dragen mogen bij planning en ruimtelijke ordening zich niet laten leiden door naïef dynamisme of onoverdacht handelen.

Dat het straks zelfstandige Vlaanderen nog een leefbaar huis wordt en geen weede Ruhr of Los Angeles hangt van ons allen af.

w. augustijnen.

(1) De Gids op Maatschappelijk Gebied — november 1971.

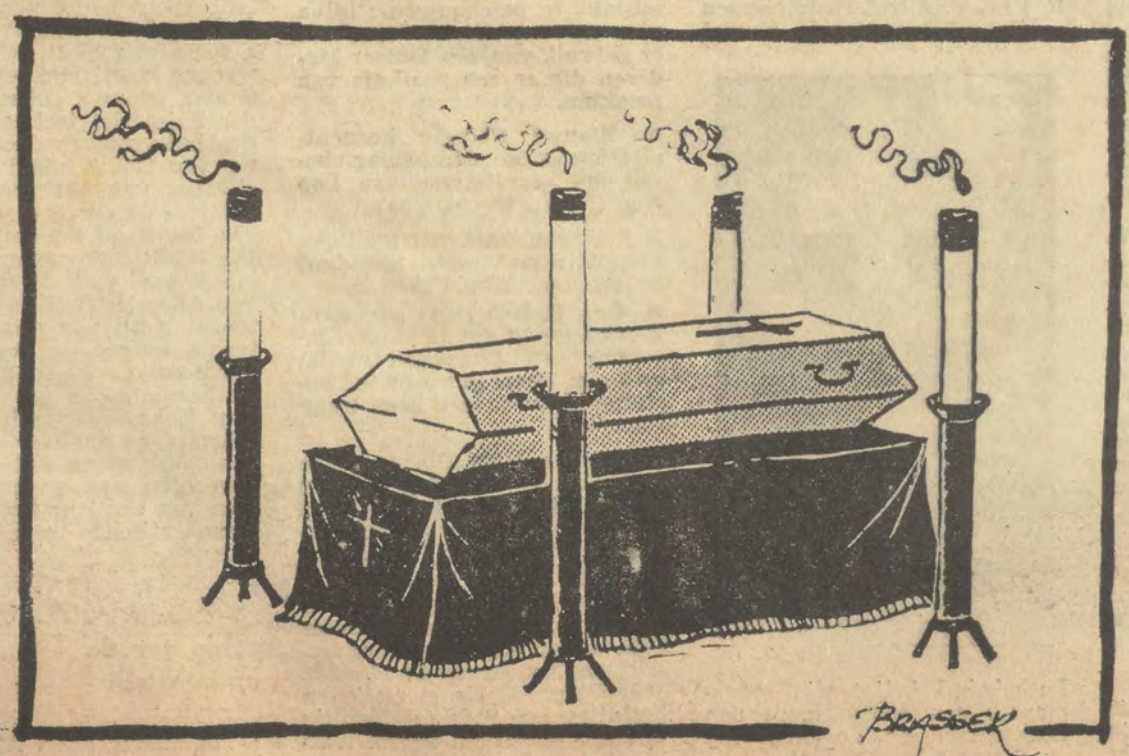

Met deze voor zich sprekende kartoen die reeds eerder op onze laatste pagina verscheen haalde Brasser (Pol De Valck) de tweede prijs — reeks Roze humor — in de VTB-wedstrijd van de Vlaamse humor. Van harte gelukwensen vanwege redaktie en lezers voor « onze » Brasser die wij meteen nog veel sukses toewensen in de wereld van de kartoenisten !

de WIJ de wereld
vlaams nationaal

allende in last

(Argos) Donderdag 6 januari jl. had president Allende van Chili een bar slechte dag : met 80 tegen 59 stemmen had het Huis van Afgevaardigden een motie aangenomen tegen José Toha, minister van Binnenlandse Zaken. De oppositie in de Chileense Kamer (nationalen, radikalen en christen-demokraten) beschuldigde de socialist Toha ervan de grondwet te hebben geschonden. Toha zou het optreden van onwettige gewapende groeperingen hebben toegestaan en onwettig opgetreden zijn tegen vreedzame protestakties. Allende was dus gedwongen Toha van zijn post te ontheffen. Tegelijk waarschuwde de president voor het gebruiken van geweld. Zowat overal in Chili roepen zijn aanhangers om geweren en munitie... teneinde de Reaktie grondig op te ruimen. Maar Allende blijft liever een « pacifistische » koers varen. Verwijzend naar Bolivia, waar president Torres verdreven werd toen hij een volksparlement wilde vormen, zei Allende dat men zich niet door zijn hartstocht mocht laten leiden. Toch heeft Chili's « sterke man » niet kunnen verhinderen dat de jongste politieke krisis de ernstigste bedreiging is die zijn veertien maanden oude regering ooit heeft gekend.

opzet van cd-rechtervleugel

De bewuste motie ging uit van de christen-demokraten van oud-president Frei. Men zal zich herinneren dat die partij op 4 september 1970 slechts 27,8 pct van de stemmen behaalde. Nooit hebben ze deel uitgemaakt van het Volksfront dat toen door het samengaan van socialisten en kommunisten tot stand kwam. Wel liepen veel volgelingen van de oud-president (en van Tomic, zijn rechterhand) naar het Volksfront over. In Allende's regering zitten zelfs twee gedeserteerde christen-demokratische ministers. Maar het partij-apparaat zelf is in handen van rechtsen gebleven. Zij zijn het die de opvlucht van het Volksfront wilden afremmen. Bij de parlementsverkiezingen van maart 1973 willen ze opnieuw de sterkste partij worden... Mocht die verwachting waar worden dan zou Allende weer moeten rekenen met verhoogde druk van zijn rechtervleugel.

on-socialistische arrestaties

Toen Allende 24 okt. 1970 president werd, wilde hij vooreerst het nationaal inkomen gaan herverdelen. De sektor arbeid, zo dacht hij, moest een hoger aandeel verwerven in de winst. Hiervoor moest hij echter overschakelen op nationalisering. De arbeiders wilden niet alleen meer winst, maar ook inspraak in het beheer van de nieuwe ondernemingsvormen. Maar door een ongelukkige samenhang van omstandigheden veroorzaakte dit nationalizatieproces een kettingreactie van sensibiliteiten. De narigheid begon al bij het nationalizeren van de Noord-Amerikaanse koper- en ijzermijnen. De managers (en aandeelhouders) van die industriële mastodont zagen zich niet alleen afgesneden van hun enorme winstmarges... maar Allende stelde ook het oeroude principe van de schadevergoeding in vraag. Bovendien bleef de genationaliseerde industrie verre onder de verwachtingen van Allende's ekonomen. De industrie vertoonde alsmaar sterker dalende tendensen... die niet alleen ongunstig inwerkten op de Chileense betalingsbalans, maar ook op de koopkracht van de lonen, die de president bij het begin van zijn investituur al met 40 pct had verhoogd. Het officieel optimisme verwelkte voorgoed toen de arbeiders van de Chuquicmata-kopermijnen — de grootste in de wereld — in september '70 loonsverhoging ten belope van 50 pct gingen eisen... boven op de 40 pct, die al tien maanden vroeger was toegestaan. Toen de arbeiders tenslotte het werk neerlegden moest Allende's regering « met de dood in het hart » overgaan tot onsocialistische arrestaties.

the march of the empty (ledige) pots

Inmiddels had de algemene loonsverhoging van 40 pct al een autentieke « boom » in de konsumptiesektor veroorzaakt. Van die « boom » profiteerden niet de arbeiders maar de neringdoeners en industriebazen. De misnoegdheid van de werkers en werksters nam toe met de dag. Begin december protesteerden duizenden huisvrouwen luidkeels tegen te hoge prijzen, tegen de geringe aanvoer van voedingswaren... en tegen de aanwezigheid van Fidel Castro die in zijn toespraken, ter gelegenheid van zijn recent bezoek over heel Chili gehouden, erg veel van plichten maar bedroevend weinig van rechten had gesproken (Zie « Wij » van 20/11, pag. 6). Gewapend met stokken, lepels, potten, pannen, deksels en ander huisgerief trokken duizenden huisvrouwen door de straten van Chili's hoofdstad in de richting van het presidentieel paleis. « Newsweek » schreef : The March of the empty pots ! Die luidruchtige mars was net iets te veel voor de aanhangers van Allende. Toen Santiago het toneel werd van straatgevechten kondigde de regering de noodtoestand af in de provincie Santiago. In een toespraak riep Toha, de vandaag « geschorste » minister van binnenlandse zaken, dat de straatgevechten een onderdeel vormen van een komplot tegen de demokratische regering van Allende.

pablo neruda optimistisch

Tot dusver heeft Allende alleen maar met wettelijke middelen gereageerd. Maar het is wel de vraag of het Volksfront passief zal blijven bij het voortduren van een reaktie die alsmaar roekelozer komt opzetten. In een brief aan « Le Monde » heeft Pablo Neruda, Nobelprijs voor literatuur en ambassadeur van Chili te Parijs als zijn mening te kennen gegeven, dat het ageren tegen Allende's beleid uitgaat van tegenstanders die hun elektorale nederlaag van '70 nog altijd niet hebben verteerd. Tegelijk stelt Neruda dat Allende's Volksfront solide is en dat de president onveranderlijk kan rekenen op de steun van de ordestrijdkrachten, van de sindikaten en van de volksmassa met haar arbeiders, boeren en studenten. Alleen de toekomst kan leren of Allende, die ondubbelzinnig voor een vreedzame revolutie heeft geopteerd, de steile stellingen en eisen (op politiek en sociaal vlak) van zijn ekstremisten zal kunnen ondervangen. Pas dan zullen wij weten of het beloftevol eksperiment van een op marxistisch-lenistische teorieën gevestigd regiem zijn demokratisch image wist waar te maken. In de eerste veertien maanden heeft Allende ahw stoïcijns geïnkasseerd : in juli jl werd bij tussentijdse verkiezingen te Valparaiso de Volksfrontkandidaat roemloos verslagen door de gemeenschappelijke kandidaat van christen-demokraten en nationalen. Ook heeft de Unidad Popular verrassend weinig zijde gesponnen uit recente niet onbelangrijke vakbondsverkiezingen. De hardste opstopper kwam nog uit de traditioneel links georiënteerde hogescholen van Santiago waar de christen-demokraten van Frei met tien (op de beschikbare vijftien) zetels gingen lopen. Allicht mag uit het sportief aanvaarden van vroegere nederlagen afgeleid worden dat Allende ook de narigheid van vandaag (en morgen !) met demokratische refleksen zal opvangen. Een dergelijke houding is belangrijk genoeg voor de demokratische toekomst van zijn land.

deze week in de wereld

■ **Sjeik Moedjiboer Rahman, de aangewezen president van Bangladesj, door de Pakistaanse regering vrijgelaten en op een vliegtuig naar Londen gezet, waar hij premier Heath om hulp en erkenning vraagt voor Bangladesj. Engeland staat hulp onvoorwaardelijk toe doch zal — zoals gebruikelijk — met erkenning wachten totdat Rahman een erkend gezag in de nieuwe staat heeft gevestigd. Rahman heeft te Nieuw Delhi een onderhoud met de Indiase president en met premier Indira Gandi, vooraleer naar Dakka af te reizen, waar hem een uitbundig onthaal te beurt valt. Hij roept zijn landgenoten op, alle ongeregelde repressie te staken ook tegen de Biharis, de minderheidsbevolking, die hij gelijke rechten belooft wanneer ze zich loyaal bekennen tegenover de nieuwe staat.**

■ **Moedjiboer Rahman weigert het Westpakistaans aanbod tot een bepaalde federatie tussen West- en Oost-Pakistan. Hij verklaart goed behandeld te zijn geweest doch veel van de hitte en de afzondering te hebben geleden. Ex-president Khan van Pakistan krijgt huisarrest.**

■ **Premier Mintoff van Malta verlengt de termijn tot evakuatie door de Britten van hun militaire basis. De Britse onverzettelijkheid en onverstoorbaarheid blijken indruk te hebben gemaakt op Mintoff, die trouwens aan steeds scherper kritiek van de oppositie blootstaat (meerderheid en minderheid op Malta tellen slechts één zetel verschil in het parlement).**

■ **Na senator Muskie stelt nu ook senator Humphrey (vorige presidentsverkiezingen door Nixon verslagen) opnieuw zijn kandidatuur voor de demokratische presidentsnominatie.**

■ **Weinig geestdrift in Israël voor een bemiddelingspoging in het Midden Oosten-konflikt door de nieuwe UNO-chef Waldheim.**

■ **Guerilleros vallen de voornaamste Amerikaanse vliegbasis aan in Zuid-Oost-Azië : te Oetapao in Thailand. Van deze basis vertrekken de zwaarste bombardementsvliegtuigen naar doelwitten in Laos, Kambodga en Vietnam. Geruchten over terugtrekking van alle Amerikaanse troepen uit Vietnam binnen enkele maanden.**

■ **« Financial Times » deelt « Oscars » uit : Nixon krijgt de prijs van de « flagrantste onbeschaamdheid » wegens zijn besluit de monetaire akkoorden van Bretton Woods op te zeggen.**

■ **Ieren en Noren vragen maximale waarborgen voor suiker en vis alvorens tot de EEG toe te treden. De besprekingen verlopen slecht.**

■ **EEG-USA-onderhandelingen over de internationale handel te Brussel. De USA nemen een strak standpunt in als gevolg van hun stijgende werkloosheid. Te Washington begint de tweede ronde in de USA-SU-besprekingen over hun wederzijdse handel : de Verenigde Staten wensen hun aandeel te hebben in de uitvoer naar de Sovjet-Unie.**

Le général krijgt zijn monument : een enorm kruis van Lotharingen in de omgeving van zijn rustplaats.

■ **Queen Elisabeth, 's werelds grootste paketboot, die als drijvende campus voor een Amerikaanse universiteit werd omgebouwd, te Hong Kong uitgebrand.**

■ **Met een nieuwe devaluatie van zijn munt poogt Joego-Slavië het goedkoopste toeristische land van Europa te blijven.**

■ **Voor het eerst in vijftig jaar: mijnwerkerstaking in Engeland.**

■ **Experiment te Rome met gratis-busverkeer om de verkeerschaos te keer te gaan, als mislukt te beschouwen : bijna geen automobilisten maakten er gebruik van, des temeer kinderen die er een spelletje van maakten.**

■ **Nieuwe Chinese kernontploffing in de dampkring, boven het proefterrein van Lop Nor (Noord-West-China).**

■ **Sjah van Iran voor politieke besprekingen met president Buttho naar West-Pakistan.**

■ **Het tijdschrift « Aviation Week » meldt dat de nieuwe levering van Phantom-straaljagers aan Israël in maart zal beginnen « tegen een zeer traag ritme ».**

■ **Minister van Binnenlandse Zaken in de regering Allende van Chili door het parlement geschorst doch door Allende benoemd tot minister van Defensie.**

■ **De besprekingen tussen Nixon en de Japanse premier Sato wijzen o.m. op meningverschillen tussen beide landen over China. Beide staatslieden besluiten een rode telefoonlijn te laten aanleggen tussen Washington en Tokio.**

italiaanse presidentsverkiezingen

(Argos) Niemand zou het bestaan van de demokratie te vergelijken met een bejaarde tante die al een halve eeuw op hart- en darmkwalen behandeld wordt, maar toch aardig op weg is om honderd te worden. Overigens gaat de vergelijking — zoals alle vergelijkingen — niet helemaal op. Onze demokratie is immers veel ouder dan die, volkomen denkbeeldige, tante. En de kwalen waar ze aan lijdt zijn numeriek ook veel talrijker. Toch blijft het een hartversterkende ervaring te zien hoe de politieke demokratie stuk voor stuk alle aandoeningen heeft overleefd. Zoals onlangs weer in Italië is gebleken.

Met Kerstmis is daar een president uit de stembus gekomen die nooit ambten in partij of staat heeft geambieerd. Een man die niet afkerig is van Piemontese rizotto en dolgraag cannelloni eet. Een onopvallend, kleurloos politicus die zijn uitverkiezing dankt aan de omstandigheden dat na krachtenslopende marathonzittingen geen tweede christen-demokratische kandidaat in koers was gebleven. Hij heet Giovanni van zijn voornaam, Leone van zijn familienaam. Gewoner kan het niet. Hij was advokaat te Napels en doceerde strafrecht aan de stedelijke universiteit aldaar. Napels zien en sterven !

Zijn bescheiden bestrevingen mochten vervuld heten. 's Ochtends bij zonnig weer toog Giovanni Leone naar de baai van van Napels, prevelde een « Wat is dat mooi, zeg ! » en keerde toen terug naar zijn dossiers en de uitbundige Italiaanse jeugd in de auditoria. Zo had het wat Giovanni betreft, in lengte van dagen mogen voortduren. Maar het altijd grillig demokratisch lot heeft er anders over beschikt. Voortaan zal hij president zijn van « Il bel paese ch'Apennin parte e il mar circonda » (Dante). Zeven jaar lang zal hij in het pralerige quirinaal gaan zitten waar de Nicola, Einaudi, Gronchi, Segni en Saragat hem illuster zijn voorgegaan. Nog vóór het resultaat bekend was hadden de kranten geschreven dat het dit keer een « zware geboorte » was. Maar de « boreling » zelf zat rustig een belegd broodje te verhapstukken toen zijn naam in de zaal werd geslingerd. Toen zei hij : « Wie had ooit gedacht dat ik nog president van Italië zou worden ! ». Het Palazzo Montecitorio daverde van de toejuichingen. Het was 25 december. Eens te meer had Italië bewezen dat het zijn eigen zaken rooit : L'Italia fara da se !

altijd moeilijke geboorte

Die Italiaanse presidentsverkiezing is altijd een zware geboorte geweest. Ook in 1964 hebben zich in hetzelfde Palazzo Montecitorio ongewone taferelen afgespeeld. Bij die gelegenheid moest een loopjongen naar Frascati om 150 kgr vers brood. Het was 25 december en de parlementariërs wilden zich ter gelegenheid van kerstmis de weelde van een paar belegde broodjes niet ontzeggen. Achteraf leek dit een wijs besluit want pas 29 december na dertien dagen patriottisch woordgegoochel, mochten ze weer naar hun haardsteden toe. Na 21 stembeurten hadden ze dan toch de sociaal-demokraat Saragat tot president verkozen.

In 1971 werd de verkiezing op 9 december vervroegd. Kennelijk wilden Italië's politici het belegde-broodjes-avontuur van 1964 vermijden. Maar ook ditmaal kwamen ze pas met Kerstmis klaar. De operatie had precies zeven dagen langer geduurd dan in 1964. Er kwamen zelfs drieëntwintig stemronden aan te pas, twee meer dan in 1964. Maar er vielen geen schoten ! Tevergeefs hebben Rome's ambulanciers vele dagen lang op een vertwijfelde oproep uit het beruchte paleis gewacht. Algemeen wordt het kalm verloop van de debatten toegeschreven aan het advies van erg ongeruste dames die bij het vertrek hun wakkere echtgenoten tot onberispelijk gedrag hebben aangemaand. De vurige parlementariërs hebben bijgevolg woord gehouden : « S'Amor non è... » als dat geen blijk van liefde is !

echtscheiding als struikelblok

Voor de race van '71 hadden de demo-christiani hun twee beste raspaarden van stal gehaald : Aldo Moro (55) en Amintore Fanfani (63). Moro (ex-premier en minister van BZ) fungeerde als kandidaat van de christen-democratische linkervleugel, Fanfani (ex-premier en senaatsvoorzitter) zou de rechtse, behoudsgezinde fraktie aantrekken.

Algauw beseften de cristiani dat het erg moeilijk zou zijn zonder kommunistische steun (meer dan acht miljoen kiezers !) het quirinaal te veroveren. In zijn overmoed vloog Fanfani zelfs naar Moskou, kennelijk om kommunistische stemmen te rapen. Maar bij de terugkeer van de christen-democratische kandidaat verzekerde Berlinguer, vice-voorzitter van de Italiaanse KP, dat alleen hij en andere Italiaanse kommunistische leiders, bij machte waren over gebeurlijke toenadering te praten. Toch droomden ook de Italiaanse kommunisten al lang van een demokratisch progressief blok dat reiken zou van radikale marxisten tot linkse katolieken. Om het samengaan met de kommunisten mogelijk te maken zouden de christen-demokraten voorafgaandelijk een verbintenis moeten aangaan : proberen te verhinderen dat de in 1970 na hartstochtelijke partijtwisten verworven burgerlijke (echt)scheiding weer in vraag zou gesteld worden door meer konservatieve katolieken. In die samenhang liep het KP-orgaan « L'Unita » al hard van stapel tegen het dom en achterhaald klerikalisme, en zijn even idiote antipode, het liberaal anti-klerikalisme. Maar de konservatieve katolieken bleven in de burgerlijke scheiding een baarlijke duivel zien die enorme familiale verwoestingen zou aanrichten.

van fanfani naar leone

Die konservatieve onverzoenlijkheid had voor gevolg dat de christen-demokraten 9 dec. jl. zonder partner aan de start verschenen. Toen nu uit de ontwikkeling van de eerste stemronden bleek dat de christen-demokraten niet onverdeeld achter hun topkandidaat Fanfani stonden begrepen ook de andere kandidaat-kollaborateurs dat ze hun stem niet mochten wegschenken aan een ...onzekere sollicitant.

Anderzijds moesten de christen-demokraten voorkomen dat hun kandidaat zijn verkiezing aan neo-fascisten zou te danken hebben. Dergelijk odium, dachten ze, zou de integriteit van de nieuwe president gevaarlijk in opspraak brengen. Daarom grepen ze fors naar de noodrem, dwz de staking. Unisono zouden de demo-christiani zich bij de stemming onthouden terwijl achter de schermen ijverig gezocht werd naar een aanvaardbare christen - demokratische kandidaat. Meteen was iedere prognose metereologisch - onzeker geworden. Veertien opeenvolgende keren, van de zevende stemronde af, liepen de christiani geveinsd-onverschillig aan de stembus voorbij. Bij de 21ste stemronde had ze Fanfani al opgegeven. Echter niet ten voordele van de « linkse » Aldo Moro maar van... Giovanni Leone. Dit gebeurde omdat behoudsgezinden (niet uit de CD alleen) achter Moro al het spook van een volksfront zagen opdoemen... Bovendien had Leone al te kennen gegeven dat hij zou inspringen als hij zowel rechts als links op steun kon rekenen. Maar kommunisten en socialisten hadden zich inmiddels al vastgezet op de socialist de Martino. Toen Links, eindelijk maar veel te laat, Pietro Nenni op de tegenstander losliet was Leone al voorgoed naar voren getreden.

zware erfenis

Toen ook de republikeinen, bij de 22ste stemronde, voor Leone gingen stemmen, hierbij gevolgd door socio-demokraten en liberalen, was het voor de Napolitaanse advokaat en hoogleraar bekeken. Maar hoe men het ook telde en hertelde... de uitslag bleef 503 voor Leone (één te weinig !) en 408 voor Nenni. In een sfeer van doffe berusting ging op 25 december de 23ste en laatste beurt in. Achteraf bleek dat Leone een meerderheid van 13 stemmen had gehaald. Onberoerd schoof hij zijn belegde broodjes terzij. Nenni, de Great old man van sociaal-demokratisch Italië kwam hem sportief de hand drukken en de bliksemlichten hebben het handendrukken en schouderkloppen vereeuwigd. Maar hiermee is de strijdbijl niet voorgoed begraven. Integendeel, het uiteenvallen van het centro sinistra in linkse en rechtse voorkeuren lijkt nu haast onontkoombaar. De erfenis die Giovanni overneemt is biezonder zwaar. Zijn voorganger Saragat had alle beschikbare hefbomen van het quirinaal bediend. Leone zal hooguit een moderator kunnen zijn in een land dat overmoed-zware krisissen tegemoet gaat. Maar inmiddels mocht wel eens gezegd worden hoe Italië zijn president kiest... en toch maar zijn demokratisch gezicht redt.

Giovanni Léone.

russische beer leerde zwemmen

Volgens een vraaggesprek van « Das Deutsche Wort » met de voormalige inspekteur van de Westduitse marine, vice-admiraal b.d. Zenker is de Sovjet-Unie bezig, van typisch continentale mogendheid uit te groeien tot een gemengd continentaal-maritieme mogendheid « en dit in een adembenemend tempo ».

Sinds de tweede wereldoorlog heeft de uitbouw van de Sovjetvloot hoogten en laagten gekend. Er was zelfs op zeker ogenblik sprake van, de Sovjet-vloot niet langer als derde bestanddeel van de Sovjet-verdedigingsmacht te beschouwen, doch haar als onderdeel van het landleger in te schakelen. Dit plan ging echter niet door, integendeel sinds geruime tijd wordt de Sovjet-marine tot een steeds machtiger, zelfstandig deel van de Sovjet-verdediging uitgebouwd.

Reeds Stalin beval de versterking en de modernisering van de oorlogsvloot. Stalin had trouwens tijdens de oorlog de aanhechting van Oost-Pruisen geëist met het argument, dat de Sovjet-Unie een ijsvrije haven dringend nodig had. Intussen is de Russische vloot in de Baltische Zee tot een zeer sterk wapen uitgebouwd met als hoofdsteunpunt de haven van Baltijsk — het voormalige Pillau — tevens hoofdkwartier van de bevelhebber van de Baltische Vloot. In Kaliningrad. (Koenigsberg) resideert de bevelhebber van de Russische zeeluchtmacht, en bevinden zich ook een scheepswerf en duikbootschool.

lessen uit nederlagen

De beslissende wending in de Sovjetpolitiek ten opzichte van de vloot kwam na de Sovjet-nederlaag in de Kuba-krisis (1962) : had toen de Sovjet-Unie over een machtige en moderne vloot beschikt, dan zou ze niet tot een smadelijke aftocht gedwongen zijn geweest. Nadat admiraal Gorschkow (sinds de oorlog bevriend met Bresjnev) de uitrusting van oorlogsbodems met raketten had bepleit en bekomen, werd vooral aandacht besteed aan de duikbootvloot, vandaag de grootste ter wereld en uitgerust met raketwapens. De noodzaak, in de Middellandse Zee over een wapen te beschikken, ten einde de Arabische politiek, zoals het Kremlin die had uitgestippeld, te kunnen voeren, was een tweede argument in de handen van de voorstanders van een krachtige maritieme expansie. Net als in 1962 trokken de Sovjets uit de Arabische nederlaag van 1967 een positief besluit. Beide gebeurtenissen heeft de Sovjet-leiding zich ten nutte gemaakt, bij zoverre dat de Sovjet-Unie vandaag na de USA de grootste maritieme wereldmogendheid is.

omdenken

Dit proces ging gepaard met een mentaliteitsverandering in Rusland zelf. Traditioneel worden bvb zowel Duitsland als Rusland als kontinentale mogendheden voorgesteld, in tegenstelling tot bvb. Amerika en Engeland die allereerst als zeemogendheden worden beschouwd. Deze opvatting werd in elk geval doorbroken wat de Sovjet-Unie betreft, waar het strategisch denken steeds meer met de zee als faktor ging rekenen terwijl ook de bevolking op deze omschakeling aktief werd attent gemaakt. Het aantal bemanningsleden en havenpersoneel beloopt in de Rode Vloot naar schatting een half miljoen man, van wie twee derden diensplichtigen zijn. Twee procent van de industrie-arbeiders werkt in de scheepsbouw (de handelsvloot telt 6500 eenheden, de Russische visservloot telt er eventjes 4500). Betrekt men de familie van al die zeelieden en werfarbeiders bij dit omschakelings- en expansieproces en dan mag men gerust spreken van een diepgaande mentaliteitsverschuiving bij de Russen, die in steeds groter getale met maritieme aangelegenheden worden gekonfronteerd.

Ten slotte achtte vice-admiraal Zenker de Sovjet-vloot meer aanvals- dan verdedigingswapen, vooral door de zeer grote expansie van het duikbootwapen, in welke kategorie het Westen een achterstand dreigt op te lopen.

Ook wanneer het oordeel van deskundigen vaak niet doorslaggevend mag zijn (de oorlog is een te ernstige zaak om alleen aan generaals over te laten...) toch is deze visie van een man die het weten kan interessant, vooral nu West-Europa onder steeds grotere Sovjet-druk wordt gezet om een Europese veiligheidskonferentie te gaan houden. Er zou dan op deze konferentie niet alleen over vermindering van bewapening te land en in de lucht maar ook ter zee moeten gepraat worden.

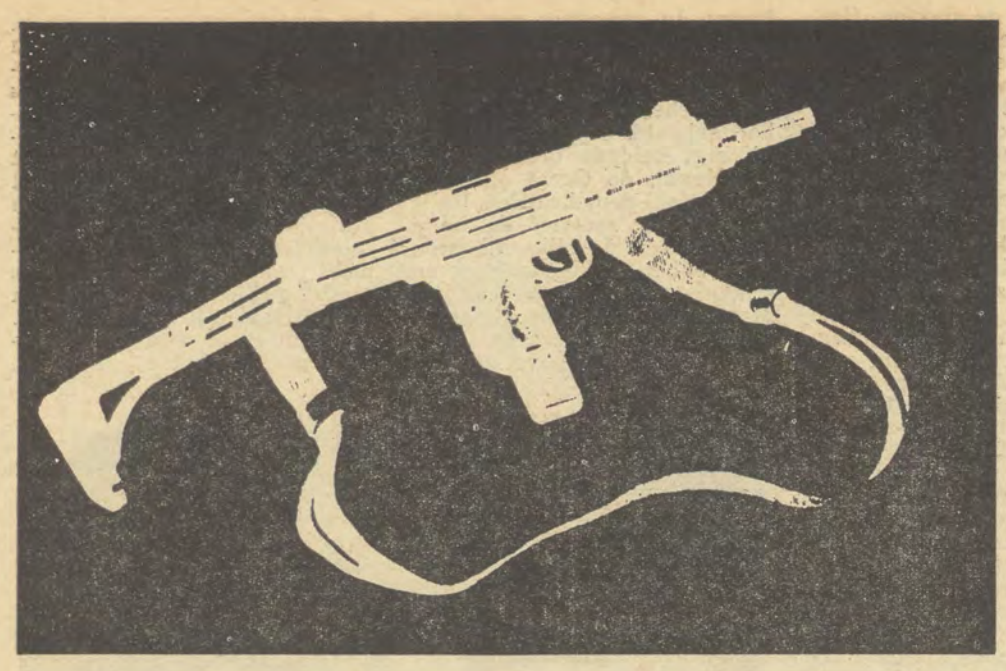

Het Indisch-Pakistaans konflikt heeft opnieuw de aandacht gevestigd op de wapenleveringen, die niettegenstaande menigvuldige protesten, ontkenningen, wederzijdse beschuldigingen en verwijten, ongestoord verder gaan.

De — meestal welbedoelde — akties van individuen en groepen blijken hier te stoten op een werkelijk stalen pantser. Dat nog onlangs een Nederlandse autoriteit een Duits schip met Zweedse wapens voor India de doorvaart naar Amsterdam weigerde, mag dan als gebaar betekenisvol zijn : het blijft simbolisch omdat het aan de grond van de zaak niets verandert. Want de wapenleveringen gaan voort. Er is trouwens in heel deze kwestie een vaak aan hypokrisie grenzende dubbelzinnigheid, die gepaard gaat met en vaak het uitvloeisel is van een even dubbelzinnige buitenlandse politiek, die wel met morele en ideologische begrippen schermt maar die alleen uit is op macht, op politieke en ekonomische verovering.

Wij nemen aan dat protesten opklinken wanneer onze « eigen » wapenfabrieken — in hoofdzaak lichte — wapens leveren aan alle mogelijke ontwikkelingslanden, maar het verwondert ons telkens die protesten niet krachtiger te horen wanneer tanks, zware artillerie, vliegtuigen en oorlogsschepen geleverd worden door de groten, o.m. door de Sovjets. Iedereen met een beetje kennis van de internationale situatie moest bijvoorbeeld toch weten, dat vroeg of laat India zijn erfvijand Pakistan zou aanvallen, indien de verhouding der krachten het daartoe zou in staat gesteld hebben. De Sovjets hebben voor die suprematie in zware wapens gezorgd en zowel de ongelukkige politiek der Pakistaanse regering als de bloedige repressie in Oost-Pakistan en de vlucht van miljoenen, hebben India het voorwendsel bezorgd om Oost-Pakistan aan te vallen en er een soort vazalstaat op te richten. De door wapenleveringen gewijzigde machtsverhouding is hier de werkelijke oorzaak geweest, de rest was aanleiding.

In verband met wat wij hierboven de aan hypokrisie grenzende dubbelzinnigheid noemden, die ten toon gespreid wordt, hoeven wij niet zo heel ver te gaan. Blijven wij maar in eigen land. Op het ogenblik dat de zich staatsman wanende Harmel voor het parlement verklaarde dat België geen wapens meer leverde in Nigeria, stortte een vliegtuig met Belgische wapens voor Nigeria neer. Op het ogenblik, dat het Belgische parlement een verontwaardigde motie stemde tegen de behandeling van politieke gevangenen in Brazilië (blijkbaar is men hier te lande kort van memorie !) bezocht een Braziliaanse missie ons land om wapens te komen kopen !

Het is algemeen bekend, dat Antwerpen steeds een belangrijke verzend- en opslagplaats van wapens geweest is : reeds tijdens de Spaanse burgeroorlog verzond men van daaruit wapens zowel voor de ene als de andere partij. En soms blijkt, dat de vermelding op de uitvoerdokumenten van landbouwmachines of machine-onderdelen dienen moet om een minder-onschuldige lading te dekken...

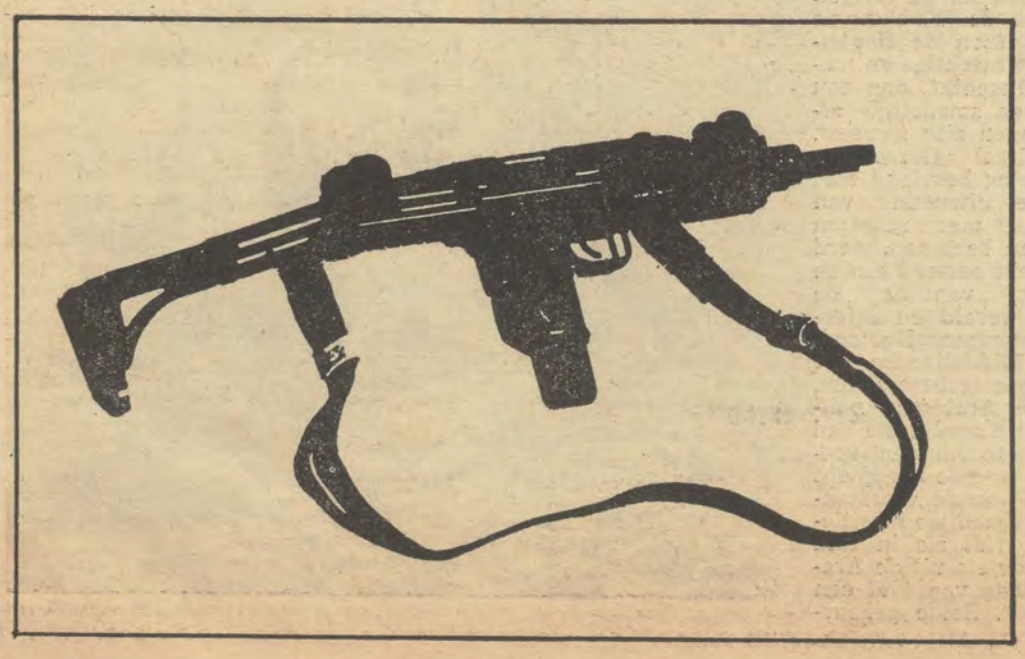

...een beetje geschiedenis...

De wapenhandel en -industrie hebben nooit zo'n uitbreiding gekend als na de laatste wereldoorlog, die allesbehalve de laatste oorlog geweest is ! Is de omvang van de konflikten meestal beperkt geweest, het « verbruik » was er zeker niet minder om. In Korea werden meer bommen afgeworpen dan tijdens W.O. II in heel Azië. Tijdens de zesdaagse oorlog in 1967 zette Israël meer pantsers in dan alle strijdende partijen samen in 1942 in El Alamein ! En in Vietnam werden tussen 1965 en 1967 meer bommen afgeworpen dan in W.O. II over heel Europa !

Wapens werden er steeds verhandeld, vanaf het ogenblik dat de mens uit het steentijdperk een silexbijl omwisselde voor een dierenvel. Het is echter pas met de opkomst der industrie en het industriële tijdperk der vorige eeuw, dat ook de wapenindustrie gerationaliseerd en uitgebouwd werd en dat de wapenhandel eerst nationale, dan internationale afmetingen aannam.

De grote wapensmidsen — Krupp, Schneider-Creusot — ontstonden, naast een wapenhandel waarin figuren als een J.P. Morgan, een Sir Basil Zaharof en een Bannersman op de voorgrond traden. Morgan, die zijn handel begon in de jaren van de Amerikaanse burgeroorlog, kocht defekte geweren in het noorden en verkocht die tegen een drievoudige prijs aan het zuiden, waar ze heel wat ongelukken veroorzaakten. Morgan kreeg navolgers in heel de wereld : verkopers en verhandelaars van oude en nieuwe wapens, in het groot en in het klein.

De meestbekende uit de reeks waren Sir Basil Zaharof en Francis Bannerman. De gewezen bordeelhouder Zaharov, van Grieks-Russische afkomst, stierf in 1936 als Frans staatsburger, vereremerkt met bijna driehonderd eretekens en geadeld door de Britse regering. Zaharov ontpopte zich als een gewiekst en gewetenloos zakenman : hij wist zijn talenkennis en zijn feeling voor het profijtafwerpende te kombineren met zijn internationale relaties en met de politieke situaties : zo buitte hij op handige wijze de tegenstellingen op de Balkan uit en leverde wapens aan alle partijen. Op het ogenblik dat hij stierf, in 1936, had hij een handelsimperium opgebouwd dat bestond uit meer dan 300 firmas. Minder bekend maar evenwel niet minder suksesrijk, hoewel met een onderneming van bescheidener afmetingen, was Zaharofs tijdgenoot Bannersman.

Het toppunt, de glorietijd van de privé-handel bereikte zijn hoogtepunt in het begin dezer eeuw. Na W.O. II bleef de individuele handel weliswaar nog gedeeltelijk bestaan, maar in vele gevallen nam de staat de kontrole van de handel, zoniet de produktie zelf, in handen.

wapenhandel als studieobjekt

De betekenis van de wapennijverheid en de handel in wapens had zich reeds op het einde der middeleeuwen gemanifesteerd : in de slag van Bouvines besliste het gebruik van buskruit. Veel later, in de Frans-Duitse oorlog van 1870, was naar men beweert, het nieuwe Mauser-repeteergeweer dat technisch superieur was aan het oude Franse naaldgeweer, van doorslaggevende betekenis.

De jongste jaren zijn wapenproduktie, wapenhandel en hun belang in politiek, militair en ekonomisch opzicht het onderwerp geweest van menige studie. Het zeer bekende boek van de Amerikaan Thayer « The War Business » werd in de meeste artikels in dag- en weekbladpers over dit onderwerp als dokumentatiebron ingeroepen. Daarnaast staan echter talrijke minder-bekende, meer gespecialiseerde werken die elk op hun terrein een bijdrage leveren tot de studie van het onderwerp. Hierbij willen wij vooral twee boeken aanstippen. Vooreerst is er het werk van Ferdinand Otto Miksche « Der Rüstungswettlauf », onlangs verschenen bij Seewald in Stuttgart. Miksche, luitenant-kolonel in het Franse leger, lid van De Gaulles generale staf tijdens W.O. II, een tijdlang professor aan de stafschool van het Portugese leger en nadien belast met onderzoeksarbeid in het kader van de Nato, is specialist ter zake en schreef menig werk over militair-politieke onderwerpen, o.m. « Kapitulatie zonder oorlog » en « Die Zukunft der Bundeswehr ».

Een tweede belangrijk werk over de « Handel mit Waffen » — zo luidt de titel — schreef Ulrich Albrecht (Carl Hauser Verlag, Munchen). Carl von Weisacker schreef er een inleiding voor en het eerste deel werd als doctoraatsdissertatie aan de universiteit van Stuttgart voorgedragen. Biedt het werk van de militair Miksche een militair-politiek onderzoek der situatie, dan is Albrechts analise daarentegen meer een wetenschappelijke onderzoeking naar de ekonomische achtergronden en de ekonomische betekenis van de aan- en verkoop van wapens. Albrecht stelt vast dat grote gebieden van de buitenlandse handel en ekonomie alleen adekwaat kunnen voorgesteld worden wanneer de engere staatsekonomische probleemstelling uitgebreid wordt en niet-ekonomisch, vooral politieke faktoren mee in de analise betrokken worden. De wapenhandel is voor de werking van zulke krachten wel een extreem bewijs.

« De wapenhandel is, bij de teoretische studie van de buitenlandse handel, een belangrijk element » zegt von Weisacker.

Hier wordt duidelijk naar de ekonomische betekenis van een handels- en industriesektor verwezen die, belast met het odium van immoraliteit, toch aan een deel der bevolking werk verschaft : zowel staalfabrieken als elektronische bedrijven, spoor- en auto-

ha

transport zowel als scheepsbevrachters zijn erbij betrokken. Hier vinden wij reeds een eerste indikatie voor het antwoord op de vraag naar het waarom.

de grote redenen

Zoals ook Albrecht vaststelt, zijn op het hele gebied der ekonomie de ekonomische belangen sterk verweven met politieke faktoren (en omgekeerd !). Het is dus wel mogelijk bij een studie verschil in klemtoon te hebben, maar onmogelijk de twee gebieden uiteindelijk te scheiden. Nu eens legt men de nadruk op het geld, dan op de macht. Een al te sterke nadruk leggen echter brengt het gevaar met zich mee, dat men de verhoudingen en de vervlechting uit het oog verliest. Bij de katalogering der motieven moet men dan ook omzichtig te werk gaan.

Stellen wij voorlopig vast dat :

● alle grote landen (en ook de kleinere producenten als België) trachten zoveel mogelijk militair uitrustingsmateriaal te exporteren, en dat de daar bijgevoerde verkoopskampagnes en -metodes vaak zeer hard zijn. Men zal deze tendens naar presentie begrijpen, wanneer men weet dat jaarlijks 172 miljard dollar voor « veiligheid » uitgegeven worden en dat sedert 1945 de ontwikkelingslanden reeds 12 miljard voor hun verdediging uitgaven. Iedereen wil natuurlijk een zo groot mogelijk stuk van die koek. In een artikel in « Le Nouvel Observateur » schreef Jean Daniel dat in deze gekgeworden wereld iedereen wapens aan iedereen levert en dat niemand gemachtigd is om lessen te geven aan een ander, omdat tenslotte iedereen hetzelfde denkt en doet...

● Op de vraag of er een essentieel verband bestaat tussen deze uitvoer en de politieke ideologische positie der ko-

pers, dient men eveneens met de nodige reserve te antwoorden. Grote politieke machten zullen elkaar wel geen militaire geheimen uitleveren maar bij de leveranties van het gewone en zelfs het nieuwste materiaal neemt men het niet zo nauw met de politieke en ideologische positie van de koper, die trouwens meestal tot de derde wereld behoort, minder sterk ideologisch geëngageerd is en door die leveringen zelfs in het politiek vaarwater en in ieder geval in een technische afhankelijkheid geraken kan.

Daarenboven hangt de verkoop van wapens meestal af van heel andere dientsen dan die welke de buitenlandse politiek bepalen en zijn de verkoopsdiensten meer in een stijging van de exportcijfers dan in abstrakte politieke ideeën geïnteresseerd. In de hogergeciteerde « Nouvel Observateur » merkte men daarbij op : « Tijdens De Gaulle moesten de wapenleveringen aan Frankrijk invloed en prestige in het buitenland opbrengen. Nu, met Pompidou, moeten ze alleen nog maar opbrengen ».

Toch mag, niettegenstaande deze vaststellingen, het politiek-militair en het buitenlands-politiek aspekt der wapenleveranties niet uit het oog verloren worden. Het staat buiten kijf, dat vooral bij de Sovjetleveranties, een uitbreiding of vestiging van politieke invloed meer dan een aanvoer van vreemde deviezen of grondstoffen een rol speelt.

de konkurrentie

Wij noemden als belangrijkste redenen voor de huidige omvang en gestadige uitbreiding van de wapenexport de verwerving of uitbreiding van een politieke machtspositie, naast de stijging van de export- en produktiecijfers. Deze beide faktoren zijn er de oorzaak van dat tijdens de laatste decennia de konkurrentiestrijd zeer scherp geworden is. Toch gelden op dit terrein, tengevolge van faktoren die wij hierna zullen aanstippen, andere konkurrentiekriteria dan voor de gewone export.

In de eerste plaats is er het feit, dat vooral na de jongste wereldoorlog de regeringen en de staten zelf de dragers van deze konkurrentiestrijd geworden zijn, en in sommige gevallen zelfs de producenten.

De onderlinge konkurrentiestrijd der kapitalistische privé-ondernemingen is nu gedeeltelijk door de konkurrentiestrijd van de staten vervangen, en de samenstellende faktoren dezer konkurrentie zijn anders geworden. Het gaat niet meer zozeer om prijskonkurrentie, maar wel om een wedstrijd waarbij de politiek-technische faktoren méér dan de prijzen een rol spelen. De leverancier zal dus meer de technische waarde en het politieke voordeel dan de prijs moeten beklemtonen.

Toen men aan Michel Debré eens vroeg welk ministerie hij het liefst had uitgeoefend, zei hij na enig aarzelen : « Dat van landsverdediging. Want in die funktie ben ik de eerste industrieel van Frankrijk... ». Hij had eraan kunnen toevoegen : een der grootste exporteurs, want voordien had hij al verklaard : « onze bewapeningsindustrie kan alleen bestaan wanneer we exporteren... ». Is in andere landen de bewapeningsindustrie minder staatsbedrijf, dit was o.m. het geval met de leveranties aan India, en de wapenhandel minder een buitenlands politiek wapen, dan hebben de regeringen toch een beslissende stem in de verhandeling ervan.

Een tweede belangrijke faktor bij de bepaling van de export-positie is die der « economies of scale » : het omzetvolume speelt zowel bij ontwerp, bouw van prototypen en fout-ontwerpen, duur van testperioden en seriebouw en latere inkrimping van produktietijd een zulkdanige rol, vooral bij grotere technische realisaties als vliegtuigen, tanks, schepen, raketten, dat de voordeliger konkurrentiemogelijkheden der grote produktie die hen het voordeel ver-

Het is niet de technische kwaliteit van de produkten van de VS en de Sovjetunie, maar de omvang van hun produktie die- hen het voordeel ver schaffen, samen met hun politieke macht, in de konkurrentiestrijd tussen de handelaars in wapens.

de grote leveranciers

Wij noemden de twee grootsten hierboven. Op de tweede rang komen dan Engeland en Frankrijk, op afstand gevolgd door o.m. West-Duitsland, China, Kanada, Zweden en België. De produktie en export van zware wapens is praktisch beperkt tot de « groteren » en tot de leveranciers van « tweede » rang. België is een nijverig producent van lichte wapens.

Vergelijkt men het aandeel dat deze export heeft in de totale wapenproduktie, dan komt men tot de vaststelling dat de grootste exporteur — de VS — ook de grootste binnenlandse markt heeft en dus over het grootste exportpotentieel beschikt. In 1964 ging er van de Amerikaanse vliegtuigindustrie slechts 2,5 % naar militaire exporten.

De exportpolitiek der twee groten vertoont echter wel enkele verschillen. De VS leverden aanvankelijk, inzonderheid wanneer het om vliegtuigen ging, aan hun kopers series, die zij zelf door nieuwe wensten te vervangen. Zij ontwierpen zelfs een speciaal model, de Freedom Fighter, voor levering aan ontwikkelingslanden. Ook Frankrijk bouwde zijn Mirage M5 uitsluitend voor export. Mettertijd echter werden de technische eisen der kopers — en vooral der Nato-geallieerden — hoger en stelde men zich niet meer met waren van tweede kwaliteit of met afgeschreven typen tevreden.

Het Sovjet-leveringsprogram kende aanvankelijk ook een zekere gradatie naargelang de technische ontwikkelingsgraad der kopers, maar het werd aldra gewijzigd en de kopers kregen technisch up to date materiaal geleverd, soms zelfs moderner materiaal dan de satelietstaten op dat ogenblik in gebruik hadden. Maar waar kan de scheiding getrokken worden ? Zijn vele uitvindingen en realisaties zoals kommunikatie-satellieten en eventuele maanbases, geen potentiële militaire verwezenlijkingen ? Deze wijziging in het exportprogramma kan zowel door politieke motieven als door binnenlandstechnische problemen verklaard worden. Zo verloor Egypte tijdens de zesdaagse veldtocht in 1967 materiaal van zeer recente konstruktie-types. De omvang der sovjetproduktie blijkt echter al uit het feit dat het aanzienlijk materiaalverlies van Egypte op korte tijd weer aangevuld was. De Sovjets trachten daarenboven meer dan het Westen, een machtspolitiek te voeren via hun wapenleveranties. Deze leveranties plaatsen de koper immers in een afhankelijkheidspozitie. Anderzijds was het kopen van sovjetwapens door derde macht-landen destijds een bevestiging van hun onafhankelijkheid tegenover de westerse wereld. In Latijns-Amerika zou Frankrijk als leverancier een alternatief voor de Amerikaanse hegemonie bieden. Sommige landen hebben zich aan deze hegemoniale tendens der wapenhandelaars trachten te onttrekken door hun wapenarsenaal zodanig op te bouwen dat zij van de ene én de andere konden kopen, of snel van het ene naar het andere konden overschakelen, of zelf in licentie onderdelen vervaardigen. Maar vanwaar de wapens ook komen ; zij blijven steeds een verleiding om ze te gebruiken voor het oplossen van konflikten, waarbij men de eigen macht als beslissingsfaktor doet gelden. Het Indische subkontinent leverde er nog zopas het bewijs voor.

eigen en baanbrekend dinamisme

De investeringen in het onderzoek en de uitbouw van de bewapeningsindustrie hebben een eigen dynamisme ontwikkeld, zodat zij baanbreker werden van de moderne technologie. Reaktiemotor en radar, maanraket en atoomreactor hebben alle in mindere of meerdere mate hun ontstaan te danken aan dit onderzoek. Het verzaken aan dit onderzoek zou de verdere uitbouw van de bewapening weliswaar belemmeren, maar zij zou ook een kunstmatig ophouden van de technische vooruitgang betekenen. Moet men de menselijke geest grenzen trekken, dan dient dit eerder te gebeuren op het vlak der toepassing zelf als op dat van het onderzoek, hoewel dit laatste veel meer naar andere dan naar militaire horizonten zou kunnen gericht worden.

Een omschakeling — die grote moeilijkheden zou met zich brengen en een globale industriële reoriëntatie zou vergen op een terrein dat een omzet voor een waarde van 400 tot 450 miljard dollar per jaar bestrijkt — hangt echter van een totale wijziging in de wereldsituatie én in de gemoederen af.

Dit zou vooropstellen, dat de huidige blokken zouden afgebouwd worden en dat de hegemonie der groten zou plaats maken voor vrijelijk aangegane verbindingen, in een niet-egoïstische samenwerking, van alle industrielanden.

Zolang vanuit ideologische en ekonomische machtscentra echter getracht wordt elk vacuum met de eigen macht — en met wapens — te vullen, zal deze omschakeling onmogelijk blijven.

Wij kunnen aan de menselijke natuur en aan de machtswil van individu en groep zélf weinig veranderen ; wij hoeven ons hier geen illusies te maken. Maar wij kunnen wél waarschuwen, onophoudend, voor de egoïstische drijfveren, die konfliktsituaties voor eigen macht én geld uitbuiten en een vaak onverschillige publieke opinie het bedrog voor ogen houden, dat achter sommige eenzijdige protesten schuilt.

Zolang er mensen zijn, zullen er wapens zijn en zullen er wapens verhandeld worden. Het komt er alleen maar op aan, zowel het gebruik dezer wapens als hun verhandeling in toom te houden. Daar kunnen regeringen én volkeren, in plaats van gebruik en handel aan te moedigen, als rem en als begrenzende en beperkende faktor optreden. Nu gebeurt meestal het tegenovergestelde.

r. bosmans

andel in wapens

maatschappij

Nabij Zutphen in Hoven (NL) rijden vier jongens elke dag hun 7-jarige vriend Lammert Wentink in zijn bed naar school. Lammert ligt met een heupziekte en kan niet meer op zijn benen staat. Elke morgen staan de vier schoolkameraadjes aan de huisdeur en rijden zieke Lammert een halve km ver naar school. Slechts deze vier komen in aanmerking. Een bewonderenswaardig voorrecht.

avontuur

Toen wij nog kinderen waren, beleefden wij de lotgevallen van Winnetou en kapitein Nemo... wij droomden over wijde vlakten ergens ver weg en over mysterieuse oceanen. Als volwassenen vergaten wij schijnbaar zeer snel onze wonderbare verlangens, want in een alledag van om zeven-uur-uit bed en om acht-uur aan 't werk blijft geen tijd meer over voor wereldverkennend zwerven. Toch moeten wij ergens in een verre uithoek van onze overgecivili-seerde ziel dat verlangen naar de vrije verte in leven houden, als een schuchter nachtlampje tussen de grote neonlichtreklames van onze onmiddellijke wensen. In juli en augustus willen we weg : we reizen tot in de oerwouden van Brazilië of betreden Kyoto in Japan, maar altijd netjes mèt gids en reisbureau.

Toch is de avontuurlijke mens niet dood te krijgen, je hebt nog waaghalzen en speurders naar het onbekende, het vreemde en het ongerijmde — wat wij althans in onze ordentelijke samenleving als dusdanig beschouwen.

Daar heb je een Henry de Monfreid, die jarenlang kusten en zeeën aan de Perzische Golf en de Rode Zee doorkruiste... je hebt die vier jonge Engelsen die van februari 1968 tot juli 1969 per hondenslee over de Noordpool trokken, en zo van Alaska tot Spitsbergen 6.100 kilometer over eeuwig ijs aflegden... en we denken aan Walter Bonatti, de Italiaanse reporter, die dit jaar de onbekendste gebieden van Australië, Oceanië en Zuid-Amerika verkende, gebieden waarover de maanontdekkende mens nooit of nauwelijks had gehoord.

Thor Heyerdhal stak de Stille Oceaan over in de superverlichte Kon-Tiki om te bewijzen dat in onheuglijke tijden de mens het beter aandurfde... en hij hernieuwde zijn waagstuk over de Atlantische Oceaan met de rieten Râ. En je hebt de eenzame zeevaders, die met een onooglijk zeilbootje de wereld rondtoeren, zoals de oude statige Engelse sir Francis Chichester, die in 1967 het grote avontuur aandurfde op een leeftijd waar de meesten definitief in hun haardstee blijven.

Maar nog avontuurlijker dan de fietsers van Brussel naar Beiroet was in deze zomer van 1971 een jonge dame van achtentwintig, Nicolette Milnes-Walker, die in het zeilbootje « Aziz » de Atlantische Oceaan overstak. De Engelse (alwéér !) psychologe kan niet meer dan vijftig meter ver zwemmen, zodat je geen dolfijnallures moet hebben om van de zee te houden. De 5.600 eenzame kilometers van Wales naar de Noordamerikaanse haven Newport leerden haar een wereld van louter lucht en water kennen, ze ontmoette slechts drie schepen op haar tocht. Het alleenzijn was dan ook het zwaarst om dragen, en onze vrouwelijke zeerob trachtte de uren door te brengen met zonnebaden, lezen van detectiveromans, muziek beluisteren, gadeslaan van walvissen en lekker eten koken.

De klassieke storm ontbrak niet : negen meter hoge golven schenen het scheepje te verzwelgen. Ze sloot zich op in de kajuit en kon niets anders doen dan bidden. Wanneer de wind ging liggen, hadden « Aziz » en zij de oceaanwoede overleefd. Om haar behoud te vieren trok « Nicky » haar mooiste jurk aan en schminkte zich uitvoerig . Toen ze ten slotte in Newport binnenvoer gaf ze uiting aan haar « ontdekkers »-vreugde : « Ik voel me als Columbus ! ».

Het oude zeemansgeloof dat 'n vrouw aan boord het schip ongeluk bijbrengt, kunnen we bij de meerminnen, de « Vliegende Hollander » en de grote zeeslang in het rijk der legende bergen : Nicolette en Aziz hebben het tegendeel bewezen.

Huguette D.B.

lekker middeleeuws

Een staatje van 288 vierkante meter op de grens van de Spaanse provincie Catalonië en de Franse departementen Languedoc en Pyrénées.

Andorra bestaat nu zowat zevenhonderd jaar en heeft een eigenaardige bestuursvorm, maar daar straks wat meer over.

Voor het eerst zijn in dit voorschoot-landje de vrouwen naar de stemlokalen gestapt. De 24 leden van de bestuursraad hebben het over hun mannelijk hart gekregen dan toch tot deze beslissing over te gaan. Wel een belangrijke beslissing voor Andorra want het kiezerskorps werd zomaar meteen verdubbeld (van 1000 naar 2600) mede door de verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd (van 25 naar 21).

Nu nog wat over de feodale bestuursvorm van Andorra : gesticht in 1278 onder de leiding van de Spaanse katolieke bisschop van Urgel en de Franse graaf van Foix. De huidige Spaanse bisschop, de 82-jarige Ramon Navarra, strijkt nog jaarlijks de tienden op. Lekker middeleeuws is dat ! De Franse graaf van Foix, de co-bestuurder is heden ten dagen de Franse president Pompidou. In dergelijke toestanden is het eigenlijk niet te verwonderen dat de vrouwen van Andorra pas nu naar de stembus mochten.

kom nou

De BRT heeft sukses met haar Nederlands voor gastarbeiders. Samen met het Limburgse onthaalcentrum voor gastarbeiders die de zaak koordineert haalt zij alle simpatie voor dit initiatief. Reeds meer dan 800 Mustafa's en Fatima's enz. schreven in om voor hun TV en met het boekje in de hand een hoop — voor hen waarschijnlijk zeer moeilijke maar — broodnoodzakelijke omgangstermen te leren.

Het is ongetwijfeld een te grote waarheid dat om zich in de maatschappij te integreren het kommunikatiemiddel taal de voorrang geniet.

Daaraan zal dus verholpen worden met deze belangrijke lessenreeks. Dat is maar best ook : want stel u eens even voor dat kleuters over een paar jaar hun ouders niet begrijpen als deze niet dringend Nederlands gaan leren. Vooral de nogal schuwe en achterdochtige buitenlandse jonge moeders laten zich niet zo vlug in met de omgeving wiens taal zij niet spreken en omgekeerd.

De lessen zullen op bandrecorders achteraf opnieuw beluisterd kunnen worden om in kleine kring nog na te studeren. We zagen de eerste les op de BRTV en zeggen proficiat aan de ondernemers.

Een pikant détail bij de inschrijvingen : heelwat Franstaligen lieten zich ook inschrijven alhoewel de BRT uitdrukkelijk had laten weten dat de lessenreeks bestemd was voor « mensen met een laag ontwikkelingspeil ». Kom nou.

wat doe je d'er mee ?

Reeds vijftig jaar na mekaar snort een jury al de vrouwen op die het best gekleed gaan. Dit gebeurde het eerst in 1922 te Parijs.

In 1922, vier jaar nadat de eerste gruwelijke moordpartij van de eeuw Europa had verpauperd, kortom in een tijd — als je de jeugd van toen hoort vertellen — die niet zo roze was. Vijftig jaar na mekaar hebben zich mensen bezighouden om er de best gekleden uit te pikken, om de ijdeltuiten van de snit en naad op een voetstuk te plaatsen. Wanneer de best gekleden van toen « de naakten » van toen zagen lopen zal hen dat wel niets gedaan hebben. Wanneer de best gekleden van nu « de naakten » op de TV zien zal het hen waarschijnlijk ook niets doen. Moeten we toch eens over na denken. Immuun worden voor miserie. Is dat niet een zintuig dat afgestorven is ?

Best gekleden : kijk eens naar de naakten op de TV en doe eens wat met de kostprijs van een kleed waarmee je de eerste plaats hebt gehaald.

het door hebben

Een groep Indonesische studenten die zich de Soberheidsbeweging noemt heeft het aan de stok met mevrouw Soeharto. Het wordt een harde strijd tussen een groep zakenlui, mevrouw op kop, en studenten die « het door hebben ».

Het nationaal aktiefront, de rijkerds, willen een soort Indonesië in het klein maken. Eigenlijk een specie Klein-Walcheren maar dan in het groot. Het plan kost 1,5 miljard van onze franken. Bij betogingen is de politie in opdracht van de plan-voorstanders niet mals. (Wij kennen dat). Een zwaar argument voor de studenten van de soberheid : wat dan met de zeven miljoen kinderen die geen klaslokaaltjes hebben en geen onderwijs ?

De voorstanders schermen met woorden als kultuur, wetenschap, toerisme, inkomsten en andere projekten in Amerika (Disneyland), Thailand (Timeland), Japan en de Filippijnen.

Waarom steeds grote broers naäpen tenkoste van kleine broertjes ? Wat wil je met zo'n moeder ?

welkom

Er brandt altijd licht, hoe laat je ook komt,
Wie je ook bent, welkom !
Ik heb geen wapens en ook geen hond,
Dus wie je ook bent, welkom

Er is altijd wat brood, koffie en wijn,
Een bed zo zacht voor een samenzijn,
En al kom je morgen of nu terstond
Dat doet er niet toe, welkom !

Eenzaam staat een huis lans een spoorlijn
En eenzaam groeit een boom in mijn tuin ;
Snel zijn de treinen die nooit stoppen,
Snel gaan ook de winden aan mij voorbij.

Al ben je verjaagd, al ben je gevlucht,
Al ben je verlaten, al heb je geen rust,
Al is je reden dan niet gegrond,
't Gaat mij niet aan, welkom !

Vergeten ben ik het spel wat ik leerde.
Vergeten ben ik het lied wat iemand zong
Maar niet de dag dat mijn huis eens gevuld was
Met warmte, met liefde en zon.

Ik kijk in de morgen, luister in de nacht,
Hoop in november, ik overdacht :
Kijk, 't is simpel, de klok gaat rond
Hé, wie je ook bent, welkom !

dimitri van toren.

sebastian karst

sebastian karst

In de herfst van het jaar 1933 hield voor het auditorium der universiteit te Munchen een bekend auteur en filosoof een redevoering over « Der Lebensstand der geistig Schaffenden und das neue Deutschland ». Onder zijn toehoorders zat een jonge, voor het Dolfuss-regime uit Oostenrijk gevluchte joernalist, Kurt Ziesel. Wanneer na de rede een diskussie onstond en de schrijver zijn eis tot geestelijke integriteit en vrijheid nog scherper stelde, kwam het tot een hefige woordenwisseling met aanwezige SA- en SS-studenten. 's Anderendaags werd Ziesel door de Gestapochef van Munchen over het gebeurde ondervraagd. De ondervraagde wees erop, hoe maatregelen tegenover de schrijver in het buitenland zeker een slechte indruk zouden veroorzaken en hij ging nadien de schrijver in kwestie van het gebeurde op de hoogte stellen. Die schrijver in kwestie was Erwin Guido Kolbenheyer, auteur van een groot aantal romans en drama's, schepper van de Bauhütte-filosofie en van het metafysisch naturalisme dat tegenover filosofisch idealisme en materialisme stelde.

uitvoerige autobiografie

Het literair en het wijsgerig werk van Kolbenheyer te willen introduceren in een kort artikel is onbegonnen werk. Beperken wij ons derhalve ertoe even stil te staan bij zijn uitvoerige autobiografie : « Sebastian Karst über sein Leben und seine Zeit ». Wij maken ons geen illusies : buiten de kring der ingewijden is zijn naam even zo weinig of zo veel bekend als die van andere belangrijke figuren uit het jongste verleden.

Toch blijkt de jongste tijd een stijgende belangstelling waar te nemen voor werk en gedachte van Kolbenheyer, niet alleen in Duitsland. De Kolbenheyer-Gesellschaft is momenteelteel de grootste literaire vereniging in die aard in West-Duitsland. Toen Kolbenheyer in 1958 zeventig werd, werd hij in het Burgteater te Wenen geëerd en door de Oostenrijkse minister van Kultuur ontvangen, en ook uit Oostduitsland kwamen gelukwensen. Alleen het officiële West-Duitsland zweeg, want Kolbenheyer behoort immers tot de auteurs die de leugen van het artistieke vacuum tussen 1933 en 1945 logenstraffen. Daarom moet zijn werk en zijn betekenis ook geminimaliseerd worden. Maar geen « conspiration du silence » door pers en kultuurpotentaten, kon beletten dat hun werk opnieuw naar voren trad en dat der nieuwkomers in de schaduw stelde.

naar een nieuw humanisme

Hun pozitieve waarde ligt in het feit dat zij, tegen de neurotische ontreddering van de tijd ingaand, voorbeelden aanwijzen en het terrein voorbereiden voor een nieuw mensenbeeld, voor een nieuw humanisme. Zulke universaliteit is naar buiten uit niet zo spektakulair, maar zij is verbonden met de menselijke natuur en met de essentiële waarden zonder dewelke elke gemeenschap ontwricht wordt.

Kolbenheyer is nu een der belangrijkste auteurs wier universitaliteit juist ligt in het vooropstellen van dit « Leitbild », in het voorbereiden van het terrein. Zijn figuren zijn meestal gestalten uit overgangstijdperken, revolutionairen en bewaarders tegelijk. Zijn gestalten zijn simbolisch voor en worden gedragen door diepgaande stromingen en gedachten, zoals hijzelf ook een der profeten was van een nieuwe metafisiek. Zo maakt zijn literair werk een onverbreekbaar geheel uit met zijn filosofisch werk : het is een artistieke weergave van het gedachtelijke, in de sterk naar voren tredende figuren als Pausewang, Spinoza, Paracelsus, Margerete Ebner ; en tevens is het een groots historisch fresko van de vijftiende, zestiende en zeventiende eeuw, van Silezië tot de Nederlanden.

Een van Kolbenheyers laatste realisaties was de voltooiing van zijn driedelig autobiografisch werk « Sebastian Karst. Ueber sein Leben und seine Zeit ». In deze autobiografie van een uitzonderlijk literair en geestelijk gehalte, wordt niet alleen op scherpe wijze tijd en tijdsbeeld geanaliseerd en de ziekte van de tijd gediagnosticeerd : Kolbenheyer geeft ook zijn filosofische visie, de geestelijke achtergronden, en hij tracht vanuit zijn naturalistische metafysika, vanuit zijn humanistisch naturalisme, de « biologische kern van het geweldige gebeuren in de wereld samenvattend te verduidelijken ».

boeiende synthese

Kolbenheyer — Karst — wilde uit de eigen ervaring over zichzelf en daarmee ook over zijn omgeving, de « parakosmos », in hun periode van omwenteling, een duidelijk beeld krijgen. Uitgediepte en zo mogelijk onbevangen zelfbeschouwing is een levenslange school voor elk dichterlijk en wijsgerig pogen. Karst wilde ervan gebruik maken om zijn leven en zijn tijd in een groot samenvattend beeld vast te leggen. Kolbenheyer-Karst dacht er reeds aan in 1942, maar begon pas in 1944 met het schrijven ervan.

Het boek is een aanvankelijk kronologisch, maar dan meer en meer met de gebeurtenissen op het ogenblik van het neerschrijven doorweven verhaal, een over- en weer springen, een een in elkaar overvloeien van toenmalige aktualiteit en toenmalig verleden, op een meesterlijke wijze en met meesterlijke hand geleid, tot uiteindelijk in het toenmalige heden, bij de laatste regels van het boek, ook de hele autobiografie afgesloten is en in dit knooppunt de draden samenlopen. Daartussen, tussen al die feiten, gebeurtenissen, ontmoetingen, mensen, landschappen, figuren, steden, boeken, tussen heel deze rijkdom van een welgevuld en aan gedachten rijk leven, vlecht de auteur zijn beschouwingen, verklaart zijn opvattingen, zet zijn filosofie uiteen, verduidelijkt begrippen en inzichten.

filosofie van het nationalisme

Kolbenheyers filosofie, die de jongste tijd meer belangstelling kreeg in het kader van een poging tot wijsgerig funderen der nationalistische opvattingen, werd nogal eens geringschattend behandeld. Eén feit blijft, nl. dat van zijn bekendheid met de materie die hij behandelt, van zijn wetenschappelijke onderlegdheid, die voor een wijsgeer en dichter uitzonderlijk zijn. De filosofie is sedert Kant blijven stilstaan, zegt hij. Zij heeft de natuurwetenschappelijke resultaten der voorbije eeuw, daarbij gehinderd door het teoretisch idealisme en het teoretisch rationalisme, niet kunnen aanwenden. Het biologisch naturalisme ziet in de ervaring van de persoonlijkheid een houvast tegen een innerlijke spanning, en een kracht tevens die over de grens dezer spanning en over haar evolutie heen, naar een ordenend beginsel zoekt.

Maar ook zonder deze — vaak moeilijke — filosofische uiteenzettingen, is Kolbenheyers werk nog van betekenis, want ook literair is deze schildering van kindsheid en jeugd tot ouderdom, met de zeer levendige weergave van de bommenterreur in de grote stad en van de naoorlogse honger en vervolging tijdens de Amerikaanse bezetting, van een niet te miskennen betekenis, en behoort dit werk daardoor tot de grote autobiografische werken der moderne Duitse letterkunde. Geëngageerder, direkter met leed en lijden, strijd en ondergang van het volk verbonden dan bv. het autobiografisch werk van Hauptmann, staat het, hoezeer ook verschillend van uitwerking, naast enkele der beste naoorlogse autobiografieën : die van Jünger, die van von Salomon, die van Hans Grimm. « Sebastian Karst » is daarenboven een eerlijk boek : Kolbenheyer wil niets verschonen maar ook niets verloochenen, allerminst zijn volk, zijn traditie, zijn geschiedenis, zijn idealen.

E. S. Kolbenheyer : « Sebastian Karst I, II, III — uitgave : Kolbenheyer-Geselschaft, Nurenberg.

montherlants nieuwe roman

Toen twintig jaar na de ophefmakende cyclus « Les jeunes filles » Montherlants roman « Le Chaos et la Nuit » verscheen, noemde Kléber Haedens dit de literaire gebeurtenis van het jaar. In 1959 was Montherlants tamelijk omvangrijk verzameld proza verschenen in de Pleiade-reeks. Sedertdien is niet alleen « Le Chaos et la Nuit » uitgekomen (1963) maar de auteur gaf ook het reeds in 1932 geschreven « La Rose de Sable » aan de openbaarheid prijs. In 1970 verscheen « Le Treizième César » nadat hij in 1969 met « Les Garçons » de cyclus van Alban de Bricoule (1922/1926) had voltooid en aan de publikatie van zijn « Carnets » begonnen was.

De romancier Montherlant was na de oorlog vooral als toneelauteur naar voren getreden, maar het lijkt erop of « Le Chaos et la Nuit » heeft de periode van het verhalend proza terug geopend, hoewel ook het toneelwerk niet achterwege bleef. Onlangs kwam bij Gallimard Montherlants nieuwe roman uit : « L'assassin est mon maître ».

Er is over het werk van Montherlant, inzonderheid over zijn prozawerk, al heel wat gezegd en geschreven en men heeft vaak de fout begaan zijn romanfiguren met hemzelf te vereenzelvigen, hoewel het niet kan ontkend worden dat hij in zijn helden mensen uit zijn denk- en gevoelswereld ten tonele voert en vaak dingen laat doen en zeggen die hij later ook, in teoretische schriften en essais, vooropstelde. Dat hij juist hierom na de oorlog moeilijkheden heeft gehad (zoals menig Frans auteur, van Giono tot Céline) heeft niet belet dat hij nadien lid der Académie kon worden : men is blijkbaar in Frankrijk zuiniger met zijn « groten » dan hier in België.

Montherlants klassieke vorm, de akkuratesse en de soberheid van de taal dekken een vaak aangevochten inhoud. Moralist en psycholoog, spreekt zijn werk oordeel en veroordeling uit over mensen, eigenschappen en toestanden : een veroordeling van het sentimentalisme, van de sociale afzondering, van de levensvervreemding, van het kolonialisme, van de overheersing der specifiek-vrouwelijke eigenschappen die een mannelijke kultuur bedreigen enz. Zijn moraal is die van de kracht, de duidelijkheid, de strengheid : een moraal die Nietzscheaanse trekken draagt en die ons vooral tegemoet treedt in een boek dat de veelzeggende titel draagt « La Vie en forme de proue » waarin een aantal teksten uit zijn werk, over verscheidene onderwerpen, werden bijeengebracht.

menselijk verval

In zijn nieuwe roman heeft Montherlant een tematiek opgenomen en figuren ten tonele gevoerd die, althans op het eerste zicht, verschillen van die uit zijn vroeger werk. Vatten wij even de inhoud samen, voor zover dit mogelijk is. In 1928 oefent Exupère, oud-leerling van de Ecole de Chartres (filosofisch en historisch geschoold) de funktie uit van adjunkt bij de directeur van het Institut Franco-Muselman te Algiers. Waarom ging Exupère naar Algerië ? Hiervoor grijpt de auteur terug naar de jeugd van zijn personnage. Vanaf zijn kindsheid voelde hij voor het land niets dan afkeer, en deze tegenstrijdigheid van gevoel en daad tekent reeds de verscheurdheid die zal leiden tot paranoia, met al de kenmerkende eigenschappen ervan : hoogmoed, egocentrisme, hypertrofie van het ik, wantrouwen tegenover anderen en tegenover al wat zich tegen zijn wil verzet, wereldvreemd.

De vaderloze knaap brengt zijn jeugd door bij een strenge moeder die hij vreest maar niet bemint. In 1914 heeft hij voor het eerst een psychiater gekonsulteerd, die « nerveuse asthenie » diagnosticeert. Wanneer Exupère 29 jaar is, ontdekt hij de « Inleiding tot de Psychanalyse » van Freud en wordt zich nu teoretisch bewust van zijn afwijkingen, die tot een nevrose uitgroeien, waar hij zelfs in zekere mate trots op is. In de schaduw van zijn chef Saint Justin, die hij eerst bewonderde en die hem aanvankelijk genegen was, maar met wie hij ingevolge zijn paranoia, in botsing komt, en door wie hij zich vervolgd voelt, groeit zijn nevrose uit tot vervolgingswaan. Hij krijgt zijn verlof, en vertrekt naar Frankrijk.

Zijn direkteur wil hem doen onderzoeken in de psychiatrische afdeling van de Salpétrière. Wat er dan na zijn terugkeer gebeurt, is epiloog : Exupère zinkt geleidelijk af en wanneer Montherlant hem ontmoet in de omgeving van de Parijse Biblioteek, is de gewezen bibliotekaris nog slechts een clochard in wie de schrijver van « Les Olympiques » tenauwernood de man herkent die hem Griekse gegevens had bezorgd voor dit werk. Ze praten in een café. Montherlant geeft hem wat geld, krijgt nadien uit verschillende steden een kort berichtje van Exupère, en tenslotte vanuit het hospitaal van Auxerre diens overlijdensbericht en het bericht dat de afgestorvene hem een lijvig manuskript nalaat.

« Un assassin est mon maître » is op het eerste zicht de schildering van een psychisch verval, de ondergang van een door zijn psychische dispositie voorbestemd of in ieder geval zeer susceptibel mens. Bij dit tema zou de auteur zich hebben kunnen laten verleiden tot een satire op de psychanalise en de psycho-terapie. Hij heeft dit niet gedaan, maar integendeel dit psycho-patologisch proces zo getrouw mogelijk weergegeven met een dergelijke nauwkeurigheid dat professor J. Delay het zelfs gepast vond een introduktie van 67 bladzijden te schrijven waarin het geval Exupère ontleed wordt.

un grand seigneur

Montherlants helden zijn in het algemeen sterke figuren. Prof. Delay wijst er echter op, hoe bij Montherlant ook een « schaduwlijn » paralleel loopt met de hoogtepunten en hoe hij zich neerbuigt over de armen en verworpenen. « Zijn helden zijn sterken, die hun kracht overschatten en daaraan ten ondergaan... ». De zwakte van Montherlants held in « Un Assassin est mon maître » schuilt daarom niet in een tekort aan gaven (intelligentie, wilskracht) maar in een initieel tekort aan liefde, aan kontakt van mens tot mens, aan datgene wat het menselijk leven en het leven in de menselijke gemeenschap dragelijk maakt, en wat ook de bazis is van het kristendom.

Hier trekt Montherlant de lijn van zijn vroeger vaak als antikristelijk geïnspireerd heroïsme door, en erkent de grenzen van de held en de eenzaamheid van de sterke die geen liefde kent... Een kristelijk geluid na de Nietzscheaanse eis tot heldhaftigheid?... Of sluit het ene het andere niet uit maar vult het aan en is het « bemint elkander » slechts bekroning van het « werfe den Held in deiner Seele nicht weg ? ».

In deze jongste roman heeft Montherlant zijn psychologische invoeling gepaard aan de moraliserende tendens van het goedgebouwde en sober vertelde verhaal, en opnieuw bewezen wat reeds Gide over hem zei, namelijk dat hij was : « un grand seigneur de la littérature française ».

walter roland : « het nekschot »

« Het nekschot » is de zevende roman van Walter Roland. Sedert zijn eersteling « De onbekende soldaat » heeft hij een hele weg afgelegd als romanauteur. Er is 'n duidelijk-waarneembare stijging waar te nemen vanaf « De onbekende soldaat » (1960) over « Een laagje natte verf » en « Het kijkgat » tot « De knik in de kern » en tot zijn jongste roman « Het nekschot », en dit zowel op het stilistisch vlak als op dat der romankonstruktie. Evenals in « De onbekende soldaat » is in « Het nekschot » het hoofdpersonnage een gewezen soldaat, iemand getekend door de oorlog. Hij draagt nog het litteken van een nekschot, veroorzaakt door een verdwaalde kogel. Wanneer hij 's avonds op het bezoek van de familie Janssens zit te wachten, naar de TV kijkend, wordt er een televisiespel uitgezonden dat zich afspeelt in een psychiatrische instelling. De psychiater laat, met de bedoeling zijn patiënten van hun psychische druk te bevrijden — hen in een gesprek met zichzelf uitspreken en alle remmen loslatend vrijuit over gebeurtenisen, gedachten, verlangens en dromen spreken. Deze vrijmoedigheid lokt bij de kijkende held een bezinning op het eigen verleden uit, een vrijmoedigheid tegenover het eigen bestaan, een schuldbewustzijn tevens, dat hij echter, evenals de auteur met zijn figuren op het scherm, binnen zekere grenzen houdt — en daardoor vals speelt in een gekonditioneerde openhartigheid. In dit herinneren duikt, naast gevecht, brutaliteit en misdaad, naast de vrouwen die hij kende, vooral en steeds opnieuw de figuur op van de man die op een mijn liep : « de centrale figuur van mijn verhaal ». Met het voortschrijden van de zelfuitrafeling der patiënten in het TV-spel, door diens auteur handig binnen de perken van de maatschappelijke taboes gehouden, maar toch vèrgaand genoeg om de kijker een schok te geven, gaat ook de kijkende held met het nekschot verder in zijn herinnering, verder ook met het opsmukken ervan.

dubbele konfrontatie

De beide konstruktie-elementen van Rolands roman — het TV-spel als aanloop als het uitlokken van de terugblik van de kijkende oud-soldaat in zijn verleden — betekenen tevens een dubbele konfrontatie. In het televisiespel is de kern van alle ontbolsteringen, van alle ontmaskering, van alle afdalingen in het geheimste verlangen en begeren, tot het meestobjekte toe, die van man-vrouw-verhouding.

Daarnaast en ermee parallel loopt de konfrontatie van de kijkende man met zijn verleden, waarin de kern de verhouding man-oorlog is. Zo heersen Mars en Venus over de wereld en raken elkaar : niet zonder zin is het, dat Vulcanus de wispelturige godin der liefde met de krijgsgod betrapt. En in dezelfde gedachtengang ligt ook hetgeen de Zuidslavische auteur Bulatovic in zijn satirisch-erotisch oorlogsromans een van zijn helden herhaaldelijk laat zeggen : « oorlog is obsceniteit, is pornografie... ».

Naast deze konfrontatie van de man met zijn oorlogsverleden komt in het verhalende deel van « Het nekschot » ook uit de beschrijving der direkte situatie de aktuele man-vrouwverhouding tot haar recht.

moedeloos protest

Een enigszins weemoedig berusten, een moedeloos protest tegen de waarheidsverkrachting, ook bij diegenen die schijnbaar de taboes willen breken maar in feite alleen maar sukses willen oogsten door te shockeren (zoals de auteur van het televisiespel) spreekt uit dit goedgeschreven en goedgekonstrueerd boek waarin het pessimisme niet door een nihilistisch maatschappij-afwijzen, door een goedkope mode - kontestatie (die profiteert van datgene wat zij kontesteert) wordt ingegeven, maar wél voortspruit uit een fundamenteel herkennen van de menselijke onvolkomenheid. Het is deze herkenning en de openbaring ervan in een verhaal, waarin de mens op een realistische en opgesmukte wijze gezien wordt, die een veel diepgaander en eerlijker « protest tegen ijdele materialistische en rationalistische religies en dogmas vormt.

Walter Roland « Het nekschot » — Standaard Uitgeverij, Antwerpen.

K-post

● *Zoran Music werd geboren te Gorizia en ontving zijn opleiding te Zagreb (Kroatië). Sinds 1943 te Venetië gevestigd wordt hij er actief verzetslid, aangehouden, en gedeporteerd naar Dachau. Daar maakte hij een aantal tekeningen, getuigenis van de hel in dit koncentratiekamp. Op basis van deze tekeningen schilderde hij een aantal hallucinante doeken, die hij thans exposeert onder de titel « Wij zijn de laatsten niet ». Paleis voor Schone Kunsten te Brussel, tot 30 januari.*

● *Nog tentoonstellingen in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel : Yvan Theys en Joseph Willaert, beide tot en met 30 jnauari. Van 20 januari af heeft in de zaal « La Ralentie » in het zelfde gebouw een retrospektieve Henri Michaux plaats. Op de zelfde datum begint eveneens de expositie « Eleven Los Angeles Artists » (Altoon, Bell, Diebenkorn, Harrison, Hedler, Irwin, Mc Laughlin, Nauman, Price, Ruscha en Wegman).*

● *Op 29 en 30 januari telkens te 20.30 u. gaat te Antwerpen in de Arenbergschouwburg « Sex à la Meunière » in première, van Neil Simon in een vertaling van Annie Schmidt, met Ellen Vogel, Sylvia De Leur, en Marielle Fiolet en last but not least Paul Cammermans. Locatie tel. 32.11.14. Inrichters : het Antwerps Studentenkorps, Marcel Peeters Centrum en « Spiraal » Teaterprodukties.*

● *In samenwerking met verscheidene instanties richt «Spiraal-Teaterprodukties » een toernee in van het kabaret « Neerlands Hoop in Bange Dagen » uit Amsterdam (Freek De Jonge en Bram Vermeulen) met een nieuw programma « Neerlands Hoop in Panama ». Er waren reeds voorstellingen te Oostrozebeke, Antwerpen, er zijn er o.a. voorzien te Bokrijk (5 febr.), Brussel (28 febr.) enz. Nadere informatie bij Spiraal, Keizerstraat 2 te Antwerpen, (tel. 03/36.30.04).*

● *« Sabbattini Cirkus » wordt ingevolge het sukses hernomen heden zaterdag 15 jan. om 20.30 u. stipt, Lange Steenstraat 8 te Gent. Leden 60 fr., niet-leden 75 fr.*

● *Heden zaterdag 15 januari heeft de première plaats van « Een Poppenhuis » van Ibsen door het Nederlands Toneel Gent in de Schouwburg, St.-Baafsplein 7 te Gent. Plaatsbespreking van 10 tot 14 u., tel. 25.32.08.*

● *De vorige week overleden Vlaamse houtsnijder Frans Masereel — die overigens bijna heel zijn leven doorbracht in Frankrijk doch in zijn kunst zijn Vlaamse afkomst niet kon loochenen — werd vooral bekend — in Europa en daarbuiten — nadat hem in 1950 de prijs voor de grafiek van de Biënnale van Venetië (toen nog geen « cirkus » zoals de jongste jaren) was toegekend. Deze vernieuwer van de houtsnede (samen met een Cantré, die meer expressionistisch-gebonden was dan de lyricus Masereel) was vooral een uitbeelder van de sociale strijd tijdens de eerste helft van deze eeuw, wat hem niet belette te moraliseren of uitdrukking te geven aan een gezond en doorgaans blij natuurgevoel. Typische stadsbeelden en door de stedelijke kultuur en samenleving geïnspireerde bladen, vaak ook symbolische composities verraden samen met zijn « havenstukken » de wereldburger en stukken » de wereldburger in heeft Masereel niets nieuws meer gebracht en zijn jongste bladen brachten op ietwat pijnlijke wijze de « schipbreuk » aan het licht, zoals wijlen de Gaulle de hoogbejaarde leeftijd heeft genoemd. Frans Masereel was vooral een plastisch kunstenaar, die de kunst van het vereenvoudigen en het uitsparen verstond, waardoor zijn bladen, hoewel betrekkelijk los van « toets » een gebaldheid verwierven, die direkt aanspreekt. Men kan hem gerust een humanist noemen, die zijn afkomst niet kon verloochenen, ook al heeft hij geen « specifiek Vlaamse onderwerpen » behandeld. Dit laatste houdt o.m. verband met zijn « annexatie » door wat men Links pleegt te noemen, een zeer betrekkelijke klassifikatie, die ten slotte in de huidige tijd nog maar weinig zegt.*

● *Roland Devolder stelt tekeningen ten toon tot 8 februari a.s. in de Standaard Galerij, Christinastraat 144 te Oosten-*

● *De tentoonstelling van de bekroonde cartoons van de tweejaarlijkse VTB-prijs van de Vlaamse Humor 1971-1972 (419 inzendingen) in het bondsgebouw, St. Jakobsmarkt 45 te Antwerpen duurt tot 20 januari a.s. elke dag van 10 tot 18 u. Laureaten zijn Renaat Roesens (Roer), Jan van der Aa (Punt) en Leo van de Velde (Pirana). Een tweede prijs ging naar Pol de Valck (onze Brasser).*

Constructa

de grootste inhoud

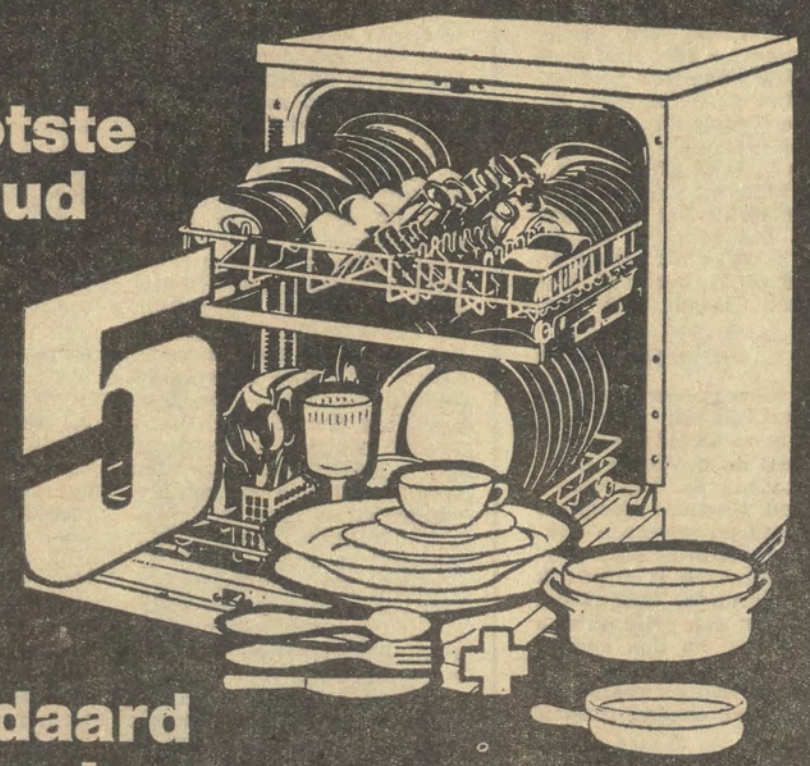

standaard couverts

maar ook de garantie van een absolute veiligheid en een volmaakte kwaliteit. Constructa, de grootste vaatwasmachine die terzelfdertijd uw braadpannen en het fijnste glaswerk kraakhelder wast.
Bovendien biedt Constructa u de perfektie van de duitse techniek, de garantie en dienst na verkoop over heel het land verzekerd door de invoerder.

Constructa is beter. Uw verdeler zal u zeggen waarom.

DIRK MARTENS
P.V.B.A.

NINOVE
Beverstraat 24-26
Tel. (054) 331.05

AALST
Lange Zoutstr. 30, 29-33, 36-38
Tel. (053) 240.60

KINDERARTIKELEN : plooi- en wandelwagens - bedjes en wiegen - stoelen en looprekken - schommels - kamerversieringen - wastafels en waskussens - kinderkleding.

SPORTARTIKELEN : allerlei - turnkledij - ruiterijuitrustingen - ping-pong tafels - badkleding en alle toebehoorten - rol- en ijsschaatsen - kampingartikelen - turngerei.

SPEELGOED : uitgebreide keus in merkartikelen : autobanen - elektr. treinen der beste merken - auto's - go-carts - traktoren - poppen - poppenwagens en -wiegjes - burelen - lessenaars - borden - fietsjes - alle gezelschapsspelen - alle soorten mekanieken - schooltassen - borden - tuinmeubelen - tuinschommels.

— ZEER VOORDELIGE PRIJZEN —

NATIONALE LOTERIJ

2 de TRANCHE

HOOG LOT

TIEN MILJOEN

Trekking op 24 januari

HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.

77.125 LOTEN VOOR EEN TOTAAL VAN 72 MILJOEN

Omdat wij absoluut niets willen overhouden geven wij nu onze winterkleding bijna gratis weg ! ! !

Veel beter dan solden ! ! ! HIER MOET U, BESTE WIJLEZER, VLUG BIJ ZIJN !

TIENTALLEN REKKEN PRACHTIGE WINTERKLEDING voor dames en heren, Jongens en Meisjes NU UIT TE KIEZEN AAN

HALVE PRIJS

DAMES
Mantels
Regenmantels
Tailleurs
Pan-tailleurs
Kleedjes - Rokken
Tunieken

HEREN
Pardessus
Regenmantels
Kostumen
Sportvesten
Broeken

MEISJES
Mantels
Regenmantels
Kleedjes
Broekpakken
Overgooiers
Anorakken

JONGENS
Pardessus
Regenmantels
Kostumen
Anorakken

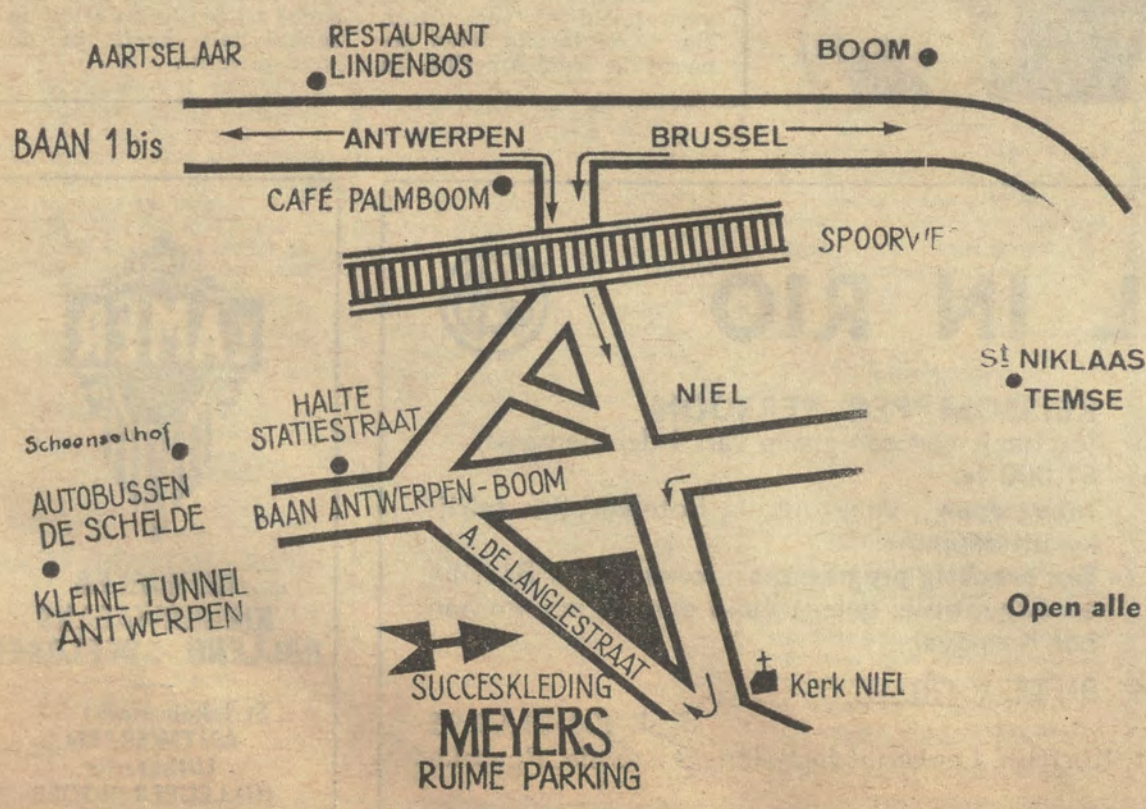

EN NOG ZOVEEL MEER...

HOE VLUGGER U KOMT, HOE BETERE ZAAK U KUNT DOEN !

NU KIEZEN AAN

HALVE PRIJS

Succeskleding MEYERS
A. DE LANGLESTRAAT 4-10

NIEL

Open alle werkdagen van 9 tot 20 uur. - Zaterdags tot 18 uur.

Breng deze advertentie mee, geef ze aan Uw verkoper en U ontvangt onmiddellijk onze SUPER S. KAART, die U toelaat het ganse jaar door al uw kwaliteitskleding aan fabriekspriJzen te kopen en duizenden frs te besparen.

Wij sport

vlaams nationaal

belgian deal

Bij het overlopen van de namen van onze 160 renners valt het dadelijk op dat zowat 95 % van die jongens afkomstig zijn uit het Vlaams landsgedeelte, en ergens een 5 % uit Brussel en Wallonië. Een reden om fier en gelukkig te zijn vinden wij dat lang niet, en dit om allerlei redenen. Wij hebben er ook nog een andere dwaze bedenking bij gemaakt. Als het waar is, zoals wij reeds lazen dat Merckx, één van de weinig franssprekenden, op zijn eentje om en nabij de twintig miljoen per jaar verdient, dan moeten hij en de enkele andere frankofonen, zijnde 5 % van de Belgische renners, ongeveer evenveel verdienen als de 95 % Vlaamse koereurs. Dat is dan weer een tipisch Belgische situatie. Natuurlijk speelt het supervedettendom van Merckx daarin de hoofdrol. Of het komieke verschijnsel enkel en alleen te wijten is aan de ontegensprekelijk superieure sportieve kwaliteiten van onze nationale, en of het feit dat hij la capitale vertegenwoordigt geen rol speelt, dat geloven wij toch niet.

slecht jaar

Wie niet van sport op de TV houdt, gaat een slecht jaar tegemoet. Er zijn de olimpische spelen in Japan en Duitsland, de vele Europese voetbalkompetities (UEFA, landskampioenen, bekerhouders) en de onvermijdelijke truterij van de ronde van Franrkijk, plus de klassiekers en de ontelbare sportevenementen die nu eenmaal de Vlaamse huiskamer in moeten. Voor ons niet gelaten — al zijn wij niet zinnens naar ieder sportprentje te zitten gapen. Wij hopen nochtans dat men niet al te dikwijls programma's die ons interesseren en die aangekondigd werden, zal vervangen omdat er ergens tegen een blaas wordt gestampt, of dat men niet te dikwijls de rangorde der waarden overhoop zal halen, door een Belg per velo de voorrang te geven boven aktualiteiten van veel groter belang.

gunstig lot

Luc Varenne bedankt de mannen van de Belgische Voetbalbond omdat zij het geweldig initiatief hebben genomen de lottrekking voor de samenstelling van de reeksen in de Beker van België voortaan toe te vertrouwen aan « voetbalkenners » (die niet eens tweetalig moeten zijn, volgens de Luc) in plaats van aan de klassieke knappe jonge dame. En ge zoudt de Luc gelijk moeten geven, want de eerste « voetbalkenner » die de wedstrijden voor de kwartfinale, Louis Carré, uitlootte, deed het bijzonder goed. Het viel namelijk zo uit dat de drie klubs uit de hoogste afdeling, die nog in lijn zijn, mogen uitkomen tegen een klub uit tweede afdeling. De twee overblijvende klubs uit tweede zullen het dan maar tegen elkaar moeten uitvechten. Alles laat dus voorzien dat de halve finales zullen gespeeld worden door 3 klubs uit eerste en één uit tweede, en de finale door Standard en Anderlecht. Het blinde lot in handen van een « voetbalkenner » regelt alles best.

verloren moeite

De olimpische spelen van dit jaar zullen, zo zegt men, propere spelen zijn. Geen kwestie van er een komersken van te maken (maar daar geloven wij geen sjiek van), en geen kwestie van stimulerende middelen te slikken. De heren van de medische kommissie hebben een lange lijst aangelegd, waarop de deelnemers van de spelen kunnen lezen welke produkten allemaal streng te mijden zijn. De medische heren moeten geloofd en geprezen worden om hun bekommernis, maar het is waarschijnlijk toch verloren moeite. Het verbieden van bepaalde produkten is eigenlijk al zo veel als het toelaten van andere (stimulerende) produkten, en ieder arts zal zonder al te veel moeite vormen van « dinamiet » kunnen vinden, die niet op de lijst voorkomen, en dus geduld worden. Het was eigenlijk nog beter geweest van te zeggen : doping is verboden. Punt. Dan was er maar op één manier zekerheid niet de kans te lopen achteraf wegens sporen van doping terecht te moeten staan : helemaal niets nemen.

vivat piet

De stroom prijzen en trofeeën blijft aanhouden, en niet alleen in de sportwereld. Zo werden ook de TV- en radioprijzen toegekend. Deze laatste, de zg. « Gouden Klokke Roeland » werd door vereniging van de Vlaamse TV- en radiopers toegekend aan Piet Theys (en zijn medewerkers) voor het programma Sportmagazine. Zoals wij in de kommentaar lezen « voor de kritische en nuchtere wijze waarop dit programma aangepakt wordt in de gekommercialiseerde wereld van de sport van vandaag ». De mannen van Sportmagazien verdienen deze onderscheiding ten volle. Het is van groot belang dat een groot medium als radio het verschijnsel gekommercialiseerde sport tegemoet treedt met een behoorlijke dosis scepticisme en kritische zin. Waar de sport aangewend wordt als een middel tot konditionering van de mens, en dat is vandaag het geval, kan men niet genoeg op de hoede zijn. Daarom : vivat Piet Theys en Co.

goede keuze

Ook de mensen van de TV- en radiopers dienen geloofd en geprezen omdat zij precies een sportprogramma hebben bekroond, meer bepaald een kritisch sportprogramma. Het lijkt ons de erkenning van hunnentwege dat de sport een hoogst belangrijk maatschappelijk fenomeen is, met zijn goede en zijn kwade kanten. Wel kan het enige verwondering wekken dat de juryleden de nadruk leggen op de kwaliteit : kritiek. In de meeste bladen waar zij zelf te werk zijn gesteld is de kritische zin van hun kollega's-sportjoernalisten niet bepaald sterk ontwikkeld, om niet te zeggen nog grotendeels afgestemd op een aftandse vedettenkultus. Bewijs van een verschil in standing tussen beide soorten joernalistiek ? Voorbode van een opening in de richting van een volwassen sport-kritiek in onze bladen ? Wie weet.

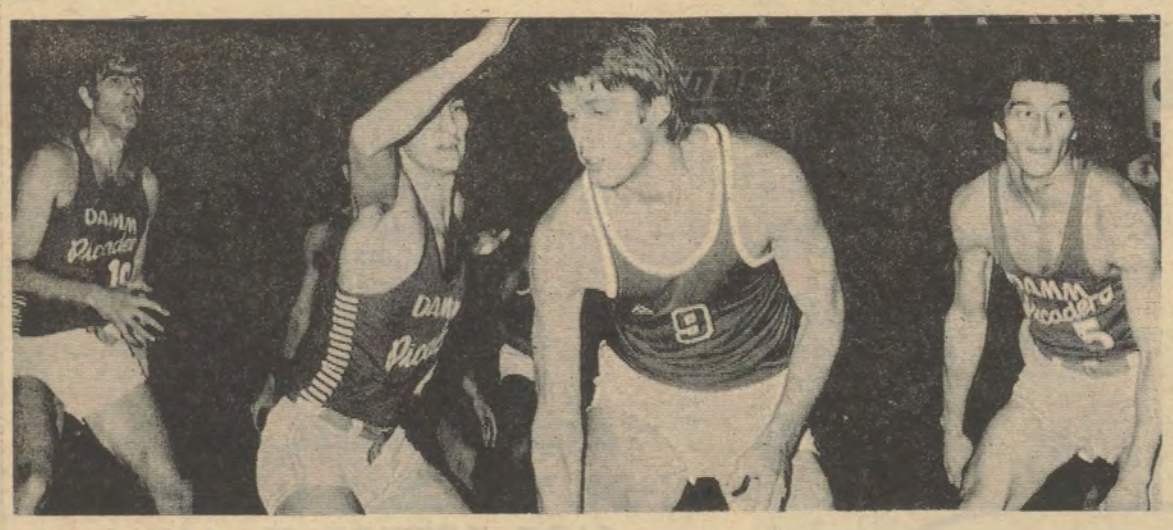

agressiviteit

Met de « Gazet van Antwerpen» zouden wij bij het overzien van het sportjaar 1971 even willen wijzen op een algemeen menselijk aspekt, dat in de sport ieder jaar meer op de voorgrond treedt : de agressiviteit van al wie erbij betrokken is. Dat de agressiviteit onder de beoefenaars zelf ongeoorloofde afmetingen aanneemt, weet iedereen die regelmatig sportwedstrijden bijwoont. Op het sportveld worden daden gesteld, koel, beredeneerd, vrijwillig en volgens voorschrift (bv. van trainers) die door de rechtbank zouden worden veroordeeld als « vrijwillige slagen en verwondingen » en met gevangenisstraf bestraft. Niemand blijkt bij machte daar wat aan te doen, en wel allerminst de scheidsrechters van wie verwacht wordt dat zij het spel meespelen of de gezapige federatieleiders, die zoals dat past, met hun opvattingen decennia achteraan komen. Die agressiviteit van de sportbeoefenaars wordt oogluikend geduld, en verklaard met de dooddoener « 't is allemaal voor het geld ». Erger vinden wij dat hetzelfde verschijnsel zich op veel grotere schaal en in versneld tempo voordoet bij de toeschouwers.

Zelfs in onze nuchtere kontreien, waar nog geen bloedbaden zijn aangericht, moet gij eens proberen te praten met een groep supporters, op het ogenblik dat de scheidsrechter een beslissende penalty blaast tegen hun ploeg. Om het kort te zeggen : dat zijn geen mensen meer. Die beschikken over niet het minste redeneringsvermogen op dat ogenblik. Die zijn kort en goed gevaarlijk.

Overal hoort men van regelrechte aanslagen op scheidsrechters, lijnrechters, trainers, spelers, dirigenten. Sommigen worden zwaar gekwetst en zelfs gedood. Men heeft zich al verplicht gezien de toeschouwers achter zware traliehekken te plaatsen. Tussen hekken en publiek zijn hier en daar nog grachten aangebracht. Vóór het hekken staan ganse afdelingen politie, rijkswachters, soldaten, dikwijls met wapens in de hand, vergezeld van grimmige honden. Het volstaat nog allemaal niet om het geweld van die redeloze massa te beteugelen. Nog stormen zij het veld op, nog bekogelen zij jan en alleman met soms echt moorddadige projektielen.

Erger wordt het nog wanneer in die dierlijke massa paniek of gevechten ontstaan. Er vallen dan tientallen doden. Mense worden vertrappeld of verscheurd. Het is de laatste jaren gebeurd in Zuid-Amerika, in Engeand, in Zuid-Europa. Onlangs nog in Egypte, waar voetbalmatchen voorlopig simpelweg werden verboden. Morgen gebeurt het wellicht hier bij ons.

Is dat nog de « homo ludens » waar Huizinga zo goed over schreef ?

Ach, er bestaan veel soorten verklaringen. Die agressiviteit is voor de ene de primitieve aard van de mens, de herinnering aan het verre verleden van de mens, toen hij nog een soort roofdier was. Die agressiviteit is volgens anderen de (gezonde) reaktie op de dwang van de beschaafde samenleving, om van de mens een onbeduidend, zacht meelopertje te maken, dat nooit uit de band mag springen, nooit zichzelf zijn, nooit zijn ware aard mag tonen. Nog anderen schrijven de agressiviteit toe aan de mate waarin men de supporter, de fan, heeft kunnen engageren, heeft kunnen doen participeren aan het wel en wee van zijn aanbeden klub. De supporter gaat niet meer naar de match kijken, hij gaat eraan deelnemen, op zijn manier, met inzet van heel zijn persoonlijkheid.

Over het algemeen is men het er nogal over eens dat het gebleir en gediskussieer rond het sportveld een tamelijk onschuldige manier is om af te reageren wat men kwijt wil. Dat het aldus een gunstige invloed heeft op het gedrag buiten het stadion.

De vraag is echter of die remedie stillekens-aan niet erger wordt dan de kwaal die zij bestrijdt ?

Wij kunnen toch geen hogere muren blijven bouwen rond de sportvelden ? Wij kunnen toch niet iedere zondag àlle politie en rijkswacht inzetten ? Wij kunnen het uitmoorden van enkele tientallen « voetballiefhebbers » toch niet onschuldig blijven noemen ? Wij kunnen toch de supportertreinen niet allemaal laten afbreken, of doortrokken dorpen vernielen (typische supporterssport in Engeland) ? Een voorlopige oplossing zou kunnen zijn dat wij naar de voetbal zouden gaan met helm en kogelvrije vest. Maar hoelang zal het dan duren eer ergens een échte met een bazooka komt aandraven ?

Volgens ons — nogal vreesachtig van aard — wordt het tijd dat er wat gedaan wordt aan die agressiviteit. Het eerste wat men er, denken wij, kan aan doen is informatie verstrekken. Wij hopen dat de sportpers dit jaar een grote anti-geweld-kampagne op touw zet, nadat zij een halve eeuw de agressiviteit heeft in de hand gewerkt.

KARNAVAL IN RIO

WANNEER ?

3 februari tot 24 februari

TECHNISCHE ORGANIZATIE

Europatours, T.A.P. (Portugese luchtvaartmaatschappij) en de V.T.B.

REISSOM PER PERSOON
(op bazis van een groep van 4 deelnemers).
67.000 fr.
Inbegrepen : vliegtuigreis, hotelverblijf, talrijke uitstappen.
Een prachtig programma : rondrit door Brazilië en Argentinië, gelegenheid deel te nemen aan het Karnaval.

VRAAG NU REEDS HET UITVOERIG PROGRAMMA BIJ DE V.T.B.
VAB-VTB : Sint-Jakobsmarkt, 45 te Antwerpen **Tel. (03)31.09.95**
of te Brugge, Brussel, Gent, Aalst, Hasselt, Turnhout, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas, Vilvoorde.

LAMER

RIJWIELEN
KINDERWAGENS
ROLLEND SPEELGOED

St-Jakobsmarkt 97
ANTWERPEN
Uitbater :
HILLEGEER ROGER

Aanbevolen huizen

ELCO (BOSCH-DIENST)
Auto-elektr. & diesel-inspuiting
Elektr. & drukluchtgereedschap.
Hydraulische installaties, enz...
Jan van Rijswijcklaan 296
Antwerpen - Tel. 03/27.38.20

DIRIGENT
JAN BROUNS
BEGRAFENISSEN
Lakborslei 139 - 2100 Deurne
TEL. 24.23.72

Doorschrijfboekhouding Mercure
Elektronische faktureer- en boekhoudmachines
HERMES (algemeen agent)
Etn MERCURE
K. Albertplein 11-12 (station)
9160 Hamme - Tel. 052/481.00

Bezoek Drankhuis
« OP-SINJOORKE »
Nieuwwerk 1 - Mechelen
achter postkantoor en
St-Rombautskerk
Uitbater FRANS GIELIS
Tel. 015/111.06

DISCO-BAR & DANCING
« TRANSVAAL »
49, Liersesteenweg - Booischot
(bij Heist-op-den-Berg)
In de geest der Nederlanden.
Een typische Zuid-Afrikaanse sfeer.

DEPREZ P.V.B.A.
Vismijn 104 — OOSTENDE
Zeevisgroothandel - voor allen

Firma ANTOINE BOVIT
Vismijn 44 te OOSTENDE
Verse vis rechtstreeks aan verbruiker voor : diepvries, wekel. ontvangst.

ELECTRA-BREE
P.V.B.A.
Boneputstraat 28 - Bree
Tel. 011/65.188 en 66.477
MIELE - AEG - LINDE

A. DE BACKER-DEGEY
Nieuwstraat 118 - BRUSSEL
Tel. 17.15.89
DRUKKERIJ - PAPIERHANDEL
GESCHENKEN

RICO
De specialist in broeken
DAAROM ZOVEEL KEUZE !
Ook maatwerk.
Nationalestraat 20 - Antwerpen

E.S. ZWEMBADEN
TUINEN DEMEYERE
Vijfwegenstraat 13 - Izegem
Tel 051/316.23
Kost minder dan U denkt !
4.000 tevreden klanten in West-Europa.
Referenties in het ganse land.

H. PELEMAN - MARCKX
Van den Nestelei 16, Antwerpen
Tel. 39.19.27
TV - RADIO - ALLE ELEKTRISCHE TOESTELLEN - HERSTELLINGEN AAN HUIS
TV PELMAR 61 scherm
12.500 fr. i.p.v. 18.950 fr.
Andere merken grootste korting
T.V. VANAF 9.000 F

CORTHALS
Kattestraat 20 - Aalst
Tel. 053/244.80
Bekendste koffiehuis
uit DENDERSTREEK

AL AL KEUKENS GLASAL
Fabrieken te Ramsdonck
Tel. 015/714.47
Leuven : Jan CLAES
Bondgenotenlaan 171
Tel. 016/347.49
Voor West-Vlaanderen
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
Tel. 051/612.84

Bezoek
Gasthof « DE VEERMAN »
Kaai 26, St.-Amands a.d. Schelde
Tel. 052/332.75
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans

Te Steenokkerzeel
bezoekt elke Vlaming
het HEELNEDERLANDSE
PRAATKAFEE
« DE APPEL »
Fuérisonpl. 6 - rechtover kerk
op een paar 100 m. van
« Vlaams Konferentie-oord
de Ham »
Uitbater Walter DOCKX
Tel. 59.75.86

MET «WIJ»-ADVERTENTIES

NEEMT UW ZAKENCIJFER EEN HOGE VLUCHT !

Bedden- en Matrassenbedrijf
« RUSTWEL »
A. Versweyveld - Trollin
Herentalseb. 122 - 2100 Deurne
Tel. 21.32.52
Epeda - Beka - Simmons
Dodo - Pirelli
Kindermeubelen
« TIENER-STUDIO » - T. 21.59.58
Herentalsebaan 351-353
2100 DEURNE

Bezoek
GASTHOF LINDENHOVE
Koud en warm buffet
Lauwereys - De Bruyn
Gezellige vlaamse sfeer
wekelijkse rustdag : woensdag
Bellestraat 49 - Hekelgem
Tel. 053/687.40

Industriële warmeluchtgeneratoren rechtstreeks levering, alsook levering door bemiddeling van uw installateur.
Residentiële warmeluchtgeneratoren uitsluitend levering langs installateur om.
N.V. LEPLAE R.
Industriepark - 9990 Maldegem
Tel. 050/715.29

Verlichtingsgroothandel
MARC DE VRIESE
(het betere genre)
ASSEBROEK - BRUGGE
200 m. buiten de Kathellijnep.
Grote baan Brugge-Kortrijk
40 m. toonvensters - meer dan 1.000 verschillende verlichtingselementen - Open van 8u30 tot 20 uur.

CARROSSERIE
LOOS - VAN HOOF
Schranslaan 70
1840 EPPEGEM
5% aan V.U.-leden.
Tel. (015)629.42

LUSTRERIE D'HAENENS
Predikherenstr. 24 - 8000 Brugge
Tel. 050/30.707 (3 lijnen)

T.V. prijzen vanaf 7.500 F
Antenne Holland 1 + 2 gratis
FRANS HEREMANS
Rijmenamse Steenweg 12
MUIZEN (Brabant)
Tel. 015/532.83

Leder en kunstlederwaren
Klein en Groothandel
XAVANNA
Tel. 02/51.21.82 - 51.49.60
Toekomstraat 21
1800 VILVOORDE
Eksklusieve modellen
VU 10 %

DRANKHUIS BEIAARD
VLAAMSE GEZELLIGHEID
Trefpunt van de Vlamingen
— Stemmige muziek —
Mevrouw LAURENT DELEU
Kortrijksestraat 3 - MENEN

STANDING
2 x kopen 1 x betalen
(5.000 in stock)
Voorbeeld : Kostuum kopen,
EEN GRATIS
Dendermondse steenweg 276
AALST

BANKETBAKKERIJ
Jozef en Rita
NEUKERMANS-BLOM
Balleistraat 9 - 1780 Teralfene
Fijn gebak - Suikerwaren
IJstaarten
Wekelijkse rustdag : dinsdag.
Tel. (053)682.15

VOOR UW VERBLIJF AAN ZEE !
De ideale oplossing bij :
WEST-LITTORAL
Leopold II laan 212,
8458 OOSTDUINKERKE
Tel. (058)526.29
PROSPEKTUS OP AANVRAAG
Verhuring - Verkoop van villas
Appartementen - Bouwgronden

SANITAIRE- en KEUKEN-INSTALLATIES
F. LAMBRECHTS
ABD. Braeckmansstraat, 34
RUMST
Veerstraat, 91, RUMST
Tel. (03)78.33.97 - (03)78.13.71
Erkend verdeler van aanbouwkeukens TIELSA
TIELSA geeft u modern en nuttig komfort

ROMY - PILS
ROMAN PRODUKT
Concessiehouder :
BETTENS
Masuistraat 9-13 - 1000 Brussel
Tel. 16.17.19

ALPHA MEUBELEN
Klapdorp 70 - 2000 Antwerpen
Tel. (03)33.83.59
Stijl- Modern en Keukens

- UURWERKEN DE MOOR
Specialist juiste tijd.
Schooldreef 19 — Gentbrugge
- INTERNATIONAAL OPTIEK
Europese modebrillen
Schooldreef 21 — Gentbrugge
Zaakvoerder : JAN DE MOOR
V.U.-gemeenteraadslid
Tel. 52.01.22

BOUWBEDRIJF
LUC ILEGEMS
Wouter Haecklaan 4 - Deurne
Tel. 21.27.59 - 21.27.75

THUISWERKZAAMHEDEN
In iedere gemeente worden personen gevraagd voor het vouwen van brochure's, sorteren van brieven, schrijven van adressen, enz. Alle thuiswerken zijn direkt te aanvaarden ! Inlichtingen (postzegel insluiten) :
LUCRATIEF BEDRIJF
Postbox 2059 - 's Hertogenbosch

Gevraagd : CHAUFFEUR-BESTELLER
voor lichte wagen VW. Tweetalig, ernstig en werkzaam. Max. 35 jaar, liefst wonende Zaventem of omgeving. Tel. voor afspraak 02/20.45.84 of schrijven :
COGIPA, Keibergstraat 31 te 1930 Zaventem

Vlaamse Handelaars en Zakenlui,

Wij Vlaams Nationaal is voor U geen onbekend weekblad.
Dit moet U aanzetten een advertentie in Wij Vlaams Nationaal te plaatsen.
Probeer eerst even met een advertentie « Aanbevolen huizen ». Iedere week een publiciteit van uw zaak (1 kolom breedte, 3 cm hoogte in kader). Het kost slechts 380 fr. (+ BTW) per maand.

Stuur Uw tekst in naar
WIJ VLAAMS NATIONAAL

Publiciteitsdienst -
Antwerp public Relations

HOF TER SCHRIECKLAAN 33
2600 BERCHEM-ANTWERPEN

ETN JEURISSEN WEET ALLES VAN TEMPERATUREN
KOELTOGEN
KOELKAMERS
DIEPVRIEZERS
BROWN BOVERI
DIEPVRIESTUNNELS
KAMIONKOELING
WINKELINRICHTINGEN
o.a. VOOR SUPERMARKTEN, INDUSTRIE EN VOEDINGSNIJVERHEID
ETN JEURISSEN PVBA De Winterstraat 24
Borgerhout/Antwerpen Tel.: (03) 36.11.35-36.59.31

WALTER ROLAND
gediplomeerd opticien,
erkend door alle ziekenfondsen
KERKSTRAAT 58 - ANTWERPEN
(Let op het huisnummer !)
Telefoon 03/36.86.62
ALLE GLAZEN ALLE MONTUREN
Voor lezers van dit blad 10 % korting

WIJ WILLEN DORTMUNDER THIER-BRAU

Groepen en maatschappijen allerhande ! ! !
Speciaal voor U bedacht

IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden.

INTERESSANT
Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond, in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur, een der beste Oberbayern-orkesten

Middag- en avondmaal in groep : gezellig, fijn, goed en goedkoop. De grote specialitetien zijn : Ochsenschwanzsuppe - Hongaarse goelasj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleesschotel beter dan in Duitsland.

LEUVEN : Tervuursevest 60. Tel. 016/286.72 - 1.500 plaatsen.
ANTWERPEN : Groenpl. 33. T. 03/31.20.37 - mooiste zaal van de stad
LEUVEN (Bierkelder) : Oude Markt 11. Tel. 016/268.69 - mooiste kelder van Europa.
BRUSSEL : Nieuwbrugstraat 28. Tel. 02/18.74.89 - mooiste van Brussel
AALST (Klaroen) : Autoweg. Tel. 053/228.53 - 1.000 plaatsen.
HULSTE (Kortrijk) : Brugsesteenw. 1. Tel. 056/715.36 - 2.400 plaatsen
KONTICH : Mechelsesteenweg - 2.400 plaatsen. - Tel. 03/53.09.32
TORHOUT : Stwg Torhout-Lichtervelde - 2.000 pl. - Tel. 051/72.822
DRONGEN : Autoweg Brussel-Oostende - Tel. 09/26.74.32
SINT-TRUIDEN : Spaansebrugstraat : Tel. 011/736.30

persspiegel

Ze noemen het nog « parlementaire demokratie », maar veel blijft er niet van over. Zes maanden is het nu bijna geleden dat kamer en senaat nog in gewone zittijd vergaderden. Zodat Eyskens wel een rekord heeft van « regeren zonder parlement ». De partijcenakels spelen het regeringsvormingsspelletje (akkoord, geen akkoord, toch akkoord) door met een hautain voorbijgaan aan de basis van hun partij en zelfs van hun parlementsgroepen. Dit alles stelt de uitholling van het parlementaire regime nog wat scherper in het licht dan waarnemers van links en rechts de jongste tijd begonnen vast te stellen.

de standaard

«Zie krioelen dooreen in verwarring en verdriet » dit vers had Manu Ruys nog op zijn beschrijving over « kamerleden in de mist » moeten zetten om het beeld van de partijslaven nog wat ellendiger uit te tekenen.

« Wie dezer dagen een « gewoon » lid van Kamer of Senaat op het lijf loopt, blikt in een afgrond van wanhoop en ellende ; althans wanneer dit lid het twijfelachtige genoegen smaakt tot een van partijen van de oude én toekomstige koalitie te behoren. De vertegenwoordiger van het soevereine volk weet immers niets af van wat er momenteel in de Wetstraat en op de partijhoofdkwartieren bedisseld wordt. Hij weet alleen dat hij weldra, in het parlement, de volle verantwoordelijkheid zal moeten dragen en ja zeggen tot de nieuwe regering, ook al wordt hij nu volledig buiten het formatieberaad gehouden en buiten de voorbereiding van het beleid dat hij vier lange jaren zal moeten aanvaarden en verdedigen. Hij is de gevangene van de partijtucht en het slachtoffer van de gesloten alleenheerschappij van een uiterst kleine groep van partijleiders.

» Het is een beroerde situatie en men begrijpt de angst, die de mandatarissen om het hart slaat. Wanneer het misloopt, zullen zij de boter hebben gegeten. Het zal hun schuld zijn, wanneer de regering maatregelen treft, die het publiek niet neemt. Zij zijn immers de wetgevers, die verondersteld worden het laatste woord te spreken. Zij zijn ook de sukkelaars, die in hun gemeente en arrondissement door de kiezers direkt worden aangesproken. Het volk kijkt naar zijn vertegenwoordigers ; de onwetende mandatarissen weten niet waar te kijken... ».

het volk

Zelfs de wijn van de CVP-nieuwjaarsreceptie heeft de wolken niet kunnen verdrijven. De CVP-ers blijven er triest bij lopen. Ook een hondstrouwe CVP-krant als « Het Volk » kan aan dit verschijnsel niet meer voorbijkijken.

« Uit de gesprekken kon men opmaken dat bij vele parlementsleden een gevoelen bestaat van onbehagen, een gevoel dat voortspruit uit onwetendheid. Zij wensen ernstig en tijdig ingelicht te worden over zaken waarin zij binnenkort verantwoordelijkheid zullen moeten opnemen. De partijleiding heeft te veel toegegeven aan de neiging om alles te bedisselen achter gesloten deuren, onder een zeer beperkt groepje mensen aan de top.

» Ook aan de gewestelijke en plaatselijke afdelingen moet ernstiger voorlichting worden verschaft. De basismilitanten geraken ontmoedigd als zij over belangrijke beslissingen niet eens worden geraadpleegd en de gewone leden vragen zich af waartoe hun lidmaatschap dient nu de poll in feite werd afgeschaft.

» Tenslotte moet de publieke opinie in haar geheel beter worden voorgelicht. De goodwill ten opzichte van de CVP die in alle katholieke kranten aanwezig was, is gedeeltelijk teloorgegaan bij gebrek aan goed onderhouden « human relations ».

Firma
VERSCHRAEGHE
Dr. E. Mayensstraat 36
9110 St. Amandsberg
wenst
zijn geacht klienteel
EEN GELUKKIG
EN VOORSPOEDIG
NIEUWJAAR

het belang van limburg

En als ook het Belang van « radeloze CVP-ers begint te spreken dan is de cirkel wel volledig gesloten. Volgens de slotbeschouwing van dit sukje past de CVP wel in een gekkenhuis. Het « zeker is zeker » is nu wel erg onzeker geworden.

« Verontrustend is vooral de onbehaaglijke sfeer die donderdag in de CVP-frakties tot uiting kwam. We kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat de christen-demokraten zich vandaag de dag in de politieke arena bewegen als radelozen. Ze weten gewoon niet meer wat ze willen. Van de ene kant hengelen ze naar een ministerportefeuille en anderzijds vrezen ze de oppositie. Het meest pijnlijke in deze hele situatie is nog dat de zogezegde partijleiders en sterke voormannen zich op de fraktie-vergaderingen nauwelijks durven verroeren. Dat de parlementsleden recht op inspraak en informatie hebben is onbetwistbaar. Maar dan moeten zij van hun kant ook eens beginnen met het afwerpen van hun dorpspolitieke kortzichtigheid en het afbreken van hun stapeltje kumuls. We hebben in ieder geval de indruk dat de opstelling van de CVP-frakties veeleer neurotisch dan kritisch is. ».

Vlamingen,
vraag GRATIS ADVIES
voor uw hypotheekleningen (1e en 2e r.)
en uw bouwgrondkredieten
aan de
HYPOTHEEKMAATSCHAPPIJ
UNITAS n.v.
Kortrijkse Steenweg 304
9000 GENT - Tel. 09/22.88.33
van 9 tot 18 u. ('s zat. geslot.)
Agenten en makelaars
neem kontakt met ons !

links

Aan de andere kant van de barrikade weekt de kritiek ook los. Jos Van Eynde houdt zijn troepen wel onder de ijzeren disciplinestok, maar toch wordt dit beeld van de partaai geschilderd in het randblad « Links ».

« Dezelfde BSP-onderhandelaars, aldus het blad, die het been stijf houden wanneer er sprake van was jaarlijks enkele miljarden te geven aan het vrij onderwijs, zien er blijkbaar geen graten in om jaarlijks een veelvoud van dit bedrag cadeau te doen aan de vrije ondernemingen, zonder deelname in het kapitaal noch in de winst. Dat de openbare mening aldus de indruk krijgt dat de BSP wel een anti-klerikale maar niet een anti-kapitalistische partij is, beseffen zij niet eens of deert hen niet. Of zulks het « imago » van de BSP ten goede komt is natuurlijk een andere vraag.

» We weten het : dergelijke houding ligt in de lijn van de opvattingen van Simonet en van de conservatieve meerderheid van het BSP-bureau die hem als onderhandelaar aanduidde.

» Afgezien nog van de vraag of die houding met de socialistische principes strookt, durven wij betwijfelen of ze de partij een goede dienst bewijst en of ze strookt met de opvatting van de meerderheid van de partijleden ».

Brouwerij
MOORTGAT
BREENDONK
Tel. (03)78.71.21
voor AL Uw bieren
en Limonades
★
Bijhuizen : Cogels Osylei 73
2600 Berchem-Antwerpen
Tel. (03) 36.10.11
Gent

limburg vandaag

De vernieuwing zal blijkbaar van elders moeten komen. Dat beseft waarschijnlijk ook dit Nederlands-Limburgs maandblad dat een interviewer op ons kamerlid Raskin afstuurde, ondermeer met een vraag die kadert in de huidige visies van over de scheurgrens van 1830.

« L.V. : De Volksunie wordt de laatste tijd alsmaar meer genoemd een vooruitstrevende partij, die links van het centrum staat. Wat vindt u daarvan ?

» Raskin : Ik wilde eerst nog even stellen dat wij voor wat betreft de Limburgse problematiek steeds een duidelijk standpunt innemen. Zie het voorbeeld van de mijnen, waarmee het zonder ons ingrijpen toch wel anders zou zijn gelopen. Wij zijn echter de enigen in Limburg die ook ruime aandacht besteden aan nieuwe problemen van leefmilieu, democratisering, openheid, enz., terwijl CVP en BSP in hun partijprogramma principiële standpunten en controversiële standpunten schuwen. Ik wil de term « links » niet per definitie als referentie beschouwen, maar de « Standaard » schreef dat ons programma veel linkser was dan dat van de BSP. Wij hebben inderdaad op diverse punten een veel radicalere houding aangenomen en zijn als zodanig ook belangrijk voor de opinievorming in Limburg ».

dietsland-europa

En ook deze « randkrant » is tevreden. Bij de nieuwste golf parlementairen zijn er dan toch een reeks, in wie zij hun behagen hebben gesteld.

« Daar is vooreerst Bob Maes. Bob senator, we kunnen het ons haast niet voorstellen. De man, die een kwarteeuw Vlaams-nationaal radikalisme in Brussel belichaamt, de stichter en leider van het VMO, de ondervoorzitter van Were Di, krijgt in de, zogezegd hoge, vergadering, nu wel een héél ander werkterrein. We weten dat hij ook daar gewoon zichzelf blijven zal.

» Er is Hektor de Bruyne, voor de oorlog aktief lid van het Diets Jeugdverbond, tot voor enkele jaren regelmatig medewerker aan « Dietsland-Europa », die in de moeilijke jaren van de Vlaamse Concentratie een weinig bekende doch belangrijke rol speelde, één van de uiterst weinigen die bevoegdheid inzake ekonomie en buitenlandse politiek paren aan nationalistisch inzicht.

» Er is Guido Van In, die op een jarenlange inzet in de Diets-nationalistische jeugdbeweging terugkijken mag, en nu onze jongste senator wordt. En er is Willy Kuypers die van « Nieuw Vlaanderen » zulk voortreffelijk nationalistisch jongerenblad maakte. In beiden zien wij bekwame én beginselvaste nationalisten, die ons niet zullen ontgoochelen.

» En er is Slegers. We zijn bizonder blij met zijn 23.000 voorkeurstemmen, 2.000 méér dan onze nationale TV-vedette Hugo Schiltz. En dat alles voor een Limburgse mijnwerker ! In Gerard Slegers zijn Vlaamse trouw en radikaal-sociaal denken onverbrekelijk verbonden ».

OFFSET - STENCILWERK - FOTOKOPIJ
INKA
Turnhoutsebaan 405 - Borgerhout
TEL. 03.35.70.00

wereldwijd

Dit blad van de Vlaamse missiekongregaties vraagt begrip voor politiekers die zich durven inzetten voor een « wereldwijde zaak » als de ontwikkelingshulp waar in een land als België weinig stemmen mee te winnen zijn.

« Wij volgen sinds jaren wat er in 't parlement en in de kommissies van ontwikkelingssamenwerking gebeurt en we weten zo een beetje welke mensen deze zaken werkelijk ter harte nemen, welke er niet de minste interesse voor hebben en zelfs welke o.i. een nefaste reaktionaire, kolonialistische invloed uitoefenen in het parlement.

» Tot deze laatsten behoort de heer Lahaye, die nog onlangs, na een reis naar Rhodesië, de politiek verdedigde van Ian Smith, waarbij geleidelijk maar met onverbiddelijkheid vier miljoen zwarten definitief ondergeschikt worden gemaakt aan 200.000 blanken. Nu, vandaag, onder onze ogen.

» Tot de eerste soort behoren Maurice De Wulf, René Peeters, E. De Facq, A. Lagae, A. Van Lent. A. Deauae...

HOUTWORM ?
Behandeling van dakwerken tegen alle houtinsekten. TWINTIG JAAR WAARBORG.
Dok. op aanvraag. Gratis bestek in gans het land. P.V.B.A. INDUSTRADE. Vanderzijpenstr. 12, Wemmel (BL) - Tel. 02/79.20.00.

» Men moet ons niet kwalijk nemen dat wij hier namen noemen. Het is hoog tijd. Deze mensen weten dat hun inzet voor de « Derde Wereld » elektoraal niets opbrengt ; toch hebben ze zich ingespannen, jaren lang, om een volwaardige, gedesinteresseerde ontwikkelingshulp op gang te brengen ; om technisch moeilijke dossiers in te studeren ; om op vele avonden — en dikwijls als een stem in de woestijn — te spreken over deze problemen en om met alle middelen te ijveren opdat onze mensen hier een beetje verder zouden zien dan de kleine grenzen van ons klein land.

» Wij vragen niet dat wij onze eigen nationale problemen zouden opzij zetten ; niemand mag van ons, Vlamingen, iets anders vragen dan dat wij Vlaming zouden zijn en als Vlaming zouden reageren telkens er belangrijke beslissingen vallen.

» Maar op dit ogenblik van de geschiedenis kunnen wij tevens niets anders zijn dan «wereldburgers», bekommerd om het geluk van alle mensen ».

w. luyten.

meester kleermaker
VERMEESCH
KLEDING
STEENHOUWERSVEST 52
ANTWERPEN
Tel. 31.35.83
NAAR UW MAAT....
ZO' VEEL BETER
VERMINDERING VOOR VU LEDEN.
2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

RIJSCHOOL FERD. VERBIEST
Leopold II-laan 194
1080 Molenbeek - Brussel
Tel. 26.85.94
HET VEELZIJDIG VERKEERSREGLEMENT
1. Volgende wegkodekursussen, geldig voor het rijbewijs, beginnen op 17 JANUARI (namiddaglessen) en 27 JANUARI (avondlessen).
2. Rijlessen : elke dag op afspraak. Keuze uit verschillende leswagens : Simca, Taunus, VW.
3. Auto-techniek voor beginners : zes zaterdagvoormiddagen. Aanvang op 19 FEBRUARI 1972. Tijdig inschrijven !
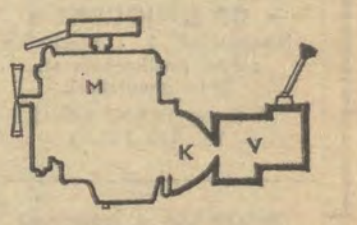

zoekertjes

Gevraagd vrije vertegenwoordigers voor de verkoop van aanbouwkeukens in de sektoren Klein Brabant, Mechelen, Lier, Rupelstreek. Tel. : 03/78.33.97. R 168

Viertalige sekretaresse gevraagd voor Westrand Brussel, eventueel ook part-time. Schrijven of tel. kantoor blad —— R1

Betrekkingen Politieagent te Jette. Kandidaten schrijven De Berlangeer Jan, De Smet de Nayerl. 158 - 1090 Brussel. —R2

Man 46 jaar, zoekt dringend werk als magazijnier, schrijven D. Berlanger. De Smet de Nayerl. 158 - 1090 Brussel —R3

Aangepaste betrekking wordt gezocht :
● Gegradueerde in de boekhouding (34 j.) Ned., Frans, Engels. Ervaring inzake boekhouding en management (onder letter S).
● Lic. pol. en sociale wetensch., legerdienst volbracht, specialiteit : pers en communicatie (onder letter E).
● Zeer gespecialiseerd vakman lijn-etser met ruime ervaring (58 jaar). (onder letter V).
Schrijven aan volksvert. Nelly Maes, Pr. Jos. Charlottelaan, 115, Sint-Niklaas, tel. 03/76.49.74 — R 4

1) Jonge bediende 24 jaar zoekt passende betrekking, provincie Antwerpen. 2) 25-jarige ponster zoekt betrekking Brussel, Mechelen, Antwerpen. 3) Freubelonderwijzeres zoekt betrekking provincie Antwerpen, Brabant of Oost-Vlaanderen. 4) Arbeider 40 jaar, zoekt licht werk in de streek van Herentals of Turnhout. 5) Hulp bij fotograaf (18 jaar) zoekt betrekking. 6) Maatschappelijk ass. (30 j.) zoekt betrekking in de prov. Antwerpen of Brabant. 7) Technisch ingenieur sterktestroom, 25 jaar), zoekt betrekking. 8) Burgerlijk electrotechnisch - werktuigkundig ingenieur zoekt betrekking.
Voor 1 tot en met 7 zich wenden tot senator Wim Jorissen, Louisastraat 31, Mechelen. Tel. (015) 43596. — R 5

Jonge dame, licentiate handels- en consulaire wetenschappen zoekt betrekking.
Zich wenden tel. (015) 435.96, W. Jorissen, Louisastraat 31 - 2800-Mechelen. — R 6

Dinamisch bedrijf Wemmel zoekt jonge 2-talige bediende, diploma niveau voll. humaniora. Perman. opleiding door accoutantburo. Schr. J. Laeremans, Beatrijslaan 6 te 1890 - Grimbergen — R 7

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

antwerpen

ANTWERPEN (Arr.)
ARR. RAAD
Vrijdag 21 januari te 20 u. 30 in de bovenzaal van het lokaal « Nieuwe Carnot », Carnotstr, 60, Antwerpen.

ANTWERPEN (Stad)
ANTIEKE KOFFIEMOLEN
We kregen van een lid zo'n oud ding dat men vroeger tussen de knieën kneep en dan maar draaien. We willen het graag verkopen. De opbrengst hiervan gaat in de vorm van een of twee abonnementen op « Wij » weg naar een minder gegoed lid dat geen abonnementsgeld betalen kan. Bent u geïnteresseerd in die koffiemolen ? Tel. dan naar ons sekretariaat 36.84.65.
HERNIEUWING LEDEN 1972
Hebt u de lidkaart 1972 (100 fr.) reeds betaald ? Wacht niet langer.
SLEGERS
VUJO organiseert een debatavond met senator Slegers in Biljart Palace Antwerpen op vrijdag 28 januari om 20 u. 30. Geen TV die avond. Gewoon naar Slegers luisteren. De moeite waard.
GALABAL
Zaterdag 12 februari. Inrichters Vl. AKtie- en Kultuurgemeenschap. Kaarten 200 fr. te storten op PC 61.75.11 van Bergers G., Antwerpen. De kaarten worden u opgestuurd.
VUJO
14 januari : Vujo-instuif vanaf 20 u. 30 in de Don Quichotte op de Stadswaag te Antwerpen.

BALEN-OLMEN
KERNVERGADERING
Volgende kernvergadering op vrijdag 21 januari te 20 u. in ons lokaal.

BERCHEM
TOMBOLAPRIJZEN
Wij hebben reeds schitterende prijzen voor onze tombola op 5 februari. Maar er kunnen er nog bij. Wie nog wat waardevols en moois wil schenken kan terecht bij de secretaris of bij de besturen.
ABONNEMENT « WIJ »
Nog is het niet te laat om de rangen van de « Wij »-lezers te komen versterken. Voor 350 fr. per jaar krijgt u de enige juiste voorlichting betreffende alles wat Vlaanderen aangaat. Onze bestuursleden zullen u graag als abonnee inschrijven.

BOOISCHOT
VLAAMSE NACHT DER ZUIDERKEMPEN
De afdelingen Booischot en Heist op den Berg-Hallaar nodigen allen uit op het « Eerste Lustrum van de Vlaamse Nacht der Zuiderkempen ». Om dit feestelijk te vieren wacht u volgend prachtig programma aangeboden, op 29 januari 1972 om 20 u. 30. In de feestzaal : The Skyliners Pop Band o.l.v. André Coucke met de zangers Thao Tissen en René Chico en als gastvedetten Kalinka en Jacky Manella ; in de bierkelder : The Black Cats ; in de stemmige bar : Jupe en zijn Hammondorgel. Prachtige tombola. Dit alles voor slechts 50 fr.
Zaal « Eden », Bergstraat, Heist op den Berg.

BORGERHOUT
ROUW
Met diepe verslagenheid vernemen we het overlijden van mevr. Maurice Volckerick, geboren Paula Clementina Alice Mallants. Wij betuigen onze innige deelneming bij dit onvervangbaar verlies aan haar diepgetroffen echtgenoot Maurice Volckerick alsook aan beide dochters, schoonzoon en kleinkinderen.

BRASSCHAAT
NIEUWJAARSBAL
Wij hopen alle leden en simpatisanten te mogen en kunnen begroeten op ons « Nieuwjaarsbal » op zaterdag 22 januari e.k. te 20 u. 30 in het lokaal « Drieheem ». Een prima danssfeer brengt ons het orkest o.l.v. Yvo Herman.

EDEGEM
DANSFEEST 5 FEBRUARI
Onze afdeling houdt haar jaarlijks dansfeest in de zeer ruime hallen van COVA (Prins Boudewijnlaan) op zaterdag 5 februari a.s. De danszaal bevat duizend zitplaatsen. Daarom doen wij een dringende oproep om vrienden en magen uit te nodigen op het bal van het jaar in Edegem.
ABONNEMENTENSLAG
Werkt u mee aan onze abonnementenslag ? Wend u tot W. De Backer, Graaf de Fienneslaan 69.
VUJO
Wie wil meewerken aan de choreografie voor het bal, geve zijn of haar naam op aan Helga D'Hanis, P. Boudewijnlaan 351.

EKEREN
DIENSTBETOON
Schepen Alfons Bollen, Koekoeklaan 7, tel. 64.49.43 ; raadslid Antoon De Groof, Van de Weyngaertlei 8, tel. 64.37.08 ; KOO-lid Veerle Thyssens, Geestenspoor 72, tel. 41.04.41 ; KOO-lid Lode Van Vlimmeren, Hoogboodsesteenweg 22, tel. 64.41.48.
ABONNEMENTENSLAG
Bel of schrijf : Maurits Van Tongerloo, Leliënlaan 62, Ekeren, tel. 64.55.14.

HOBOKEN
LIDKAARTEN
De bestuursleden zijn op ronde om de lidkaarten 1972 aan te bieden. Hoofdleden : 100 fr., bijleden : 50 fr.
ABONNEMENTEN « WIJ »
Het sekretariaat, Jozef De Costerstraat 38, tel. 27.85.58 en Jan Peeters, Lageweg 158, tel. 27.63.88 staan steeds ter uwer beschikking. Ook nieuwe abonnementen worden verwacht.

HOVE
BESPARING
Op voorstel van de Volksunie en de VAK ging het schepencollege over tot de uitbesteding voor het ophalen van niet-huishoudelijke en industriële afval. Het lagste bod beliep 82.000 fr. Dit zou een jaarlijkse besparing betekenen van ongeveer 220.000 fr. vergeleken met de vroegere regeling, die de weg openliet voor allerlei misbruiken op de rug van de belastingbetaler.
« WIJ »
Wees goed geïnformeerd : daarom een jaarabonnement op het weekblad « Wij ». Het kost slechts 350 fr. Lees en verspreid ons blad. Kelp de Volksunie nog sterker worden. Wend U tot een van onze mandatarissen of bestuursleden.

KASTERLEE
KANTONNAAL BAL
Zaterdag 22 januari 1972, eerste VU-bal te Kasterlee in zaal « Druif », Markt, ingericht door kantonnale werking Herentals.

KONTICH
TELEDISTRIBUTIE
Onze voorlichtingsvergadering van donderdag 6 januari werd een onverhoopt sukses. Nogmaals danken wij de VU-provincieraadsleden Van Der Gucht en Meintjes om hun klare en verrassend boeiende uiteenzetting. Het woord is nu aan onze gemeenteraadsleden. Hen werd trouwens gevraagd dit aktueel punt op de dagorde van een eerstvolgende gemeenteraad te plaatsen.
ABONNEMENTENWERVING
Wie brengt er nog een nieuw abonnementje binnen ? Ook in Kontich mag « Wij » nog beter gekend worden. Afrekenen kunt je op ons sekretariaat, Kosterijstraat 6. Niet uitstellen, doen !
VLAAMSE KRING
Nodigt u hartelijk uit op haar dia-avond, historisch Griekenland, op donderdag 20 januari e.k. De avond gaat door in de Magdalenazaal, begin 20 u. 15.

LIER
VLAAMSE KRING
Wie gaat mee naar de Poesjenellekelder op donderdag 27 januari ? Op het programma : « De Leeuw van Vlaanderen », « De Beenhouwers van de Bloedberg » en « De Maagd van de Burggracht ». Bijdrage : 50 fr. Inschrijvingen : Dirk De Pillecijn. Predikherenlaan 23, tel. 70.32.19 ; Jan Mijlemans, Hazenstraat 34, tel. 70.31.33.

MERKSEM
MEDEDELING
Onze afdeling biedt aan al de afdelingen en bevriende kringen uit het Antwerpse en omliggende zijn beste wensen aan voor 1972. Wij vestigen bij deze gelegenheid alvast de aandacht op het jaarlijks groot Volksuniebal van Merksem op zaterdag 4 maart in de grote zaal De Garve, Van Praetlei, vanaf 20 u.
Onze vrienden van Groeninghe verzoeken ons de leden van de VU-Merksem uit te nodigen op de voordracht door de letterkundige Valère De Pauw, op 27 januari a.s. te 20 u. 30 in het lokaal Vlaams Huis Tijl, Bredabaan 298. Inkom vrij. Onderwerp : Etnische minderheden in Europa.
KERSTFEEST 1971
Het jaarlijks kerstfeest, aangeboden door onze Vrouwenafdeling aan de kinderen en kleinkinderen van onze leden, is een waar sukses geworden. Het was een mooi programma, met poppenkast en verschillende mooie nummers door de aanwezige kleinen zelf voorgebracht. Er was een tombola met vele en schone prijzen, en tot slot kregen al de kleinen een welgevulde kerstzak met snoepgoed, speelgoed en lektuur.
De prijzen van de tombola der steunkaarten, kwamen als volgt uit de beurs : minifiets 215 ; kapstok kinderkamer 495 ; Pinokkios (muurpop) 572 ; brievenmap 515 ; kegelspel 573. De prijzen kunnen tot einde februari afgehaald worden in Vlaams Huis Tijl, Bredabaan 298, Merksem.

MORTSEL
LIDGELDEN 1972
Wanhoop niet, geacht medelid, zo u uw lidmaatschapskaart 1972 nog niet aangeboden kreeg. Dit zal voorzeker in de e.k. weken gebeuren. U moogt dus stellig uw wijkleider verwachten.
VLAAMS VERBOND GEPENSIONEERDEN
Teneinde de sektie-Mortsel van het « Vlaams Verbond van Gepensioneerden » verder uit te bouwen, doen wij hier een warme oproep tot onze gepensioneerde leden en simpatisanten die nog niet aangesloten zijn. Door uw lidmaatschap bij de VVVG geniet u aanstonds van het aangename (ontspanning) en sociale (dienstbetoon) wat ons verbond u bieden kan : (lidgeld 60 fr. per jaar).
Voor inlichtingen en aansluiting richt u tot gemeenteraadslid Wim Claessens, Pastoor Deensstraat 19, Mortsel (tel. : 55.39.09). Tot uw dienst.

NIEL-SCHELLE
FEDERALISME
Donderdag 20 januari te 20 u. verwachten we in de Blauwe Kuip, E. Claessenslaan 103, Niel de specialist ter zake, Ludo Van Wauwe, die ons een uiteenzetting komt geven over federalisme. Inrichting Volksunie Niel-Schelle in samenwerking met het Dosfelinstituut. Toegang gratis. Iedereen welkom.
DIENSTBETOON
Elke vrijdag tussen 19 u. 30 en 21 u. 30 verwacht ons gemeenteraadslid, Jos De Kock, de mensen met administratieve moeilijkheden. Iedereen is welkom.
Inlichtingen bij de bestuursleden of vrijdagavond op het sekretariaat, Antwerpsestraat 106 te Niel.

WIJNEGEM
WORSTENBROODAVOND
Op 15 januari 1972 organiseert de Vlaamse Vriendenkring en VOS een worstenbroodavond in het Vleminckhof. Inschrijven op het sekretariaat : Turnhoutse baan 336.

WILRIJK
SCHERP
Ons afdelingsblad, gaat vanaf nu maandelijks verschijnen. Op die manier hopen wij meer kontakt te hebben met onze leden. Heeft u een nieuwsje, deel het ons mee via de telefoon van Hugo Jacobs, Vorstenhuislaan 14 (87.57.73 of 27.43.80), lid van het redaktiekomitee.
BAL '72
Het orkest dat wij voor u strikten, is het Jas Seger Kwartet, jongens die van het eerste balletje niet vervaard zijn. Dus allen daarheen, met vrienden en kennissen, want het wordt net weer zo'n plezante boel als vorig jaar. Zelfde Zaal (St. Ursula) en ongeveer dezelfde datum (zaterdag 5 februari). Heeft u een prijs(je) voor de reuze-tombola, bezorg het aan Juul Cautreels, Vredelaan 65, (tel. 27.03.18). Dank u.

brabant

GROOT VOLKSUNIEBAL BRUSSEL
Het door de verkiezingen uitgesteld arr. bal voor Brussel, gepland voor zaterdag 6 november '71 gaat door op zaterdag 22 april '72. Alle kaarten van verleden jaar zijn geldig voor die datum ! Wij rekenen op alle arrondissementen om tesamen met ons dit bal tot een succes te laten uitgroeien. Plaats : zaal «Meli» te Brussel (achter Heizelstadion). Orkest : Grote formatie van Stan Philips. Laat Brussel niet los, en komt ons dansend helpen !

ASSE (Fed.)
OVERWINNINGSBAL
Zaterdag 29 januari om 20 u. in zaal Select. Ninoofse Steenweg te Schepdaal, groot overwinningsbal. Eerste dans om 20 u. Een orkest uit de federatie « The May Jins » speelt ten dans.

BEERSEL
BAL
Zaterdag 5 februari e.k. heeft het eerste afdelingsbal plaats van de VU Beersel-Drogenbos-Linkebeek in de zaal « Groot Salon », H. Teirlinckplein te Beersel (vlak tegenover de kerk). Wij hopen dat vele danslustigen ons zullen komen steunen in deze bedreigde gemeente van Vlaams Brabant.

LOT
SOC. DIENSTBETOON
De heer De Cooman, Walravenslaan 3 te Dilbeek, tel. 02/22.95.15 stelt zich gratis ter beschikking voor alle Vlamingen die zich in of rond Brussel moeten komen vestigen, om hen behulpzaam te zijn bij het zoeken van een nieuwe woning. Voor alle inlichtingen en afspraken gelieve te bellen tussen 8 en 12 u. 's morgens.

ST. KATARINA-LOMBEEK
HAANTJESKERMIS
Zaterdag 26 februari om 18 u., zondag 27 februari om 12 u., maandag 28 februari om 18 u. in zaal Uilenspiegel, Kerkstr. 16, St. Katarina-Lombeek.

ST. GENESIUS-RODE
BAL
Het eerste afdelingsbal van de VU-afdeling St. Genesius Rode heeft plaats op zaterdag 29 januari e.k. in de zaal « De Zwaan », P. Bolstraat 14 te Alsemberg. Aanvang : 20 u. 30. Orkest : Discobar Focus. Wij verwachten al onze vrienden en sympatisanten.

ST. PIETERS-LEEUW
ROUW
Het afdelingsbestuur van de Volksunie biedt zijn diep medeleven aan bij het overlijden van ons lid Bert Lauwaert. Onze kameraad Bert was een der eerste leden van de Volksunie, en jarenlang op zijn manier actief in de Vlaams-nationale beweging. Wij treuren tesamen met zijn familie om zijn veel te vroeg heengaan. Zaterdag 15 januari e.k. heeft in St. Pieterskerk aan de Rink om 9 uur 30 een plechtige herdenkingsmis plaats.
SOC. DIENSTBETOON
Federatieraadslid Fr. Adang houdt zitdag voor sociaal dienstbetoon bij hem thuis, Ruisbroeksesteenweg 109, elke zaterdagvoormiddag van 11 tot 12 u. Eenieder is welkom.

oost-vlaanderen

AALST (Arr.)
MEDEDELINGSBLAD
Wie berichten wenst te zien opnemen in ons volgend « Mededelingsblad » stelt zich onmiddellijk in verbinding met Willy Cobbaut, Europastraat 55/3, Baardegem, tel. 052/35452.

ASPELARE-NEDERHASSELT
FEESTVERGADERING
Leden en simpatisanten van de VU-afdeling Aspelare-Nederhasselt komen samen voor een feestvergadering op morgen zondag 16 januari te 15 u. in de zaal Madelon te Nederhasselt. De feestrede wordt uitgesproken door Karel Dillen. Vooraf welkomwoord door de voorzitter van de afdeling en nadien gezellig samenzijn.

ASPER
REDAKTIERAAD
Samen met vrienden uit De Pinte en Zwijnaarde, heden zaterdag 15 januari te 16 u.

BALEGEM
BESTUUR
Vergadering heden zaterdag 15 januari te 14 u. 30 stipt. Werven van leden en abonnee's staat centraal.
WEERGALM
Redaktieraad heden zaterdag 15 januari. Teksten tijdig binnen ! Verspreiding huis aan huis ; zorgt voor de financiële mobilisatie !
WERKVERGADERING
Dinsdag 1 februari te 20 u. bij voorzitter Paul Van Gaeveren ; fiches medebrengen alsook kiezerslijsten.

DEERLIJK-BEVEREN-DESSELGEM
LEDENSLAG = ACTIE 100
Onze afdeling, die reeds in één jaar haar ledenaantal verdubbelde, wil nu in de komende maanden de kaap der 100 leden bereiken. Bent u, lezer van « Wij » reeds lid ? Kent u VU-sympatisanten uit uw familie of vrienderkring die nog geen lid zijn ? Wonen zij in één van de drie gemeenten van onze afdeling ? Deel hun naam en adres mede aan één van de volgende verantwoordelijken van onze afdeling : gemeente Deerlijk : mevr. Ottevaere-Verbrugge, Vercruysse de Solarstr. 46, tel. 777.47 ; gemeente Beveren-Leie : Vermoere Jaak, Deerlijkstraat 130, tel. 745.25 ; gemeente Desselgem : Van den Brande Walter, Waregemstraat 61, tel. 734.09.
ABONNEMENTENSLAG
Wij vragen aan al de lezers van ons weekblad, adressen op te geven van kandidaat-abonnees uit het gebied van onze afdeling, aan hoger vermelde afgevaardigden van onze afdeling. Zij zullen er voor zorgen dat deze personen worden bezocht.

WIJ
vlaams nationaal

Kernredaktie
T. van Overstraeten (eindred.), P. Martens (hoofdred.), R. Corty (red. sekr.), M. van Liedekerke.
Redaktie en publiciteit :
Sylvain Dupuislaan 110
1070 Brussel
Tel. 02/23.11.98
Administratie en beheer :
Voldersstr. 71, Brussel 1000
Tel. 02/12.51.60
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement	350 fr.
Halfjaarlijks	200 fr.
Driemaandelijks	105 fr.
Steunabonnem. (min.)	500 fr.
Losse nummers	10 fr.

Alle stortingen voor het blad op prk. 1711.39 van « WIJ », Voldersstr. 71, 1000 Brussel.

Verantw. uitgever Mr F. Vander Elst, Belzegemstraat 20 Brussel 1120

GAVERE

BESTUUR

Heden zaterdag 15 januari te 14 u. 30 volgens dagorde.

WEERGALM

Redaktieraad heden zaterdag 15 januari. Teksten tijdig klaar houden. Gezien de huis aan huis bestelling, finanties bezorgen aan penningmeester W. De Rijcke, Gavere. postrekening 857368.

LEDEN EN ABONNEMENTEN

Zoals vorig jaar verloopt de werving uitstekend en bouwen wij verder uit. Frans, Mark en Frans staan aan de leiding.

GENT

VUJO

Wij geven een eerste, zuiver kulturele aktiviteit op donderdagavond 27 januari om 20 u. Een spreekbeurt over « Zuid-Afrika », met als spreker dr. Meysman. We hopen dat jullie allen met vrienden en familie opdaagt, om naar de mooie dia's te kijken en kennis te maken met een Zuidafrikaans student, die al jullie vragen — ook de kwaaie — zal beantwoorden.

GENTBRUGGE

GEMEENTERAAD

Op 29 december laatste raadszitting voor 1971 in kerststemming. Toch enkele vinnige incidenten met een CVP-schepen welke zich persoonlijk geviseerd voelde bij de VU-tussenkomsten.

Alle VU-voorstellen werden eenparig aanvaard met 19 stemmen. Zo stelde Aimé Verpaele maatregelen voor op de E3-viaduct tegen ijzelvorming, alsmede een gedetailleerd 5-jarenplan voor openbare werken. R. Depestele pleitte vurig voor administratieve begeleiding van inwoners welke uitwijken naar Brussel.

Een interpellatie van Jan De Moor lokte heel wat discussies uit waar ons blad « De Weergalm » herhaaldelijk werd geciteerd. Het schepencollege gaf ten slotte toe dat het gem. Informatieblad vooraf zou voorgelegd worden aan de Commissie Public Relations waar ook de VU in zetelt.

Een motie voor het behoud van de Voerstreek werd onontvankelijk verklaard doch nà de zitting ondertekenden het schepencollege en de meeste raadsleden dit manifest. De PVV, 2 BSP-ers en 2 CVP-ers (o.a. de ACW-gekozenen) ondertekenden niet.

Een vroeger voorstel tot naamverandering van Merelbekestraat in Teaterstraat (ingediend door J. De Moor) werd aanvaard zodat in de toekomst voorstadsteater Vertikaal in de Teaterstraat is gelegen.

GEZELLIG SAMENZIJN

Reeds heel wat belangstelling voor ons gezellig samenzijn van 21 januari e.k. in de prachtige gemeentelijke feestzaal, Kerkstraat 23, Gentbrugge-Center te 20 u. Eregast : Gerard Slegers. Muzikaal intermezzo door hammondorganist Bert Brent. De dr. Goossenaertskring verwacht u allen.

GERARD SLEGERS KOMT

Vrijdag 21 januari a.s. komt senator Gerard Slegers spreken voor onze afdeling in de gemeentelijke feestzaal, Kerkstr. Nadien gezellig samenzijn met B. Brent aan het Hammond-orgel. Iedereen is welkom.

HERZELE (Kanton)

KONTAKTVERGADERING

Dinsdagavond 18 januari te 20 u. heeft in het lokaal « De Gouden Koterhaak », Ouddorp te Heldergem, een kontaktvergadering plaats om de werking te bespreken in de zgn. « blanke gemeenten », dit zijn gemeenten waar geen aktieve VU-werking bestaat. Lezers en simpatisanten uit dergelijke gemeenten van het kanton Herzele die bereid zijn aktief aan de uitbouw van de Volksunie op hun gemeente mee te werken, worden hartelijk uitgenodigd.

west-vlaanderen

BRUGGE

VUJO-KLUB

Van morgen zondag 16 januari af organiseert VUJO-arr. Brugge wekelijkse ontmoetingsdagen voor al haar leden, en dit in het Breydelhof vanaf 10 u. 30 (voormiddag).

Deze afspraak wil een vast « trefpunt » worden voor alle jonge VU-leden uit Groot-Brugge. De kernen Knokke, Blankenberge, Torhout zijn echter evenzeer welkom.

Het is de bedoeling dit initiatief geleidelijk aan breder te gaan opvatten en naar een klubsisteem over te gaan, evenwel niet in de echte zin van een jeugdklub, maar eerder van een politieke jongerenklub. Er wordt gezorgd voor een goed gestoffeerde leestafel, een degelijk gedokumenteerde diskussiekern, een sport-« markt » waar sportieve ontmoetingen kunnen belegd worden, het leggen van nieuwe kontakten met Vlaams-bewuste jongeren en zo mogelijk (?) « andersdenkenden » en wie weet wat er nog allemaal kan uit groeien, tussen pot, pint en muziek. Wij verwachten meteen een flinke belangstelling.

KORTRIJK

DRINGEND HULP GEVRAAGD !

De reeds in « Wij » van verleden week aangekondigde aktie voor een jong Vlaams gezin, door brand geteisterd, is volop aan gang. Reeds heelwat reaktie en hulp werd geboden, de VU-afdeling Kortrijk dringt verder aan. Naast kleren, huisgerief en meubelen kan ook financieel gesteund worden. Genoemd gezin met twee kinderen (3 en half jaar en 3 maand) kon niets van de inboedel uit de brand redden. Zich richten tot mevr. Vanlanduyt-Comeyne, Hovenierstraat 27 te Kortrijk, tel. 056/118.10. Dank bij voorbaat.

VU STANDPUNT

Het afdelingsbestuur nam maandagavond na een druk bijgewoonde bestuursvergadering duidelijk standpunt aangaande de polemiek welke te Kortrijk is ontstaan nopens de beslissing van de gemeenteraad om de Wijngaardstraat autovrij te maken, dit zonder raadpleging van de bewoners van deze straat, meestal middenstanders welke zich door deze onvoorbereidende beslissing in hun bestaanszekerheid getroffen voelen. Raadslid José Deschaepmeester welke dienaangaande duidelijk de duistere praktijken van het gemeentebestuur aan de kaak stelde tijdens bewuste gemeenteraad krijgt in praktijk gelijk, zelfs de plaatselijke pers is nu reeds het standpunt van ons gemeenteraadslid bijgetreden.

DIENSTBETOON

Provinciaal raadslid R.A. Vandewatijne is ter beschikking op zaterdag 15 januari te Kortrijk in « 1302 », Burg. Reynaertstr. van 11 tot 12 u. ; te Anzegem in café « Den IJzer » tussen 14 en 14 u. 30 ; te Kerkhove in café « Century » tussen 14 u. 45 en 15 u. 30 ; te Tiegem in café «Het Park » tussen 15 u. 30 en 16 u.

IEPER

ADVIES

Bij administratieve moeilijkheden kunt U zich steeds wenden de arr. sekr. Meire Erik, Frenchlaan 5, 8900 Ieper. tel. : 057/21.256.

ZEDELGEM

DIENSTBETOON

Zitdag volksvertegenwoordiger P. Leys, iedere 2de zaterdag van de maand van 10 u. tot 11 u., bij Vierstraete Valère, sekretariaat, Kuilputstraat 83, Zedelgem.

Het sekretariaat is iedere dag open van 17 tot 18 u. Tel. 29700.

ZWEVEGEM

VERGADERING

Vrijdag 28 januari 1972, ledenvergadering en bestuursverkiezing in het lokaal « De Kaai », Otegemsestraat. Kandidaturen voor bestuursfunktie sturen naar A. Decroos, St. Amandstraat 29, Zwevegem.

WIJ IN LIMBURG

dossier voerstreek

« Redt de Volksunie met de Voer » is een geparodieerde slogan van de BSP geworden, precies alsof de Volksunie de Voerstreekkwestie en taalperikelen nodig heeft om zich in stand te houden ! M.a.w. voor de Volksunie zou de Voerstreek gewoon een politiek spelletje zijn. Wij gaan niet in op deze aantijgingen omdat we al herhaaldelijk hebben aangetoond, dat het hier veel meer dan een partijpolitieke kwestie betreft : het gaat om het volk-zijn.

In verband met de geciteerde BSP-slogan is het nochans interessant eens even de houding van de BSP anno 1961-1962 onder de loupe te nemen.

De BSP had in die tijd 43 van de 86 zetels in de Luikse provincieraad en bestuurde met een homogene BSP-deputatie, die in de provincieraad de steun verkreeg van 4 kommunisten. Nu is het een ontegensprekelijk feit dat de BSP ten alle prijze in de bestuurszetels wil plaatsnemen. De angst van de Luikse BSP was dan ook groot omdat zij bij de e.v. verkiezingen niet meer een homogeen B.D. zou kunnen vormen. Bij de taalgrensafbakening was de kans — zo dacht de BSP — zeer mooi om een aantal kantons, die niet BSP getekend waren, kwijt te spelen. In dit raam speelden de Roden hun spelletje met de Voerstreek (89 % CVP) met het kanon Landen (gedomineerd door PVV en CVP) en met een kanton bij Hoei dat naar Namen moest.

De Voerstreek mocht toen dus naar Limburg omwille van een zeer eng BSP-belang ! Een aantal faktoren zijn toen dit spelletje komen dwarsbomen, zoals de drukking uitgaande van de regering, de besluiten van het centrum-Harmel (de Voerstreek in de provincie Luik, maar met een Nederlands statuut) en niet in het minst de Mouvement Populaire Wallon, die kabaal maakte over de Voerstreek en de BSP nog sterker in haar meerderheid kwam bedreigen ! De Voerstreek is toch achteraf via andere wegen bij Limburg gekomen. De BSP is dan totaal van houding gaan veranderen (omwille van de politieke druk van het MPW) en is de grote verdediger geworden van de Voerstreek bij Luik ! Eveneens om zeer enge politieke profijtjes, want een fundamenteel standpunt over de Voerstreek moet men in de BSP niet gaan zoeken.

De Volksunie heeft altijd de Voerstreek (en Platdietse streek) opgeëist en blijft dit konsekwent doen. Hetgeen de BSP dan ons zeker niet moet komen verwijten.

onderwijs

Begin januari 1971 zijn in het Belgisch Staatsblad de nodige onderrichtingen verschenen voor de inrichting van de taaleksamens voor het onderwijzend personeel. Voordien kregen de leerkrachten al te gemakkelijk van de minister van Onderwijs een « voorlopige toelating », omdat de minister zelf nog niet klaar was met de te treffen besluiten.

Naar wij vernemen is de heer Cravatte, beruchte verfranser van het onderwijs in de Voerstreek, niet in orde met de geldende voorschriften. Hij heeft namelijk geen taaleksamen afgelegd en hij geeft niet het verplichte aantal uren Nederlandse les.

Een gelegenheid om één van de verfransers in de Voerstreek op zijn nummer te zetten.

j. cuppens.

GROOTSE FEESTAVOND DER VLAAMSE HARTEN

Zaterdag 25 maart 1972 in de prachtige ontspanningszaal van de Jeugdklub « Bambi » NEEROETEREN. Houd nu reeds die avond vrij !

versterk de kracht van de leeuw ! met « wij »

studiedag

Op 19 februari zal er in de Maaskant een Limburgse studiedag van de Stichting Lod. de Raet georganiseerd worden over « Industriële ekspansie, leefmilieu, welvaart en welzijn ». Een zeer interessante dag voor wie de Limburgse problematiek op de voet wil volgen. Meer inlichtingen volgen later.

Volksunie-HASSELT - Volksavond
Vrijdag 21 januari te 20 u 15
Bovenzaal - Jeugdcentrum, Lombaardstraat (tegenover stadhuis)
Gastsprekers : Senator Lode CLAES over : Brussel wat nu ?
Senator Gerard SLEGERS over : Limburgse Problemen
Iedereen is hartelijk welkom !

plaatselijk nieuws

BILZEN

VUJO

Op woensdag 29 december organiseerde de Vujo van het kanton Bilzen een voorlichtingsvergadering in de bovenzaal van café Concordia, Markt, Bilzen. Spreekster was volksvetregenwoordiger Nelly Maes.

BREE

GEBOORTE

Van harte proficiat aan dhr en mevr. Dirkx-Vanhelden bij de geboorte van hun 9de spruit: Veerle. Namens de Volksunie Bree.

ABONNEMENTEN

Het afdelingsbestuur is volop bezig met het vernieuwen van de abonnementen en merkt daarbij dat er velen waren, die niet hernieuwd hebben omdat ze niet thuis waren ; we vragen langs deze weg aan al onze lezers om ons namen door te geven van mensen, die simpathiek staan tegenover de VU. Wij zullen hen dan bezoeken (om er een abonnement te maken).

BESTUUR

Maandag 17 januari e.k. vergadert ons bestuur ten huize van André Meewis. Vooral de ledenhernieuwing, abonnementenslag, bal, aktiviteiten tot aan het groot verlof krijgen de speciale aandacht.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Hoe langer hoe meer mensen doen beroep op de VU ; onze mandatarissen zijn er blij om. Daarom indien u gevallen kent van mensen met sociale problemen, neem dan kontakt op met het sekretariaat, Gerdingerpoort 14, 3690 Bree (telefoon : 011/66290).

EIGENBILZEN

BESTUURSVERGADERING

Het bestuur van de plaatselijke afdeling vergaderde op woensdag 5 januari. Aandacht werd besteed aan : ledenhernieuwing, vijfjarig bestaan van de afdeling en het afdelingsbal.

LEENHERNIEUWING

De ledenhernieuwing in onze afdeling is praktisch volledig beëindigd. Zelfs werden er een aantal nieuwe leden gemaakt, hetgeen gezien het reeds hoge aantal, bijzonder opmerkelijk is.

AFDELINGSBAL

Het jaarlijks afdelingsbal zal naar alle waarschijnlijkheid doorgaan op zaterdag 4 maart.

HALEN

BESTUURSVERGADERING

Tijdens de bestuursvergadering van vrijdag 7 januari werden praktisch alle te vernieuwen leden afgerekend, zodat Halen, de gewoonte trouw, een der eerste afdelingen blijft bij de ledenhernieuwing.

HASSELT

ARR. BESTUUR

Het arrondissementeel bestuur vergaderde donderdag 13 januari, besprak de uitgave van het ledenblad, de organisatie van het dienstbetoon en de agenda voor de volgende vergadering van de arr. raad. De ledenvernieuwing komt langzaam op gang, speciaal afdeling Kuringen mag wel vermeld worden, die nog voor nieuwjaar volledig afrekende. Steeds meer nieuwe leden worden gemeld, waarbij dan vooral Zonhoven (50) en St.-Truiden (35) vooraan staan.

KURINGEN

AFDELINGSNIEUWS

Ons nog jong afdelingsbestuur was dit jaar de eerste om nog voor nieuwjaar bij het arr. sekretariaat de ledenvernieuwing af te rekenen. Tegelijkertijd werden nog een twaalftal nieuwe leden aangeworven. Proficiat !

MAASMECHELEN

LEDENHERNIEUWING

Traditiegetrouw werd de ledenhernieuwing onmiddellijk ingezet, zodat zij momenteel bijna volledig ten einde is gekomen. Bovendien werden er een 50-tal nieuwe leden ingeschreven.

TONGEREN-MAASEIK

ARR. RAAD

De volgende arr. raad heeft plaats op 20 januari 1972.

woont die hier ? ?
prachtig ! !

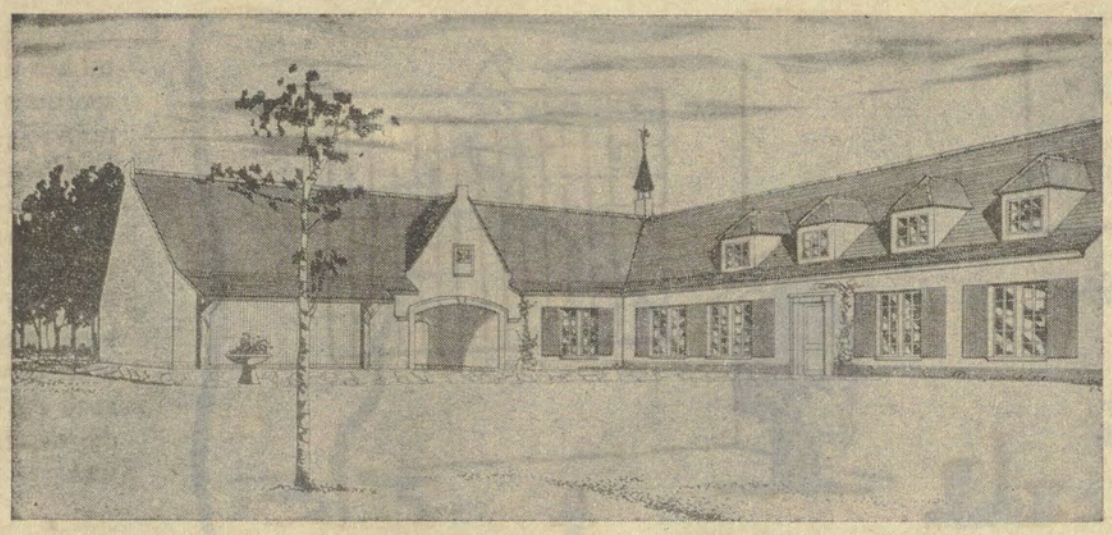

« et nehrhof »

Dat zal de spontane opmerking zijn van al uw gasten, die U gedurende de komende feestdagen zal ontvangen. Niemand zal begrijpen hoe U dat heeft klaargespeeld. Niet moeilijk...

MET KUNNEN PRAAT U OP DEZELFDE GOLFLENGTE

U heeft de meest uitgebreide wensen

maar U weet niet hoe... met welke middelen... welk de geschikte bouwgrond is... wat U erop mag bouwen... hoe...

STOP MAAR !

KUNNEN weet wat U bedoelt

Al jaren lang is dit zijn specialiteit. Duizenden bezorgde hij een geschikte en voordelige bouwgrond. Duizenden heeft hij aan de uiterst voordelige financiering... zelfs tot 100% van de bouwprijs (excl. kosten) geholpen. Voor duizenden bouwde hij een woning waar zij fier op zijn en U graag tonen.

KUNNEN maakt het U ook makkelijk

en doet U suggesties, staat U met technisch en finantieel advies bij... maar realiseert het zelf... zoals U het van hem verwacht. Over gans het Vlaamse land beschikt hij over informatiecentra waar men U vooraf volledig ,objektief en gewetensvol inlicht.

Algemeen Bouwbedrijf Kunnen N.V.

te

ANTWERPEN	GENK	GENT	LEUVEN
Meir 18	Winterslagstraat 22	Onderbergen 43	Brusselstraat 33
Tel. 03/31.78.20	Tel. 011/544.42	Tel. 09/25.19.23	Tel. 016/337.35

600 arbeiders... 1001 mogelijkheden

BON

NAAM: .....

ADRES: .....

— beschik over een bouwgrond Gemeente :
breedte :
en wens de voordelen te kennen die U mij kan bieden.

— beschik niet over een bouwgrond en verzoek U mij een aanbieding te doen voor 't bouwen van rijwoning, villabouw of half open bebouwing in volgende gemeenten :
.....

— houdt U mij ter beschikking van één uwer afgevaardigden of zal ik een bezoek brengen aan uw informatiecentrum te ..... op ..... te ..... u.

Handtekening

brasser ziet de ekonomische malaise

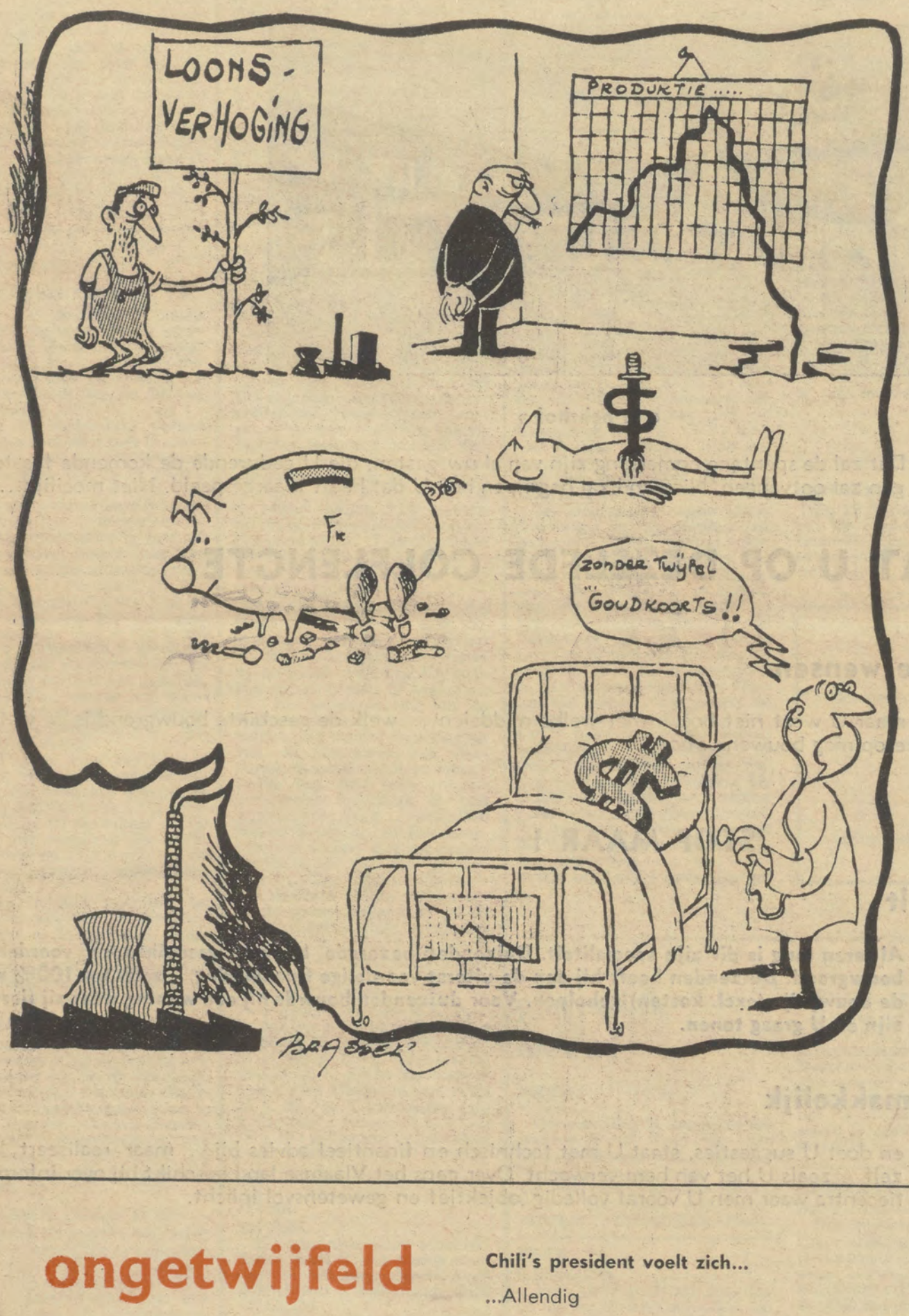

Nieuwjaar duurt heel wat langer dan de 48 uren van Le Mans. Nieuwjaar is heel wat gekker ook. Nieuwjaar is het reuzegrote circus waarin wij weer eens zijn opgetreden : als tamme dieren gingen wij gedwee op onze achterste poten staan en verkochten lekker flauwe kul, als clowns dansten wij behendig op de familiale koord, als verlepte goochelaars deden wij steeds meer water in onze wijn.

Alleen voor mijn jongens kon het alles weer niet lang genoeg duren. Men kan ze dat niet kwalijk nemen, het naschrijven van drie nieuwjaarsversjes brengt ze meer op dan wat hun vader over een heel jaar schrijvende bijeenscharrelt. Nu, elke respectabele pater familias hoopt natuurlijk dat zijn kinderen het in het leven verder zullen schoppen dan hij zelf, maar een dergelijke buitennissige voorsprong doet toch wat pijn.

Dàt is niet eens het enige zwakke punt dat mijn kinderen op nieuwjaar in mijn carrière ontdekt hebben. Mijn oudste zei heel categoriek : nu heb jij de leeftijd bereikt waarop men van een sportman zegt dat hij « versleten » is. Al spreken mijn jongens alsof de wereld ophoudt bij de sport, zo'n verpletterende uitspraak maakt van nieuwjaar toch maar een triestige dag. Want ik geloof dat ik zoals de sportlui een beetje met mijn krachten heb gewoekerd in de levensklassieker. Zoals Rik Van Looy bevoorbeeld die een allemachtig groot mes duwde en ik weet niet wat nog allemaal uitvoerde om de beste te kunnen zijn, of zoals die andere wiens naam ik niet mag noemen die overal de beste wou zijn maar het nergens was.

nieuwjaar

Terwijl ik in dat reuzegrote circus van nieuwjaar optrad, heb ik nog andere schoppen onder mijn broek gekregen. Een schilder die ik ontmoette zei me : stop met al je gewriemel, ga mijn schilderijen verkopen en je verdient veel meer dan vandaag met al je domme onderwijzerij en schrijvelarij. En een oude oom die overigens vrij gezond is in zijn bovenkamer zag het nóg anders. Vergeet al die prullen waarmee je nu bezig bent, zei hij, want met de romans die ik aan het schrijven ben maak ik alle schrijvers en denkers van deze eeuw belachelijk en overbodig ; en, al heb ik nog maar anderhalve bladzijde af, een verwittigd man is er twee waard.

Ik was dus verwittigd : mijn jongens, mijn oom en de schilder hadden hun mening gezegd. Maar desondanks bleef ik koppig hopen op iemand die me het hart onder de riem zou komen steken. Wat behalve mijn vrouw niemand deed. Zodat ik alsmaardoor aan mijn oudste zoon moest denken, aan zijn coureurs, aan de klassiekers van zijn coureurs. Het leven is eigenlijk ook een klassieker, dacht ik. Bijvoorbeeld de Ronde van Vlaanderen : een eindeloos lange weg afzien om van Gent naar Gent te rijden.

frans-jos verdoodt.

ongetwijfeld

Staking in W. Duitsland
Er ruhrt wat !

Presidentskandidaten bewerken...
...reeds hun Muskiezers.

Apollo 16 uitgesteld
Landingsstel was naar de maan

Chili's president voelt zich...
...Allendig

Staatsprijs voor...
...Hugod Claus

Mijnstaking in Engeland geleid...
...door figuren uit ondergrond ?

Socialisten willen Radio en TV
BRSTP

Sinds proces krijgt Tijl...
...nog Vermeer simpatie

VDB minister van Verkeer ?
Waar gaan we naartoe ?

Engelands roem gezonken
QUEEN
ELISABETH